

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE

Intrare Nr. 13693/18

20 11 Luna 12 Zile

Camera Deputaților

E.P. Nr. 1320 din 22.12.2014

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24 sector 1 cod 011948 București

Telefon: 021/307.88.18; Fax: 021/ 307.88.75

Internet: <http://www.rcc.ro> e-mail: rei@rcc.ro

CABINET PREȘEDINTE

București,

Nr. 10.100 / 15.12.2014

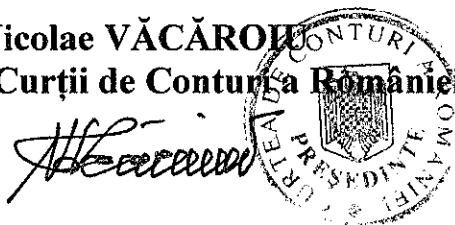
Al. Secretar General - Cristian Popescu
CAMERA DEPUTAȚILOR

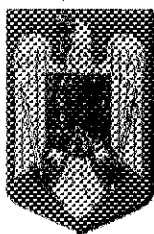
Domnul Președinte - Deputat VALERIU ZGONEA

În temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, republicată, vă transmit **Sinteza Raportului de audit** cu tema „*Auditul performanței activității de reglementare, monitorizare și control a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice*”, elaborată în anul 2014 de către Departamentul XI din Curtea de Conturi a României și aprobată de Plenul Curții de Conturi a României, întrunit în ședința din data de 13 noiembrie 2014.

Vă rog să primiți asigurarea înaltei mele considerații.

Nicolae VĂCĂROIU
Președintele Curții de Conturi a României

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24 sector 1 cod 011948 București

Telefon: 307.87.08; Fax 307.87.90

DEPARTAMENTUL XI

Direcția 1

SINTEZA RAPORTULUI DE AUDIT CU TEMA

Auditul performanței activităților de reglementare, monitorizare și control desfășurate de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Noiembrie 2014

CUPRINS	PAGINA
<i>CAPITOLUL I: PREZENTAREA GENERALĂ A MISIUNII DE AUDIT ȘI A DOMENIULUI AUDITAT</i>	<i>5-15</i>
<i>A. Prezentarea generală a misiunii de audit al performanței</i>	<i>5</i>
<i>B. Justificarea alegerii temei auditului</i>	<i>5-6</i>
<i>C. Prezentarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice</i>	<i>6-9</i>
<i>D. Evoluția veniturilor, cheltuielilor și a creanțelor ANRSC în perioada auditată</i>	<i>9-14</i>
<i>E. Atribuțiile entității auditate în reglementarea, monitorizarea și controlul la nivel național al activităților din domeniul serviciilor comunitare și utilități publice</i>	<i>14-15</i>
<i>CAPITOLUL II: OBIECTIVELE AUDITULUI</i>	<i>15</i>
<i>A. Obiectivul general al misiunii de audit al performanței</i>	<i>15</i>
<i>B. Obiectivele specifice ale auditului</i>	<i>15 - 16</i>
<i>PARTEA A II-A: SINTEZA PRINCIPALELOR CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII</i>	<i>16-73</i>
<i>I. Aspecte privind organizarea și desfășurarea activității ANRSC în perioada auditată</i>	<i>16-17</i>
<i>II. Aspecte referitoare la activitatea de reglementare</i>	<i>17-23</i>
<i>II.1. Aspecte generale privind activitatea de reglementare a serviciilor comunitare</i>	<i>17-19</i>
<i>II.2. Aspecte privind activitatea de reglementare a ANRSC în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, al serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și al serviciului de salubritate</i>	<i>19-23</i>
<i>II.2.1. Activitatea de reglementare a ANRSC în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și canalizare</i>	<i>19-20</i>

<i>II.2.2. Activitatea de reglementare a ANRSC în domeniul serviciilor de alimentare centralizată cu energie termică SACET</i>	<i>20-22</i>
<i>II.2.3. Activitatea de reglementare a ANRSC în domeniul serviciului de salubritate</i>	<i>22-23</i>
<i>III. Aspecte referitoare la activitatea de monitorizare</i>	<i>23-28</i>
<i>III.1. Aspecte generale privind activitatea de monitorizare din cadrul ANRSC în perioada auditată</i>	<i>23-25</i>
<i>III.1.1. Referitor la activitatea de întocmire și gestionare a bazei de date a ANRSC și organizarea sistemului informațional</i>	<i>23-24</i>
<i>III.1.2. Referitor la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciilor comunitare de utilități publice</i>	<i>24</i>
<i>III.1.3. Referitor la modul de organizare a activității de monitorizare din punct de vedere al resurselor umane</i>	<i>25</i>
<i>III.1.4. Referitor la dotarea materială pentru desfășurarea activității de monitorizare</i>	<i>25</i>
<i>III.2. Aspecte privind activitatea de monitorizare a ANRSC în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, al serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și al serviciului de salubritate</i>	<i>25-28</i>
<i>IV. Aspecte referitoare la activitatea de control</i>	<i>28-33</i>
<i>IV.1. Aspecte generale privind activitatea de control din ANRSC în perioada auditată</i>	<i>28-33</i>
<i>IV.2. Aspecte privind activitatea de control a ANRSC în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, al serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și al serviciului de salubritate</i>	<i>29-33</i>
<i>IV.2.1. Referitor la activitatea de control a ANRSC în domeniul serviciului de alimentare cu apă și canalizare</i>	<i>29-30</i>
<i>IV.2.2. Referitor la activitatea de control a ANRSC în domeniul serviciului de alimentare centralizată cu energie termică</i>	<i>30-32</i>

<i>IV.2.3. Referitor la activitatea de control a ANRSC în domeniul serviciului de salubritate</i>	32- 33
<i>V. Aspecte referitoare la rapoartele anuale elaborate de ANRSC cu privire la starea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate</i>	33-35
<i>A. Aspecte referitoare la evaluarea stării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate, în baza analizei efectuate de auditori publici externi</i>	35-73
<i>I. Aspecte referitoare la evaluarea stării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare</i>	35-44
<i>II. Aspecte referitoare la evaluarea stării serviciului de alimentare centralizată cu energie termică</i>	45-69
<i>III. Aspecte referitoare la evaluarea stării serviciului de salubritate</i>	69-73
<i>Evaluarea sistemului de control intern</i>	73-74
<i>Carențe, inadvertențe, imperfecțiuni ale cadrului legislativ aplicabil domeniului serviciilor comunitare de utilități publice</i>	74-76
PARTEA A III- A RECOMANDĂRI	76-79

PARTEA I: INTRODUCTIVĂ

CAPITOLUL I: PREZENTAREA GENERALĂ A MISIUNII DE AUDIT ȘI A DOMENIULUI AUDITAT. PREZENTAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICIILE COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE ȘI A ATRIBUȚIILOR ACESTEIA ÎN DOMENIUL AUDITAT

A. *Prezentarea generală a misiunii de audit al performanței*

Auditul performanței activității de reglementare, monitorizare și control a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice s-a desfășurat în baza programului de activitate al Curții de Conturi pe anul 2013 - aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 253/18.12.2012 și în conformitate cu standardele de audit al performanței ale Curții de Conturi, cu cerințele cuprinse în „Manualul auditului performanței” și a prevederilor Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

Misiunea de audit a avut la bază următorul cadru legal:

- **Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României**, republicată;
- **Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități (RODAS)**, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 832 din 13 decembrie 2010;
- **Ghidul auditului performanței** elaborat de Curtea de Conturi a României, care asigură compatibilitatea cu cerințele standardelor internaționale de audit acceptate (INTOSAI);

Misiunea de audit a fost efectuată în trimestrul IV a anului 2013 și a cuprins perioada 2009 – 2012.

În luna noiembrie 2014, aspectele auditate au fost actualizate cu informații aferente anului 2013 și primului semestru din anul 2014.

B. *Justificarea alegerii temei auditului de performanță*

Având în vedere dimensiunea economico-socială a serviciilor comunitare de utilități publice și rolul acestora în menținerea coeziunii sociale, este importantă contribuția ANRSC la dezvoltarea accelerată a serviciilor de utilități publice astfel încât să se asigure dezvoltarea durabilă, atingerea standardelor Uniunii Europene și eliminarea diferențelor economico-sociale dintre statele membre și România. Totodată, în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, o prioritate pentru țara noastră o constituie accesul la fondurile comunitare și creșterea capacității de atragere și absorbție a acestor fonduri în cadrul procesului de implementare a angajamentelor României asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană.

În contextul importanței deosebite a temei prezentului audit pentru instituțiile statului și pentru opinia publică s-a impus efectuarea unei analize minuțioase și

laborioase de către auditorii publici externi în vederea formulării de concluzii și recomandări pertinente privind:

- *obținerea unei imagini de ansamblu asupra activității entității auditate și a performanței serviciilor comunitare de utilități publice;*
- *formularea de recomandări care să conducă la creșterea eficienței în activitatea de reglementare, monitorizare și control a serviciilor comunitare de utilități publice.*

C. Prezentarea entității auditate

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și funcționează în baza Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului propriu de organizare și funcționare.

ANRSC a fost înființată în conformitate cu prevederile Legii nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodărie comunală, înlocuită în anul 2006 de Legea nr. 51/2006.

Autoritatea are ca scop reglementarea, monitorizarea și controlul la nivel central al activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în sfera sa de reglementare potrivit legii.

Conducerea entității este asigurată de un președinte ajutat de un vicepreședinte, ale căror funcții sunt asimilate funcției de secretar de stat, respectiv subsecretar de stat, numiți și revocați în/din funcții prin decizie a primului-ministru la propunerea ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, în condițiile legii. Președintele ANRSC este asistat de un consiliu consultativ ale cărui lucrări le coordonează.

Activitatea ANRSC este organizată și se desfășoară în sediul central din București (care are în competență Regiunea de dezvoltare București – Ilfov) și în următoarele 7 agenții teritoriale fără personalitate juridică:

- Agenția teritorială Botoșani pentru Regiunea de dezvoltare nr. 1 Nord-Est;
- Agenția teritorială Galați pentru Regiunea de dezvoltare nr. 2 Sud-Est;
- Agenția teritorială Ploiești pentru Regiunea de dezvoltare nr. 3 Sud, Muntenia;
- Agenția teritorială Slatina pentru Regiunea de dezvoltare nr. 4 Sud – Vest, Oltenia;
- Agenția teritorială Deva pentru Regiunea de dezvoltare nr. 5 Nord-Vest;
- Agenția teritorială Bistrița pentru Regiunea de dezvoltare nr. 6 Nord;
- Agenția teritorială Alba Iulia pentru Regiunea de dezvoltare nr. 7 Centru.

Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRSC, în perioada 01.01 – 12.11.2009, s-a realizat integral din venituri proprii obținute în condițiile legii.

În baza Legii nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional a fost schimbat regimul de finanțare al entității, din instituție finanțată integral din venituri proprii în instituție finanțată integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Administrației și Internelor (actualul Minister al Afacerilor Interne).

În condițiile Legii nr. 329/2009 tarifele percepute pentru: acordarea licențelor, eliberarea autorizațiilor, consultanță și prestări de servicii acordate la cerere, contribuțiile operatorilor de servicii de utilități publice aflați în sfera sa de reglementare și orice alte sume încasate în condițiile legii se fac venit la bugetul de stat.

Începând cu 01.01.2013, conform OUG nr. 96/22.12.2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, ANRSC a trecut în subordinea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice înființat prin reorganizarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului și prin preluarea activității în domeniul administrației publice, a structurilor și a instituțiilor specializate în acest domeniu de la fostul Minister al Administrației și Internelor.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, ANRSC este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare;
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminatul public;
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale;
- h) transport public local, conform competențelor acordate prin legea specială.

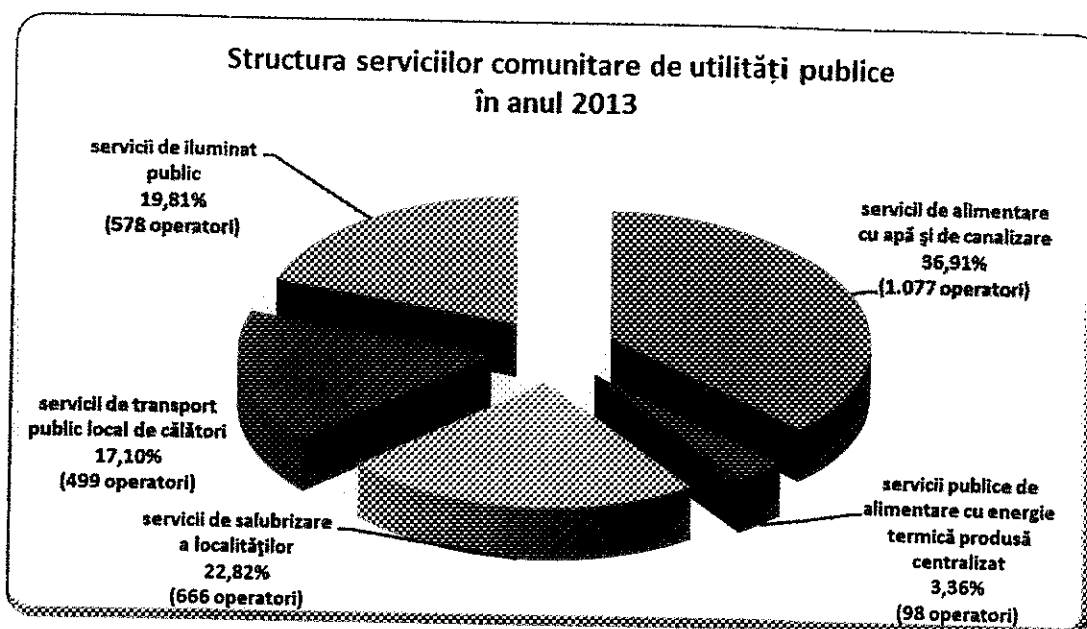
Serviciile de utilități publice din România sunt asigurate de prestatorii și operatorii din localitățile de pe teritoriul României, grupate în următoarele regiuni de dezvoltare, conform Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare:

1. Regiunea de Dezvoltare Nord – Est formată din județele: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui;
2. Regiunea de Dezvoltare Sud – Est formată din județele: Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea și Tulcea;
3. Regiunea de Dezvoltare Sud – Muntenia formată din județele: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman;
4. Regiunea de Dezvoltare Sud – Vest Oltenia formată din județele: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea;
5. Regiunea de Dezvoltare Vest formată din județele: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș;
6. Regiunea de Dezvoltare Nord – Vest formată din județele: Bihor, Bistrița - Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu Mare și Maramureș;
7. Regiunea de Dezvoltare Centru formată din județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu;
8. Regiunea de Dezvoltare București – Ilfov formată din municipiul București și județul Ilfov.

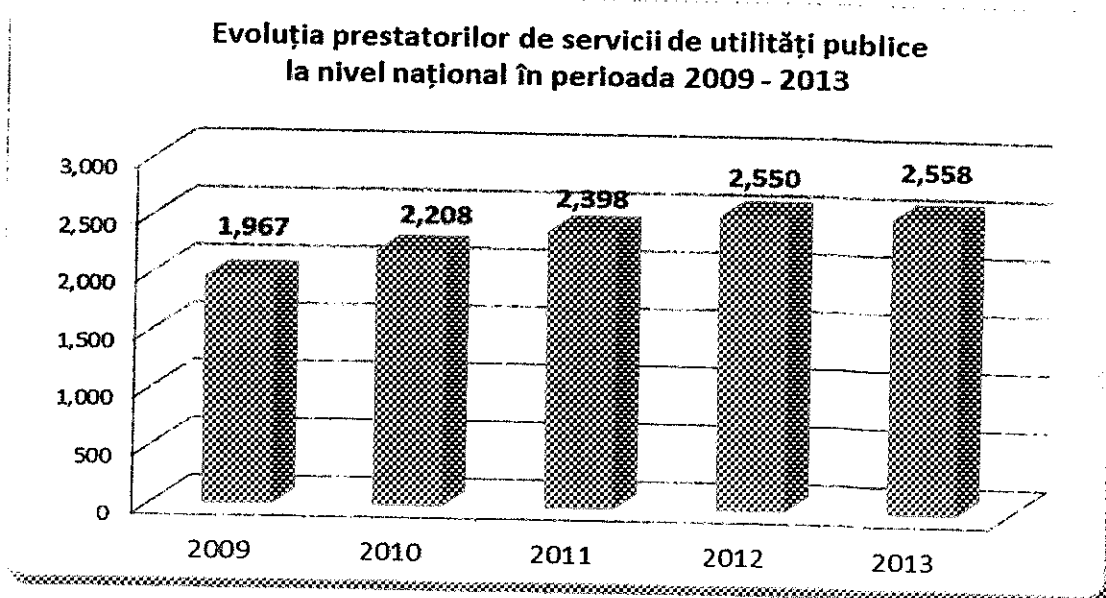
De asemenea, unitățile administrativ - teritoriale pot forma *asociații de dezvoltare intercomunitară*, în condițiile stabilite de Legea nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru înființarea, organizarea și exploatarea în interes comun a serviciilor de

utilități publice sau pentru realizarea unor obiective de investiții comune, specifice infrastructurii serviciilor. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară astfel înființate acționează în numele și pe seama unităților administrativ - teritoriale membre, conform mandatului încredințat de acestea prin documentele constitutive ale asociației.

Structura serviciilor de utilități publice, conform datelor prezentate în raportul ANRSC întocmit pentru anul 2013, pe categorii de servicii din punct de vedere al numărului de operatori/prestatori este prezentată în graficul următor:

În perioada 2009 – 2013 serviciile comunitare de utilități publice s-au dezvoltat și au înregistrat următoarea evoluție, după numărul de operatori/prestatori de astfel de servicii:

La nivelul anului 2013, în sfera serviciilor comunitare de utilități publice își desfășurau activitatea 2.558 operatori care prestau 2.918 operațiuni în sfera serviciilor comunitare (precizăm că sunt situații în care un operator/prestator este autorizat să presteze unul sau mai multe servicii comunitare), din care:

- 1.077 în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare;
- 98 în domeniul serviciilor de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv cea produsă în cogenerare;
- 666 în domeniul serviciilor de salubritate a localităților;
- 499 în domeniul serviciilor de transport public local de călători;
- 578 în domeniul serviciilor de iluminat public.

D. Date privind evoluția veniturilor, cheltuielilor și a creanțelor entității în perioada auditată

Veniturile și cheltuielile în perioada 2009 – 2013, conform datelor raportate în situațiile financiare anuale ale ANRSC, se prezintă astfel:

Referitor la venituri

La art. 16 alin. (1) al HG nr. 671/2007 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice sunt prevăzute **sursele de venit** pentru ANRSC:

- tarifele percepute pentru acordarea licențelor;
- tarifele percepute pentru acordarea autorizațiilor;
- contribuțiile operatorilor de servicii de utilități publice aflați în sfera sa de reglementare;
- orice alte sume încasate în condițiile legii.

- **Tarifele pentru acordarea licențelor** sunt stabilite prin **HG nr. 745/2007** pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;

- **Tarifele pentru acordarea autorizațiilor** sunt stabilite prin **Ordinul ANRSC nr. 259/2004** de aprobare a Normelor privind autorizarea în domeniul montării și exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu, cu modificările și completările ulterioare;

- **Cuantumul contribuției operatorilor de servicii de utilități publice** a fost stabilit la **0,1%** prin alin. (2) al art. 16 din **HG nr. 671/2007**, unde este prevăzut că aceasta este datorată de:

a) furnizorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice, din veniturile înregistrate ca urmare a furnizării/prestării serviciilor/activităților aflate în sfera de reglementare a ANRSC sau din fondurile bănești alocate de autoritățile administrației publice locale pentru desfășurarea acestor activități;

b) operatorii economici și instituțiile publice care prestează activități specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și serviciului public de alimentare cu energie termică și care nu exploatează sisteme publice, din veniturile înregistrate ca urmare a furnizării serviciilor.

Începând cu luna august a anului 2013 cuantumul contribuției a fost majorat la 0,12%, în baza HG nr. 527/2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, dar până în prezent nu a fost aprobat ordinul președintelui ANRSC care să reglementeze modul de achitare a contribuției, conform cerinței de la art. 16 alin (4) din hotărârea de Guvern menționată.

- Categoria de venituri „*orice alte sume încasate în condițiile legii*” s-a concretizat în tarifele aplicate de ANRSC pentru instruirea operatorilor, conform **Ordinului Președintelui ANRSC nr. 343/2008 privind modificarea Ordinului ANRSC nr. 116/2007 privind aprobarea tarifelor pentru activitățile de pregătire și specializare profesională a personalului operatorilor furnizori/prestatori de servicii comunitare de utilități publice, precum și a altor persoane interesate.**

Evoluția veniturilor înregistrate în contabilitatea ANRSC, pe categorii de venituri, în perioada 2009 – 2013, se prezintă astfel:

Venituri	2009	2010	2011	2012	2013
Contribuția de 0,1%	7.548,19	8.371,71	8.766,59	9.123,51	8.157,02
Tarif acordare licență	1.499,94	1.961,19	2.350,74	1.965,54	2.077,78
Tarif acordare autorizație	12,00	43,40	16,80	25,68	15,72
Tarif analiză documentație licențiere	17,88	18,80	24,83	23,96	37,89
Tarif analiză documentație autorizare	0,35	0,00	0,00	0,06	0,00
Tarif menținere licență	2.442,35	2.669,16	2.542,77	3.168,73	6.375,38
Tarif eliberare autorizație cf. Ordin 206/2007	30,90	12,00	4,75	6,42	168,00
Tarif monitorizare autorizație	139,57	189,67	206,68	214,47	11,23
Tarif menținere autorizație	124,97	107,22	90,49	99,97	437,33
Tarif cursuri pregătire operatori	97,69	0,33	0,00	29,63	0,00
Taxa consultanță	520,37	179,89	62,73	13,57	17,42
TOTAL VENITURI	12.434,21	13.553,37	14.066,38	14.671,54	17.297,77

Se constată că cea mai mare pondere în totalul veniturilor încasate de ANRSC o deține contribuția de 0,1% (0,12% începând cu luna august 2013), respectiv cca. 47-60%.

În anul 2013 veniturile înregistrate de ANRSC au crescut semnificativ (cu aproximativ 18 % față de 2012 și 39% față de anul 2009), situație determinată în principal de creșterea veniturilor din tariful de menținere a licențelor (de 2 ori mai mare față de 2012 și de 2,6 față de 2009).

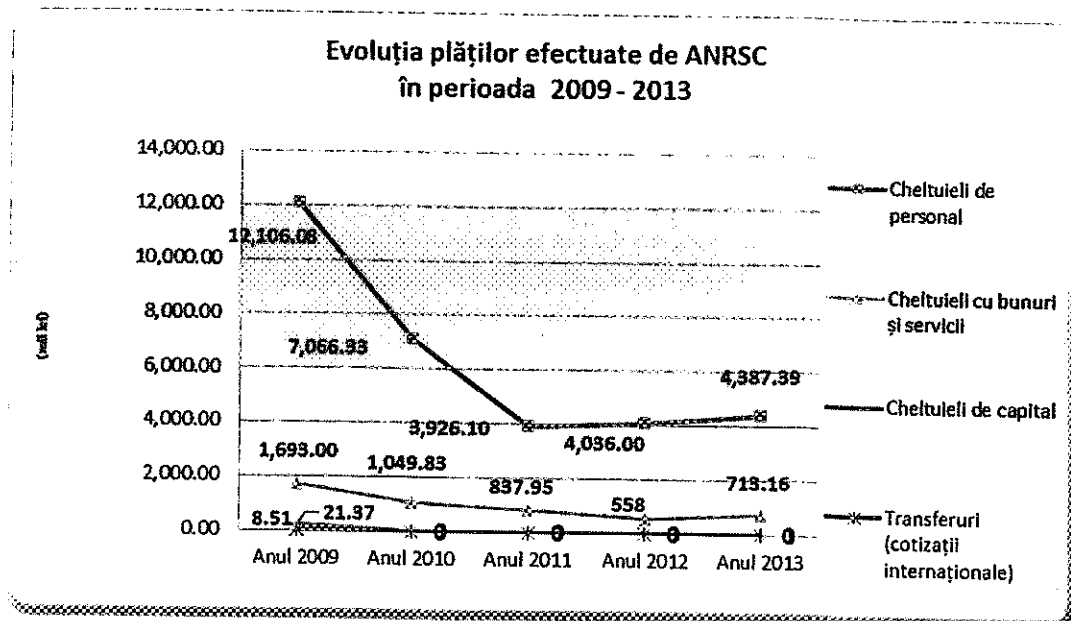
Urmare a reorganizării ANRSC în anul 2009, în baza Legii nr. 329/2009, prin schimbarea sistemului de finanțare, veniturile ANRSC sunt venituri ale bugetului general consolidat, iar excedentul rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli, pentru perioada 2003 – 12.11.2009, în sumă totală de 4.507. mii lei a fost preluat la sfârșitul lunii noiembrie 2009 ca venit la bugetul de stat.

Referitor la cheltuieli

Evoluția cheltuielilor (plăților) efectuate de entitate în perioada 2009 – 2013 este prezentată în tabelul următor:

Plăți	2009	2010	2011	2012	2013
Total plăți, din care:	13.829,86	8.116,16	4.764,05	4.594,0	5.100,55
Cheltuieli de personal	12.106,08	7.066,33	3.926,10	4.036,0	4.387,39
Cheltuieli cu bunuri și servicii	1.693,00	1.049,83	837,95	558,00	713,16
Cheltuieli de capital	21,37	0,00	0,00	0,00	0,00
Transferuri (cotizații internaționale)	8,51	0,00	0,00	0,00	0,00

Reprezentarea grafică a plăților ANRSC din perioada 2009 – 2013 se prezintă astfel:

Conform datelor prezentate se constată o scădere semnificativă a cheltuielilor, începând cu anul 2011, față de nivelul înregistrat în anul 2009, când instituția era finanțată integral din venituri proprii.

În structura cheltuielilor totale, ponderea cea mai mare o dețin cheltuielile de personal (86 %) care au scăzut cu aproximativ 65% în anii 2011, 2012 și 2013 comparativ cu nivelul înregistrat în anul 2009.

Salarizarea personalului ANRSC s-a făcut în anul 2009 în baza contractului colectiv de muncă încheiat la nivelul ANRSC, în condițiile legii. Începând cu anul 2010, urmare faptului că entitatea a fost inclusă în categoria instituțiilor finanțate de la bugetul de stat, stabilirea și plata drepturilor de personal s-a efectuat în concordanță cu prevederile legale aplicabile instituțiilor publice.

Este de menționat și faptul că scăderea semnificativă a cheltuielilor a fost influențată atât de reducerea salariilor și a celorlalte drepturi de personal, cât și de

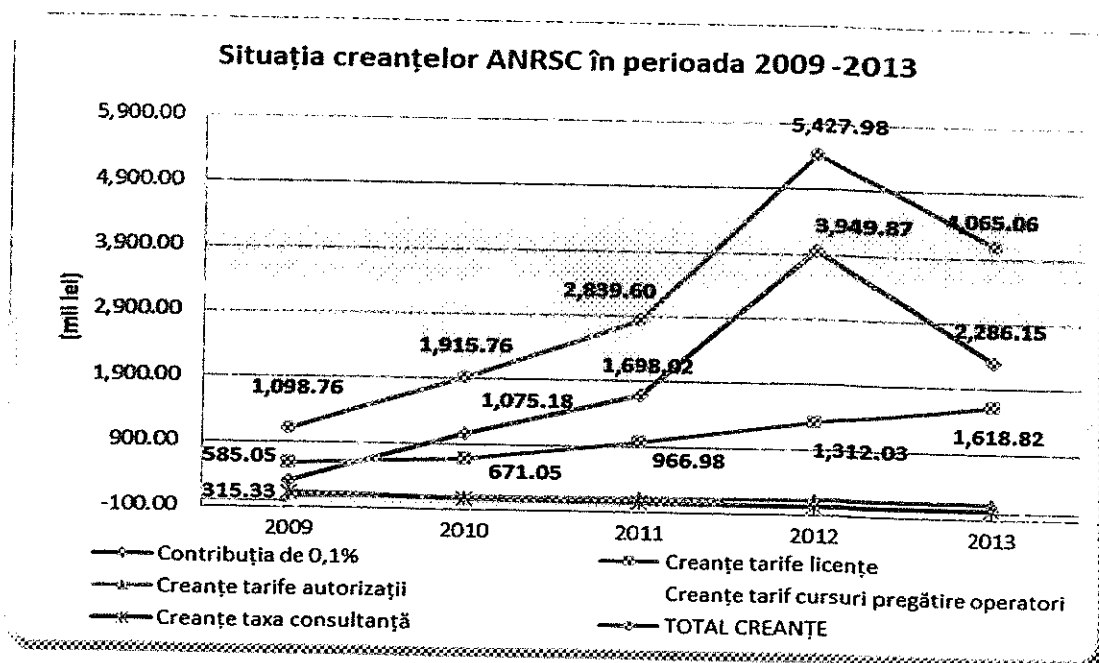
reducerea numărului de personal, ca urmare a aplicării măsurilor de raționalizare a cheltuielilor publice în contextul agravării crizei economice.

Referitor la creanțe

Evoluția creanțelor ANRSC în perioada auditată este prezentată în tabelul următor:

- mii lei -					
CREANȚE	2009	2010	2011	2012	2013
Contribuția de 0,1%	315,33	1.075,18	1.698,02	3.949,87	2.286,15
Creanțe tarife licențe	585,05	671,05	966,98	1.312,03	1.618,82
Creanțe tarife autorizații	75,74	95,71	112,01	128,40	135,14
Creanțe tarif cursuri pregătire operatori	-5,95	-6,26	-0,70	-0,46	0,01
Creanțe taxa consultanță	128,59	80,07	63,28	38,14	24,94
TOTAL CREANȚE	1.098,76	1.915,76	2.839,60	5.427,98	4.065,06

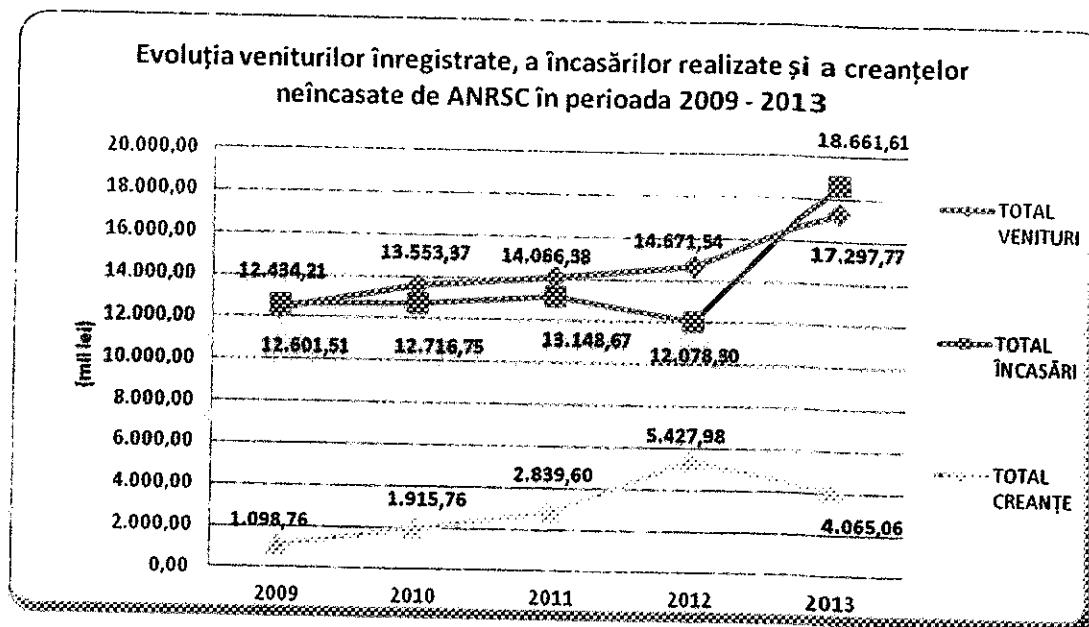
Reprezentarea grafică a evoluției creanțelor ANRSC în perioada analizată se prezintă astfel:

Din analiza datelor cu privire la evoluția creanțelor entității în perioada auditată rezultă următoarele:

- nivelul maxim al creanțelor neîncasate a fost înregistrat în anul 2012 (de aproximativ 5 ori mai mare față de anul 2009);
- în anul 2013 s-a înregistrat o reducere semnificativă (cu aproximativ 25%) a creanțelor neîncasate față de nivelul atins în anul 2012, determinată în special de redresarea economică a operatorilor/prestatorilor de servicii publice comunitare și de intensificarea activității ANRSC în domeniul reducerii arieratelor.

Evoluția comparativă a veniturilor înregistrate în contabilitate cu încasările realizate și creanțele neîncasate din tarife și contribuții, în perioada 2009 – 2013, este prezentată în graficul următor:

Din datele reprezentate grafic cu privire la evoluția veniturilor, încasărilor și a creanțelor ANRSC din tarife și contribuții rezultă că, în perioada 2009 – 2012, deși veniturile înregistrate de entitate au crescut (de la 12.434,21 mii lei în 2009 la 14.671,54 mii lei în 2012), ritmul încasărilor s-a diminuat la sfârșitul intervalului (de la 12.601,51 mii lei în 2009 la 12.078,30 mii lei în 2012) și valoarea creanțelor a crescut în ritm accelerat (de la 1.098,76 mii lei în 2009 la 5.427,98 mii lei în 2012).

Creșterea creanțelor în raport cu veniturile înregistrate de entitate s-a înregistrat și ca urmare a manifestării accentuate a fenomenului de criză economică în perioada 2008 - 2012.

În anul 2013 evoluția încasărilor s-a îmbunătățit semnificativ (veniturile încasate au fost cu aproximativ 8% mai mari decât veniturile înregistrate în contabilitate), situație ce a condus la scăderea arieratelor cu aproximativ 25% față de anul 2012.

Întârzierile la plata contribuțiilor și a tarifelor de către operatori au generat numeroase acțiuni introduse în instanțele de judecată de ANRSC în vederea recuperării datoriilor de la operatorii rău platnici.

La data de 31.12.2013 se aflau pe rolul instanțelor de judecată, în diverse stadii de soluționare, 130 dosare din care:

- 104 dosare pentru recuperarea debitelor de la operatori aflați în procedura insolvenței, cu o valoare totală inițială a debitelor de 1.588 mii lei (debite existente la momentul formulării cererii de admitere a creanței la masa credală împotriva debitorilor);

- 13 dosare pe rol, în contencios administrativ, având ca obiect: anularea Ordinului președintelui ANRSC nr. 343/2010 pentru aprobarea Normei tehnice privind

repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum; anularea unor note de control întocmite de echipe de control ale ANRSC; excepții de legalitate; anularea/suspendarea unui act administrativ; obligația de emitere a unui act administrativ etc.;

- 9 dosare având ca obiect somații de plată sau ordonanțe de plată și acțiuni de drept comun însumând 143 mii lei (valoare inițială la momentul formulării acțiunii în instanță);

- 4 dosare pe rol privind plângeri contravenționale în sumă de 120 mii lei.

E. Atribuțiile entității auditate în reglementarea, monitorizarea și controlul la nivel național al activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, ANRSC are următoarele competențe și atribuții privind serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare:

- a) elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu;
- b) acordă, modifică, suspendă sau retrage licențele ori autorizațiile, după caz;
- c) solicită autorităților administrației publice locale programe pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
- d) elaborează metodologii de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor;
- e) eliberează, potrivit competențelor acordate prin legi speciale specifice fiecărui serviciu de utilități publice, avizul de specialitate cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, atunci când/dacă acest aviz este prevăzut prin legile speciale;
- f) avizează proiectele de acte normative elaborate și promovate de alte autorități ale administrației publice centrale, cu impact asupra domeniului său de activitate;
- g) organizează sistemul informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare, la infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestora, precum și la activitatea operatorilor;
- h) întocmește și gestionează baza de date necesară desfășurării activității proprii și pentru furnizarea de informații Guvernului, ministerelor sau altor autorități centrale și locale interesate;
- i) organizează sistemul de monitorizare, evaluare și control în teritoriu privind modul de aplicare a prevederilor prezentei legi și a legislației sectoriale specifice fiecărui serviciu;
- i¹) supraveghează și monitorizează desfășurarea procedurilor pentru delegarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;
- j) monitorizează aplicarea și respectarea de către operatori și autoritățile administrației publice locale a legislației primare din domeniu, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- k) monitorizează respectarea și îndeplinirea de către operatori a obligațiilor și măsurilor stabilite în condițiile de emitere sau de menținere a licenței ori autorizației;

- l) elaborează regulamentele-cadru, caietele de sarcini-cadru și contractele-cadru de furnizare/prestare pentru serviciile din sfera sa de reglementare și le aprobă prin ordin al președintelui;
- m) elaborează și adoptă criterii și indicatori de performanță care să permită monitorizarea, compararea și evaluarea modului de furnizare/prestare a serviciilor;
- n) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparență;
- o) propune autorităților administrației publice locale, ministerului de resort și Consiliului Concurenței măsuri pentru restrângerea ariilor în care se manifestă condiții de monopol, precum și pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață, în vederea limitării efectelor caracterului de monopol al serviciilor;
- p) inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile de activitate reglementate;
- q) prezintă anual Guvernului un raport cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare și la activitatea proprie. Raportul se dă publicității;
- r) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări în domeniul său de activitate.

ANRSC își exercită competențele și atribuțiile față de toți furnizorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice, operatorii economici și instituțiile publice care desfășoară în condiții de monopol activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare, precum și față de operatorii economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor.

CAPITOLUL II. OBIECTIVELE AUDITULUI

A. Obiectivul general al auditului

Obiectivul general al auditului îl reprezintă evaluarea activităților de reglementare, monitorizare și control ale Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice; gradul de realizare a obiectivului general programat al entității referitor la dezvoltarea accelerată a serviciilor comunitare de utilități publice aflate în sfera de reglementare a ANRSC; impactul și efectele activității entității auditate asupra serviciilor de utilități publice.

Constatările și concluziile formulate de echipa de audit au urmărit:

- obținerea unei imagini de ansamblu asupra performanței activităților de reglementare, monitorizare și control în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în sfera de reglementare a ANRSC;
- formularea de recomandări care să conducă la creșterea eficienței activităților entității în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.

B. Obiectivele specifice ale auditului

✓ **Evaluarea activității de reglementare a serviciilor comunitare de utilități publice:** aspecte generale; analiza cadrului legal aplicabil și gradul de armonizare a legislației naționale cu reglementările existente în Uniunea Europeană în domeniul

serviciilor comunitare; evaluarea activității de reglementare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate;

✓ **Evaluarea activității de monitorizare a serviciilor comunitare de utilități publice:** aspecte generale; analiza cadrului legal aplicabil; evaluarea activității de monitorizare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate;

✓ **Evaluarea activității de control a serviciilor comunitare de utilități publice:** aspecte generale; analiza cadrului legal aplicabil; evaluarea activității de control a serviciului de alimentare cu apă și canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate;

✓ **Evaluarea stării serviciului de alimentare cu apă și canalizare, a serviciului de alimentare centralizată cu energie termică și a serviciului de salubritate.**

PARTEA A II-A: SINTEZA PRINCIPALELOR CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII

I. ASPECTE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ANRSC ÎN PERIOADA AUDITATĂ

➤ În perioada auditată, în modul de organizare și funcționare al entității au intervenit multiple modificări care au generat dificultăți în desfășurarea activității și în îndeplinirea obligațiilor legale ale ANRSC, după cum urmează:

✓ În perioada 01.01 – 12.11.2009 finanțarea cheltuielilor ANRSC s-a realizat integral din venituri proprii obținute în condițiile legii.

✓ În baza Legii nr. 329/2009 a fost schimbat regimul de finanțare al entității, din instituție finanțată integral din venituri proprii în instituție finanțată integral de la bugetul de stat. În urma reorganizării, excedentul rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru perioada 2003 – 12.11.2009, în sumă totală de 4.507 mii lei, a fost preluat la sfârșitul lunii noiembrie 2009 ca venit la bugetul de stat.

✓ Cheltuielile (plățile) efectuate de ANRSC *s-au redus* în ritm accelerat, în perioada 2011 – 2013, de la 13.829,86 mii lei în anul 2009 la 4.594 mii lei în 2012 și 5.100,55 mii lei în 2013; în structura cheltuielilor totale, ponderea cea mai mare o dețin cheltuielile de personal (aproximativ 86%).

✓ Deși veniturile înregistrate de entitate *au crescut* (de la 12.434,21 mii lei în 2009 la 14.671,54 mii lei în 2012 și 17.297,77 mii lei în anul 2013), ritmul încasărilor *s-a diminuat* continuu în intervalul 2009 – 2012 (de la 12.601,51 mii lei în 2009 la 12.078,30 mii lei în 2012) și valoarea creanțelor *a crescut* în ritm accelerat în această perioadă (de la 1.098,76 mii lei în 2009 la 5.427,98 mii lei în 2012); cea mai mare pondere în totalul veniturilor (încasărilor) și a creanțelor ANRSC o deține contribuția de 0,1% (ulterior, de 0,12%), respectiv de cca. 60%. Creșterea creanțelor în raport cu veniturile înregistrate de entitate s-a înregistrat ca urmare a manifestării accentuate a

fenomenului de criză economică. În acest context, ritmul de încasare a veniturilor s-a redus ca urmare a înregistrării de mari întârzieri în plata tarifelor și a contribuțiilor de către operatorii serviciilor comunitare de utilități publice din sfera de reglementare a ANRSC.

✓ În anul 2013 evoluția încasărilor s-a îmbunătățit semnificativ (veniturile încasate au fost cu aproximativ 8% mai mari decât veniturile înregistrate în contabilitate), situație ce a condus la scăderea arieratelor cu aproximativ 25% față de anul 2012.

✓ Întârzierile la plata contribuțiilor și a tarifelor de către operatori au generat numeroase acțiuni introduse în instanțele de judecată de ANRSC în vederea recuperării datoriilor de la operatorii rău platnici. La 31.12.2013, se aflau pe rolul instanțelor de judecată, în diverse stadii de soluționare, 130 dosare.

✓ Numărul maxim de posturi al ANRSC a fost *reduc* la mai puțin de jumătate din cât era prevăzut inițial în HG nr. 671/2007, respectiv de la 261 posturi la 153 (conform HG nr. 1283/2009) la 100 de posturi (prin HG nr. 622/2010) și în prezent la 96 posturi (conform HG nr. 527/2013).

✓ La finele anului 2012, în baza OUG nr. 96/22.12.2012, ANRSC a trecut din subordinea fostului Minister al Administrației și Internelor în subordinea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

➤ În perioada 2009 – 2013, serviciile comunitare de utilități publice s-au dezvoltat în general, iar numărul total al prestatorilor/operatorilor de astfel de servicii *a crescut* de la 1.967 în anul 2009 la 2.558 în 2013.

La nivelul anului 2013, în sfera serviciilor comunitare de utilități publice își desfășurau activitatea 2.558 operatori care prestau 2.918 operațiuni în sfera serviciilor comunitare (precizăm că sunt situații în care un operator/prestator este autorizat să presteze unul sau mai multe servicii comunitare), din care:

- 1.077 în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare;
- 98 în domeniul serviciilor de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv cea produsă în cogenerare;
- 666 în domeniul serviciilor de salubritate a localităților;
- 499 în domeniul serviciilor de transport public local de călători;
- 578 în domeniul serviciilor de iluminat public.

II. ASPECTE REFERITOARE LA ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE

II.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A SERVICIILOR COMUNITARE

➤ Cadrul de reglementare al activității proprii și pentru fiecare serviciu comunitar de utilități publice din sfera de reglementare a ANRSC a fost creat încă din anul 2007.

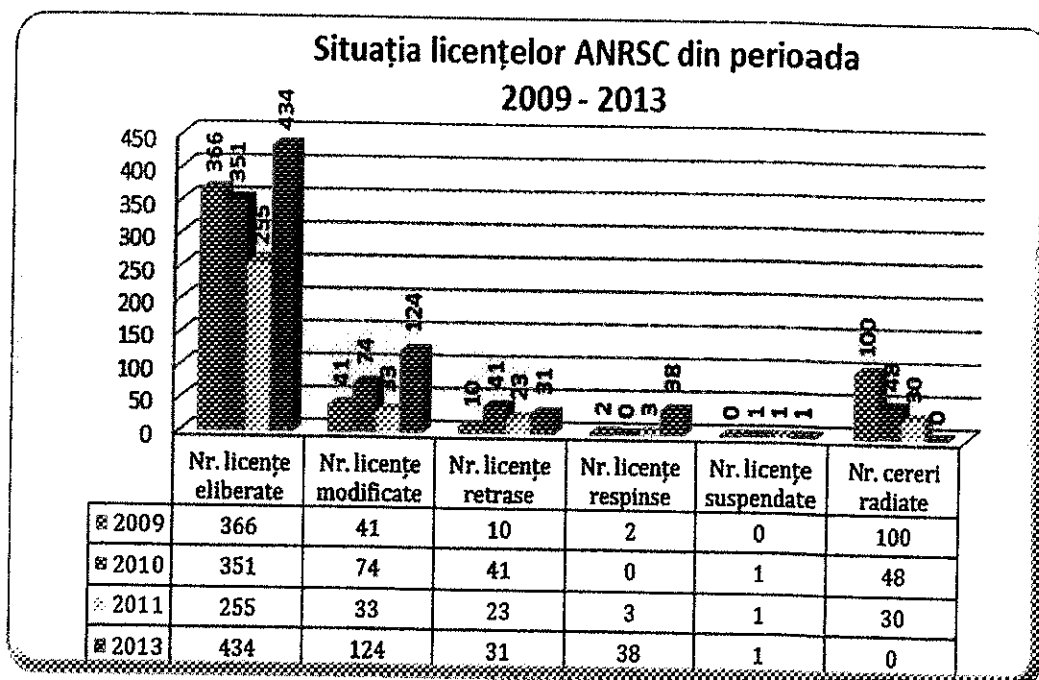
➤ În perioada auditată, ANRSC a elaborat unele acte normative necesare reglementării pieței serviciilor comunitare de utilități publice și a activității participanților la aceasta, a actualizat unele acte normative deja elaborate, în funcție de modificările de natură tehnică, tehnologică și legislativă și în concordanță cu

reglementările existente în Uniunea Europeană, aprobate prin ordin al președintelui ANRSC.

➤ **Reglementările de ordin secundar și terțiar (ordine, decizii, norme, etc.) emise de ANRSC reprezintă contribuția entității (în domeniul reglementării) la dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice (obiectivul general al entității).**

➤ Tot în sfera reglementării, ANRSC a desfășurat o activitate complexă în domeniul licențierii operatorilor/prestatorilor de servicii de utilități publice, activitate care a constat în analizarea anuală a unui număr de cca. 500 documentații de licențiere, în perioada 2009 – 2012, iar în anul 2013 numărul solicitărilor a crescut la 628 documentații de licențiere și s-a concretizat în acordarea, modificarea, suspendarea sau retragerea de licențe.

Situația documentațiilor de licențiere a operatorilor de servicii comunitare, analizate de ANRSC în perioada 2009 – 2013, potrivit datelor prezentate în rapoartele anuale, se prezintă astfel:

➤ **Durata de analiză și procesare a documentațiilor de licențiere a crescut în anul 2013 cu 3 zile față de anul 2011, de la 32 de zile la 35 de zile, aceasta explicându-se în principal prin scăderea resurselor umane alocate pentru activitatea de licențiere, pe fondul reorganizării și restructurării ANRSC.**

➤ În ceea ce privește activitatea de autorizare a agenților care prestează activități de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum, aceasta s-a concretizat în acordarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea autorizațiilor; în perioada 2009 - 2013, ANRSC a emis 242 autorizații, a aprobat modificarea a 111 autorizații și a retras 44 autorizații.

➤ ANRSC desfășoară potrivit legii și activitatea de avizare a prețurilor și tarifelor locale pentru serviciile comunitare de utilități publice, dar autoritatea are

competențe limitate în domeniu, în sensul că emite doar un aviz, în timp ce aprobarea prețurilor și tarifelor locale este de competența autorității publice locale.

➤ Din punct de vedere al personalului alocat pentru activitatea de reglementare, la nivelul ANRSC, în perioada 2011 – august 2013, această activitate a fost desfășurată de o singură persoană (directorul direcției), ca o consecință a măsurilor de reorganizare impuse de Legea nr. 329/2009, în contrast cu perioada 2009 - septembrie 2010 când entitatea a dispus de personal suficient și calificat pentru realizarea acestei activități și situația actuală când, începând din luna august 2013 (în baza HG nr. 527/2013), activitatea a fost organizată și se desfășoară în cadrul unui birou compus din 5 persoane.

➤ Cu privire la dotarea materială, politica managerială anterioară reorganizării entității de la finele anului 2009 (conform Legii nr. 329/2009) a fost defectuoasă în contextul în care ANRSC dispunea de fonduri suficiente pentru achiziționarea de tehnică de calcul necesară bunei desfășurări a activității (întrucât entitatea înregistra excedent și avea constituite depozite bancare), iar ulterior, demersurile efectuate de conducerea ANRSC către ministerul de resort nu s-au concretizat în rezultate, respectiv în obținerea fondurilor necesare pentru dotarea cu tehnică de calcul corespunzătoare.

II.2. ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE, SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ ȘI SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

II.2.1. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

❖ *Referitor la reglementările emise de ANRSC în domeniul serviciului de alimentare cu apă și canalizare*

➤ ANRSC a elaborat reglementări sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu;

➤ În perioada auditată, ANRSC a desfășurat în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, în principal următoarele activități:

- elaborarea de amendamente pentru a fi preluate în Legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și a Legii nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare;

- susținerea punctului de vedere al Guvernului în comisiile de specialitate ale Parlamentului României;

- răspunsuri la interpelările și întrebările parlamentarilor;

- prezentarea de puncte de vedere la proiectele de acte normative elaborate de Ministerul Sănătății;

- participarea la întruniri organizate de Asociația Română a Apei cu comisiile de specialitate teritoriale, în vederea identificării problemelor cu care se confruntă

operatorii din domeniul apei și a aspectelor legate de îmbunătățirea legislației și reglementărilor aplicabile sectorului;

➤ În prezent, conform documentelor prezentate de ANRSC, entitatea a trimis propuneri legislative privind modificarea Legii nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, pentru a fi dezbătute în cadrul comisiilor de specialitate ale Parlamentului României.

❖ *Referitor la activitatea de acordare, menținere, modificare, suspendare, retragere a licențelor (emise de ANRSC) operatorilor care furnizează servicii de alimentare cu apă și de canalizare*

➤ Numărul licențelor aflate în perioada de valabilitate a crescut cu 53% în anul 2013 față de anul 2009, de la 116 licențe la 220 licențe, urmare creșterii numărului de prestatori ai serviciului de alimentare cu apă și canalizare.

➤ În ceea ce privește termenul legal de acordare a licenței, acesta nu poate fi redus sub 30 de zile, având în vedere resursele materiale și umane (extrem de limitate) de care dispune ANRSC în prezent.

II.2.2. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ (SACET)

1. Referitor la reglementările emise de ANRSC în domeniul SACET

➤ ANRSC a emis în anul 2007 cea mai mare parte a reglementărilor aplicabile în domeniul SACET, iar în perioada auditată a fost emis un număr restrâns de reglementări referitoare la prețul energiei termice și la repartizarea consumurilor de energie termică;

➤ Reglementările de ordin secundar și terțiar (ordine, decizii, norme, etc.), emise de ANRSC, reprezintă contribuția entității (în domeniul reglementării) la accelerarea dezvoltării serviciilor publice de alimentare cu energie termică (obiectivul general al entității);

➤ Reglementările elaborate de ANRSC în domeniul SACET au avut în vedere armonizarea la normele, dispozițiile, prevederile și principiile din legislația europeană în vigoare aplicabilă serviciilor de interes general;

➤ Potrivit reprezentanților ANRSC, la nivelul Uniunii Europene nu există până în prezent un consens cu privire la o armonizare comunitară a legislațiilor naționale din domeniul serviciilor de alimentare cu energie termică produsă centralizat, chiar dacă prin *Cartea albă* a Comisiei Europene (document care descrie criteriile adoptate de Uniunea Europeană pentru a încuraja dezvoltarea serviciilor de interes general de calitate) se confirmă existența unei concepții comune asupra

serviciilor de interes general. În consecință, fiecare stat membru are dreptul să-și elaboreze propria legislație astfel încât viziunea, valorile și obiectivele Uniunii să fie reflectate într-un ansamblu de *cerințe fundamentale comune* precum: *universalitate, continuitate, accesibilitate, adaptabilitate, suportabilitate și protecție a consumatorilor*.

2. Referitor la activitatea de acordare, menținere, modificare, suspendare, retragere a licențelor (emise de ANRSC) operatorilor care realizează producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice

➤ În perioada 2009 - 2013, ANRSC a acordat 136 licențe prestatorilor din serviciul de alimentare centralizată cu energie termică, din care 34% (40 licențe) au fost emise în anul 2010; a aprobat modificarea a 15 licențe; a suspendat o licență și a retras 29 licențe.

➤ Retragera din proprie inițiativă a ANRSC a unor licențe a avut drept principale cauze:

- modificarea duratei contractului de concesiune în sensul prelungirii acesteia, cu încălcarea concurenței și a legislației din domeniu (ex. S.C. *TERMON Onești*);
- deschiderea procedurii de insolvență în cazul unui titular de licență (S.C. *APATERM Galați*);
- încălcarea legislației și reglementărilor din domeniul furnizării energiei termice (ex. S.C. *ELECTROCENTRALE Oradea*);
- denunțarea unilaterală a contractului de concesiune de către Consiliul local (ex. S.C. *CALLATIS THERM S.A. Mangalia*);
- neachitarea tarifului de eliberare licență (S.C. *BEPCO S.R.L. Ghimbav*).

➤ În perioada 2007 - 2013 tarifele pentru licențe, în cazul serviciului de alimentare cu energie termică produsă centralizat, *au crescut semnificativ* cu cca. 35% pentru licențele din clasa 1, de la 10.000 lei în anul 2007 la 13.550 lei în 2013.

3. Referitor la activitatea de acordare, menținere, modificare, suspendare, retragere a autorizațiilor (emise de ANRSC) agenților care prestează activități de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum

➤ În perioada 2009 – 2013, numărul autorizațiilor emise de ANRSC a înregistrat următoarea evoluție:

✓ ANRSC a emis 225 autorizații, a aprobat modificarea a 99 autorizații și a retras 42 autorizații;

✓ Numărul autorizațiilor valabile a scăzut de la 345 în anul 2009 la doar 225 în 2013, ca urmare a faptului că o parte dintre prestatorii autorizați ale căror licențe au expirat, în special în anul 2009, nu au mai solicitat o nouă autorizare întrucât nu au prestat activitățile pentru care au deținut autorizații sau au încetat activitatea respectivă, după caz;

✓ Unele autorizații au fost modificate la solicitarea prestatorilor, ca urmare a schimbării sediului sau extinderii domeniului de activitate conform prevederilor legale;

✓ Autorizațiile au fost suspendate în cazul prestatorilor care au încălcat dispoziții din reglementările sau legislația din domeniul activității autorizate, aducând prejudicii proprietarilor care aveau montate repartitoare, precum: S.C. Elsaco Brunata S.R.L., S.C. Ista România S.R.L. și S.C. Techem Energy Services S.R.L., S.C. Marioval Top S.R.L.;

✓ Retragerea autorizației prestatorului S.C. A&A TEAM INSTAL S.R.L. întrucât acesta nu a achitat tariful de menținere a autorizației și majorările aferente.

➤ În perioada auditată tarifele de autorizare pentru sistemele de repartizare a costurilor pentru încălzire au înregistrat un *trend ascendent*, respectiv tarifele pentru eliberarea de autorizații *au crescut* de la 400 lei la 520 lei, iar cele pentru ridicarea suspendării autorizației, de la 2.500 lei la 3.180 lei.

II.2.3.REFERITOR LA ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

II.2.3.1.Referitor la reglementările emise de ANRSC în domeniul serviciilor publice de salubritate a localităților

➤ Cea mai mare parte a reglementărilor în domeniul serviciilor publice de salubritate a localităților au fost emise în anul 2007;

➤ Reglementările de ordin secundar și terțiar (ordine, decizii, norme, etc.), emise de ANRSC, reprezintă contribuția entității (în domeniul reglementării) la accelerarea dezvoltării serviciilor publice de salubritate a localităților (obiectivul general al entității);

➤ Reglementările elaborate de A.N.R.S.C. în domeniul serviciului public de salubritate a localităților au avut în vedere armonizarea la normele, dispozițiile, prevederile și principiile din legislația europeană în vigoare aplicabilă serviciilor de interes general;

➤ În domeniul reglementării, reprezentanții entității auditate apreciază că: „A.N.R.S.C. a desfășurat/desfășoară o activitate intensă și continuă pentru punerea în acord a legislației naționale din domeniul prestării serviciului de salubritate cu legislația comunitară din domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv în ceea ce privește corelarea procedurilor de atribuire a contractelor de delegare cu cerințele solicitate ofertanților pentru atingerea Țintelor și obiectivelor comunitare.”

II.2.3.2. Referitor la activitatea de acordare, menținere, modificare, suspendare, retragere a licențelor (emise de ANRSC) operatorilor/prestatorilor de servicii de salubritate a localităților

➤ În perioada 2009 – 2013, numărul licențelor acordate a crescut cu numai 5,5%, de la 234 la 247 licențe. În anul 2013 au fost modificate 90 licențe, o licență a fost suspendată, 17 licențe au fost retrase și 29 respinse.

➤ Cele mai multe licențe valabile s-au înregistrat în anul 2011, când nivelul acestora a ajuns la 350.

➤ Din 2007 și până în prezent tarifele pentru licențe, în cazul serviciului de salubritate a localităților, *au crescut semnificativ*, cu cca. 35% pentru licențele din clasa 1, de la 30.000 lei în anul 2007 la 40.750 lei în anul 2013.

III. ASPECTE REFERITOARE LA ACTIVITATEA DE MONITORIZARE

III.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND ACTIVITATEA DE MONITORIZARE DIN CADRUL ANRSC ÎN PERIOADA AUDITATĂ

III.1.1. Referitor la activitatea de întocmire și gestionare a bazei de date a ANRSC și organizarea sistemului informațional

➤ În domeniul monitorizării, ANRSC are competențe privind întocmirea, gestionarea și actualizarea bazei de date și în organizarea sistemului informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor referitoare la operatorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice; datele cuprinse în baza de date trebuie să stea la baza elaborării raportului anual al ANRSC și să constituie împreună cu acesta, potrivit art. 20 alin. (2) din Legea nr. 51/2006, *“elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale”*.

➤ La nivelul ANRSC nu există o bază de date unică, aceasta se concretizează de fapt în tabele în format Excel în care datele sunt introduse manual, de către persoanele desemnate, prin centralizarea situațiilor transmise de agențiile teritoriale, astfel că, există riscul de furnizare a unor date care conțin erori; baza de date nu este operațională în timp real la nivelul tuturor structurilor centrale și teritoriale.

➤ Baza de date nu este actualizată în toate cazurile la zi și nu conține date atotcuprinzătoare care să asigure determinarea unor indicatori necesari și relevanți pentru evaluarea stării serviciilor de utilități publice, astfel încât, prin rapoartele anuale elaborate ANRSC să-și îndeplinească rolul conferit de lege cu privire la furnizarea de elemente pentru fundamentarea și actualizarea strategiei naționale în domeniul serviciilor de utilități publice.

➤ ANRSC nu dispune de un sistem informatic integrat, astfel că nu pot fi generate în mod automat rapoarte privind evoluția indicatorilor la un moment dat, fapt ce necesită prelucrarea manuală a datelor și determină consum suplimentar de timp, resurse materiale și umane, precum și un risc crescut de eroare.

➤ Deși ANRSC și-a stabilit atribuții în domeniul monitorizării indicatorilor de performanță conform dispozițiilor cuprinse în Ordinul ANRSC nr. 455/13.09.2010, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost aprobate atribuțiile și sarcinile compartimentelor de specialitate, activitatea nu a fost realizată la nivelul entității auditate.

➤ În vederea monitorizării activității operatorilor și a întocmirii rapoartelor anuale, ANRSC a elaborat un set de indicatori tehnico-economici care nu au fost aprobați prin ordin al președintelui;

➤ În anul 2009, Ministerul Administrației și Internelor (MAI), prin Direcția Generală pentru Relația cu Comunitățile locale, a demarat un proiect privind dezvoltarea unui sistem de monitorizare a indicatorilor de performanță în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice, finanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PODCA) în valoare de 7.582.142 lei (fără TVA), din care 6.444.820,70 lei (valoare totală nerambursabilă din FSE). În contextul în care în anul 2013 ANRSC a trecut din subordinea MAI în subordinea MDRAP, la nivelul entității auditate nu se regăsesc date cu privire la stadiul implementării proiectului.

➤ Până la data efectuării auditului ANRSC nu a elaborat, împreună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, metodologia de comparare a indicatorilor de performanță prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, conform obligației legale prevăzută de Legea nr. 51/2006, republicată.

În consecință ANRSC nu poate asigura, în condiții de maximă acuratețe, îndeplinirea cerinței legale prevăzută la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 51/2006, astfel încât baza de date și raportul anual al ANRSC să „constituie elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale”.

III.1.2. Referitor la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciilor comunitare de utilități publice

Deși ANRSC și-a stabilit atribuții în domeniul monitorizării indicatorilor de performanță, potrivit dispozițiilor cuprinse în Ordinul ANRSC nr. 455/13.09.2010, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost aprobate atribuțiile și sarcinile compartimentelor de specialitate, activitatea nu a fost realizată la nivelul entității auditate.

III.1.3. Referitor la modul de organizare a activității de monitorizare din punct de vedere al resurselor umane

Din analiza evoluției personalului cu atribuții de monitorizare din ANRSC, în perioada auditată, a rezultat că în urma măsurilor de reorganizare a unor autorități și instituții publice, prin Legea nr. 329/2009, numărul personalului cu atribuții de monitorizare a scăzut semnificativ, de la 53 salariați (din care 44 salariați aveau și atribuții de control) în anul 2009, la 47 salariați (din care 38 salariați aveau și atribuții de control) în septembrie 2010, iar în prezent, prin aplicarea prevederilor HG 527/2013, la numai 33 salariați (din care 28 au și atribuții de control).

III.1.4. Referitor la dotarea materială pentru desfășurarea activității de monitorizare

Politica managerială cu privire la dotarea entității cu echipamente IT, anterioară reorganizării entității de la finele anului 2009 (conform Legii nr. 329/2009) a fost defectuoasă, în contextul în care ANRSC dispunea de fonduri pentru achiziționarea de tehnică de calcul necesară bunei desfășurări a activității (întrucât entitatea înregistra excedent și avea constituite depozite bancare), iar ulterior, demersurile efectuate de conducerea ANRSC către ministerul de resort nu s-au concretizat în rezultate, respectiv în obținerea de fonduri necesare pentru dotarea cu tehnică de calcul corespunzătoare.

III.2. ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA DE MONITORIZARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE, AL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ ȘI AL SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

III.2.1. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE MONITORIZARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

III.2.1.1. Referitor la activitatea de întocmire și gestionare a bazei de date și la organizarea sistemului informațional al ANRSC cu privire la serviciul de alimentare cu apă și de canalizare

✓ ANRSC, conform art.16(4) din Legea nr.241/2006 – legea specială a serviciului de alimentare cu apă și canalizare, monitorizează evoluția indicatorilor de performanță ai serviciului, în scopul diseminării, la nivelul autorităților administrației publice locale și al operatorilor, a celor mai bune practici din domeniu. ANRSC trebuie să dezvolte un sistem informațional care să permită întocmirea unei baze de date și compararea continuă a fiecărui indicator de performanță cu nivelul atins de operatorul cel mai performant din domeniu. Pentru implementarea activităților de monitorizare și de realizare a bazei de date, operatorii au obligația de a furniza ANRSC toate informațiile solicitate în legătură cu indicatorii de performanță ai serviciului;

✓ Prin procedura de lucru DMPCT – 06 au fost stabilite modele de machete de raportare care conțin un set de indicatori tehnico-economici și care constituie sursa de date pentru elaborarea raportului anual al ANRSC privind starea serviciului;

✓ Unii indicatori, precum numărul total de salariați ai organizației/număr total de salariați pentru prestarea serviciului, sunt irelevanți pentru aprecierea calității serviciului de utilitate publică;

✓ Prin Ordinul nr. 88/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, ANRSC a stabilit indicatorii de performanță minimali, generali și garantați care stabilesc condițiile care trebuie îndeplinite de operatori. Dintre aceștia, unii indicatori nu sunt preluați și în baza de date a ANRSC pentru a evalua calitatea serviciilor oferite, cum ar fi:

- numărul de solicitări de branșare/numărul de solicitări de racordare ale utilizatorilor la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, diferențiat pe utilități și pe categorii de utilizatori;
- numărul de solicitări la care intervalul de timp, dintre momentul înregistrării cererii de branșare/racordare a utilizatorului, până la primirea de către acesta a avizului de branșare/racordare, este mai mic de 15/30/60 zile calendaristice;
- numărul anual de contoare montate, ca urmare a solicitărilor, raportat la numărul de solicitări, pe tipuri de apă furnizată;
- numărul de întreruperi programate și accidentale etc.,

✓ „Starea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare anexă la raportul anual oferă date privind sistemul de alimentare cu apă și de canalizare (lungimi rețele, număr branșamente, grad de contorizare, situația investițiilor, gradul de acoperire a acestor servicii în mediul rural și urban” (potrivit precizărilor reprezentanților ANRSC), dar nu conține și date referitoare la indicatorii de performanță ai serviciului;

✓ Având în vedere că ANRSC colectează informații privind starea sistemului prin baza de date, se impune ca prin lege să aibă competențe în stabilirea unei strategii unitare și actuale la nivel național privind dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare și nu numai competențe în furnizarea de informații Guvernului.

III.2.1.2. Referitor la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare

În perioada auditată, la întocmirea rapoartelor anuale privind evaluarea stării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare ANRSC nu a utilizat indicatorii de performanță stabiliți în Anexa nr. 1 la Ordinul Președintelui ANRSC nr. 88/2007.

III.2.2. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE MONITORIZARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ

III.2.2.1. Referitor la activitatea de întocmire și gestionare a bazei de date și la organizarea sistemului informațional al ANRSC cu privire la SACET

Entitatea auditată centralizează rapoartele lunare ale agențiilor teritoriale cu privire la activitatea operatorilor/prestatorilor care asigură furnizarea serviciului de alimentare centralizată cu energie termică (indicatorii tehnico-economici cuprinși în machetele de raportare) și întocmește o situație centralizatoare a acestora care constituie anexă la raportul anual, dar nu efectuează o analiză a tuturor indicatorilor pentru a furniza o imagine cât mai reală și completă cu privire la starea serviciului de alimentare cu energie termică, anexă la raportul anual al ANRSC.

III.2.2.2. Referitor la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciului de alimentare centralizată cu energie termică

Din verificările efectuate cu privire la monitorizarea indicatorilor de performanță ai SACET, stabiliți prin Ordinul ANRSC nr. 91/2007, s-a constatat că:

✓ Deși ANRSC și-a stabilit atribuții în domeniul monitorizării indicatorilor de performanță, potrivit dispozițiilor cuprinse în Ordinele ANRSC nr. 91/2007 și nr. 455/13.09.2010, activitatea nu a fost realizată la nivelul entității auditate.

✓ ANRSC nu a utilizat indicatorii de performanță la întocmirea raportului anual privind evaluarea stării SACET, ci un set de indicatori tehnico-economici creați de structura de specialitate, stabiliți printr-o procedură internă de lucru.

✓ Având în vedere că indicatorii de performanță oferă informații cu privire la calitatea și continuitatea serviciului de furnizare a energiei termice de către operatori, nu se justifică neluarea acestora în calcul de către ANRSC la elaborarea raportului anual privind starea serviciilor comunitare de utilități publice.

III.2.3. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE MONITORIZARE A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

III.2.3.1. Referitor la activitatea de întocmire și gestionare a bazei de date și la organizarea sistemului informațional al ANRSC cu privire la serviciile publice de salubritate a localităților

Din verificările efectuate cu privire la baza de date și sistemul informațional organizate la nivelul ANRSC se constată că entitatea auditată centralizează rapoartele lunare ale agențiilor teritoriale cu privire la activitatea prestatorilor și operatorilor de servicii de salubritate a localităților (indicatorii tehnico-economici sunt

cuprinși în machetele de raportare) și întocmește o situație centralizatoare a acestora care constituie anexă la raportul anual, dar nu efectuează o analiză a tuturor indicatorilor pentru a furniza o imagine cât mai reală și completă cu privire la starea serviciului de salubritate a localităților prin raportul anual întocmit.

III.2.3.2. Referitor la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciului de salubritate a localităților

Din verificările efectuate cu privire la monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciului public de salubritate a localităților, stabiliți prin Ordinul ANRSC nr. 110/2007, s-au constatat următoarele:

✓ ANRSC nu a utilizat indicatorii de performanță la întocmirea raportului anual privind evaluarea stării serviciului de salubritate a localităților, ci un set de indicatori tehnico-economici creați de structura de specialitate, stabiliți printr-o procedură internă de lucru și nu aprobați prin ordin al președintelui ANRSC;

✓ Deși în conformitate cu art. 121 din Ordinul Președintelui ANRSC nr. 110/2007 entitatea auditată are acces neîngrădit la informații necesare stabilirii calității și eficienței serviciilor prestate la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele încheiate între prestatori/operatori și autoritățile publice locale, totuși, prin ordin nu a fost prevăzută obligativitatea operatorilor de a raporta realizarea indicatorilor, astfel încât ANRSC să poată utiliza aceste date la elaborarea rapoartelor anuale privind evaluarea stării serviciilor de salubritate a localităților.

IV. ASPECTE REFERITOARE LA ACTIVITATEA DE CONTROL

IV.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND ACTIVITATEA DE CONTROL DIN CADRUL ANRSC ÎN PERIOADA AUDITATĂ

1. Referitor la actualizarea Planurilor anuale de control

Planurile anuale de control întocmite în perioada auditată nu au fost actualizate cu modificările intervenite pe parcursul anului, deși nu au fost realizate toate acțiunile de control planificate inițial.

2. Referitor la întocmirea Notelor de control și urmărirea măsurilor de conformare dispuse în urma controalelor

➤ Din verificările efectuate cu privire la modul de întocmire a Notelor de control s-a constatat că documentele nu conțin în toate cazurile și măsurile dispuse în urma controalelor efectuate, acestea fiind transmise ulterior entității controlate, contrar prevederilor art. 5 lit. g) din Ordinul ANRSC nr. 102/2007.

➤ Procedura de lucru privind urmărirea realizării măsurilor (cod DMPCT – 10) nu prevede și aplicarea sancțiunilor pentru nerealizarea măsurilor stabilite în urma controalelor, sancțiuni care sunt prevăzute de Legea nr. 51/2006 pentru cazurile

în care, măsurile dispuse în urma controalelor efectuate de ANRSC nu au fost realizate în termenele stabilite.

➤ Evidența de la nivelul ANRSC referitoare la realizarea măsurilor de conformare, nu respectă în totalitate conținutul minimal prevăzut de procedura internă de lucru (cod DMPCT-10) cu aplicare în domeniu, respectiv nu conține date și informații explicite cu privire la: stadiul realizării măsurilor, modalitatea de realizare a acestora, precum și data ducerii la îndeplinire.

➤ Au fost identificate cazuri în care prin controalele efectuate la prestatorii de servicii de utilități publice, deși s-au constatat fapte care constituie contravenții, nu au fost aplicate sancțiunile prevăzute de lege.

3. Referitor la modul de organizare a activității de control din punct de vedere al resurselor umane

Din analiza evoluției personalului cu atribuții de control, în perioada auditată, a rezultat că în urma măsurilor de reorganizare a unor autorități și instituții publice, prin Legea nr. 329/2009, numărul personalului cu atribuții de control a scăzut semnificativ, de la 55 salariați (din care 44 salariați aveau și atribuții de monitorizare) în anul 2009, la 41 salariați (din care 38 salariați aveau și atribuții de monitorizare) în septembrie 2010, iar în prezent, prin aplicarea prevederilor HG 527/2013, la numai 29 salariați (din care 28 au și atribuții de monitorizare).

4. Referitor la dotarea materială pentru desfășurarea activității de control

Politica managerială cu privire la dotarea entității cu echipamente IT, anterioară reorganizării entității de la finele anului 2009 (conform Legii nr. 329/2009) a fost defectuoasă, în contextul în care ANRSC dispunea de fonduri (întrucât entitatea înregistra excedent și avea constituite depozite bancare) pentru achiziționarea de tehnică de calcul necesară bunei desfășurări a activității, iar ulterior, demersurile efectuate de conducerea ANRSC către ministerul de resort nu s-au concretizat în rezultate, respectiv în obținerea de fonduri necesare pentru dotarea cu tehnică de calcul corespunzătoare.

IV.2. ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA DE CONTROL A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE, AL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ ȘI AL SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

IV.2.1. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE CONTROL A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

1. Referitor la derularea controalelor ANRSC și urmărirea realizării măsurilor de conformare la operatorii/prestatorii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

✓ În perioada 2009 - 2013, ANRSC a efectuat un număr de 162 controale la operatorii/prestatorii din serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, în urma cărora au fost acordate 14 avertismente și 9 amenzi în valoare de 215.000 lei, care au fost transmise la Administrațiile Finanțelor Publice Locale. Din valoarea totală a acestora au fost contestate amenzi în valoare de 160.000 lei;

✓ Numărul de amenzi aplicate este foarte mic în comparație cu numărul total al operatorilor/furnizorilor/prestatorilor de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv 1.077 (existenți în baza de date a ANRSC) și cu numărul controalelor realizate (143);

✓ Din verificările efectuate asupra Notelor de control s-a constatat că operatorul SC Utilități Apaserv Cornu SRL din Comuna Cornu a prestat în perioada 24.09.2012-13.09.2013 fără a deține licență, respectiv contract de delegare a gestiunii valabil. În urma controlului nu s-a aplicat sancțiunea sub forma amenzii pentru prestarea serviciului fără a deține licență și fără contract de delegare a gestiunii.

2. Referitor la activitatea de soluționare a sesizărilor și petițiilor primite de ANRSC având ca obiect aspecte referitoare la serviciile de alimentare cu apă și de canalizare

Pentru serviciile de furnizare apă și de canalizate, în perioada 2009-2013, s-a înregistrat un număr de 899 petiții, din care peste 20% au făcut obiectul acțiunilor de control realizate de ANRSC.

IV.2.2. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE CONTROL A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ

1. Referitor la derularea controalelor ANRSC și urmărirea realizării măsurilor de conformare la operatorii/prestatorii din SACET

➤ Din verificarea modului de organizare și derulare a controalelor cu privire la SACET s-au constatat următoarele:

✓ În perioada 2009 – 2013 ANRSC a efectuat doar 30 controale (planificate și neplanificate) cu privire la serviciul de alimentare centralizată cu energie termică, rezultând o medie anuală la nivel național de numai 6 controale/an, în condițiile în care până în luna septembrie 2010 un număr de 54 salariați aveau atribuții de control (la nivel central și teritorial);

✓ Numărul controalelor realizate raportat la numărul operatorilor din SACET, în perioada auditată, se situează la un *nivel foarte scăzut*, între 4% în 2010 și 1% în 2013;

✓ Deși numărul controalelor planificate pe acest domeniu a fost foarte mic, o parte însemnată dintre controalele planificate nu au fost realizate;

✓ ANRSC a aplicat un număr foarte mic de sancțiuni urmare celor 30 de controale efectuate, respectiv 2 sancțiuni constând într-un avertisment și o amendă în valoare de 1.000 lei;

✓ Notele de control nu conțin în toate cazurile și măsurile dispuse în urma controalelor efectuate, acestea fiind transmise ulterior entității controlate.

➤ Din verificarea modului în care ANRSC a desfășurat activitatea de control și a monitorizat realizarea măsurilor de conformare stabilite s-au constatat unele deficiențe, atât în efectuarea propriu-zisă a controalelor, cât și în monitorizarea măsurilor dispuse, precum:

➤ Unele dintre măsurile dispuse în urma controalelor efectuate cu până la 4 ani în urmă sunt încă în curs de îndeplinire (o măsură în cazul controlului efectuat în 2010 la SC Servicii Comunale SA Rădăuți; 2 măsuri la SC Marioval Top SRL, control efectuat în 2009; o măsură SC Ista România SRL, control realizat în 2009);

➤ În unele cazuri, deși s-au constatat fapte care constituie contravenție, nu s-au aplicat sancțiuni, precum în cazul controlului efectuat la SC Apaterm SA Galați în anul 2011: prestatorul nu deținea licență pentru prestarea serviciului și furniza energie termică în baza unor contracte încheiate cu utilizatori care nu au respectat toate clauzele din Contractul-cadru aprobat prin Ordinul Președintelui ANRSC nr. 483/2008;

➤ Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției încheiat de ANRSC la data de 8 iulie 2010 în urma controlului efectuat la operatorul SC Servicii Comunale SA Rădăuți a fost anulat de instanță, ca urmare a faptului că acesta a fost încheiat de o altă persoană decât membrii echipei de control;

✓ În unele cazuri, deși se constată că prestatorul nu deține licență, în urma controlului, prin Nota de control nu este dispusă măsura în vederea intrării în legalitate (ex. controlul de la SC Apaterm SA Galați); în plus, societatea prestează în continuare fără a deține licență și fără a avea contract de delegare a gestiunii încheiat în condițiile legii; în prezent societatea este în insolvență și se află în procedură de reorganizare;

➤ Unele măsuri sunt declarate realizate numai pe baza comunicării operatorului fără a se face și verificarea realității (ex. SC Apaterm SA).

2. Referitor la activitatea de soluționare a sesizărilor și petițiilor primite de ANRSC având ca obiect aspecte referitoare la furnizarea energiei termice în sistem centralizat și la repartitoare de costuri

➤ În perioada 2009 - 2013, numărul petițiilor referitoare la furnizarea energiei termice în sistem centralizat și la repartitoare de costuri a *crescut semnificativ*.

Astfel, în perioada 2011 – 2012 numărul acestora s-a dublat față de anul 2010 (de la 446 în 2010 la 979 în 2011 și chiar 1.002 în 2012), în special pe seama petițiilor care au avut ca obiect furnizarea energiei termice. În anul 2013 numărul petițiilor a fost de 674, din care 515 referitoare la furnizarea energiei termice în sistem centralizat și 159 referitoare la repartitoare de costuri.

➤ Creșterea numărului de petiții a avut drept cauză și faptul că dacă până în iulie 2010, reglementările emise de ANRSC se adresau numai furnizorilor de energie termică, după intrarea în vigoare a Ordinului ANRSC nr. 343/2010 prin care a fost aprobată norma tehnică privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, reglementările s-au aplicat tuturor cetățenilor deținători de locuințe racordate la SACET.

➤ Doar în cazul a 3% din petițiile primite de ANRSC, în urma verificării aspectelor sesizate de personalul abilitat din entitate, s-au constatat abateri de la prevederile din Norma tehnică aprobată prin Ordinul președintelui ANRSC nr. 343/2010, pentru care au fost dispuse măsuri de conformare privind refacerea calculelor de repartizare pentru toți proprietarii din condominiile respective.

➤ Restul de 97% dintre petiții au avut ca obiect solicitarea de clarificări privind modul de calcul a contribuției legale de plată la cheltuielile asociației de proprietari, petițiile respective nefiind, pe fond, reclamații sau sesizări.

IV.2.3. REFERITOR LA ACTIVITATEA DE CONTROL A ANRSC ÎN DOMENIUL SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

1. Referitor la derularea controalelor ANRSC și urmărirea realizării măsurilor de conformare la prestatorii și operatorii de servicii de salubritate a localităților

➤ Din verificarea modului de organizare și derulare a controalelor cu privire la serviciile de salubritate a localităților s-a constatat:

✓ În perioada 2009 - 2013, numărul amenziilor aplicate este foarte mic (10 amenzi) în comparație cu numărul prestatorilor de servicii publice de salubritate existenți în baza de date a ANRSC (666 la 31.12.2013) și cu numărul controalelor realizate (196), în notele de control fiind stabilite, cu preponderență, măsuri de conformare;

✓ Numărul controalelor raportat la numărul prestatorilor de servicii de salubritate, în perioada auditată se situează la un nivel foarte scăzut, între 3% în 2009 și 5,2% în 2013;

✓ Din cele 10 amenzi stabilite prin PVCSC, 7 amenzi au fost contestate în instanță și toate procesele – verbale de contravenție întocmite au fost transmise la Administrația Finanțelor Publice în vederea executării silită și a recuperării sumei totale de 230 mii lei datorată bugetului de stat;

✓ În anul 2012, deși numărul controalelor a fost cel mai mare din cadrul intervalului auditat, și implicit au fost dispuse cele mai multe măsuri, abaterile de la prevederile legale constatate au fost sancționate doar cu avertisment.

➤ Din verificarea modului în care ANRSC a desfășurat activitatea de monitorizare a realizării măsurilor de conformare stabilite cu ocazia controalelor s-a constatat că:

✓ Unele măsuri de conformare deși figurează în evidențele ANRSC ca „îndeplinite/realizate”, în realitate acestea nu au fost îndeplinite de prestatorii și operatorii controlați;

✓ Majoritatea măsurilor sunt considerate „îndeplinite/realizate” numai pe baza comunicării prestatorului sau operatorului.

2. Referitor la activitatea de soluționare a sesizărilor și petițiilor primite de ANRSC având ca obiect aspecte referitoare la prestarea serviciilor de salubritate a localităților

În perioada 2009 - 2013, cel mai mare număr de petiții (40) referitoare la prestarea serviciilor de salubritate a localităților s-a înregistrat în anul 2011. În anul 2013 numărul petițiilor a scăzut la 32.

V. ASPECTE REFERITOARE LA RAPOARTELE ANUALE ELABORATE DE ANRSC CU PRIVIRE LA STAREA SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE

➤ Rapoartele anuale privind starea serviciilor de utilități publice elaborate de ANRSC, deși conțin unele date cu privire la starea fiecărui serviciu, acestea nu prezintă o analiză complexă care să stea la baza formulării de concluzii pertinente și concludente privind starea serviciului, precum și la formularea de recomandări relevante care să contribuie la eficientizarea serviciului respectiv și să constituie, în consecință, „elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale”, conform atribuțiilor legale ale autorității, prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 51/2006.

V.1. ASPECTE REFERITOARE LA RAPOARTELE ANUALE ELABORATE DE ANRSC CU PRIVIRE LA STAREA SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE, A SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ ȘI A SERVICIULUI DE SALUBRITATE

1. Referitor la rapoartele anuale privind starea serviciului de alimentare cu apă și canalizare

➤ Rapoartele anuale privind starea serviciului de alimentare cu apă și canalizare conțin unele date cu privire la starea serviciului și la performanțele

financiare ale operatorilor regionali, dar nu oferă o imagine cuprinzătoare asupra calității serviciului, ci numai evoluția ascendentă a prețului/tarifului, a lungimii rețelei de alimentare cu apă/canalizare, a cantității de apă distribuită/facturată.

➤ În conținutul rapoartelor anuale nu se regăsesc unele elemente importante, necesare la formularea unor recomandări relevante privind eficientizarea sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv analize privind:

- evoluția prețului de producție/furnizare în țară și în alte state;
- evoluția gradului de realizare a reparațiilor și a reviziilor necesare pentru menținerea în funcțiune a sistemului;
- stabilirea operatorului cu cele mai bune performanțe;
- situația operatorilor care au înregistrat cele mai mari pierderi;
- gradul de realizare a modernizărilor sistemului actual pentru diminuarea cotei de pierdere, componentă în stabilirea prețului; gradul de reabilitare a rețelei de alimentare cu apă și de canalizare etc.

2. Referitor la rapoartele anuale privind starea serviciului de alimentare centralizată cu energie termică

➤ Rapoartele anuale privind starea serviciului de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România, deși conțin unele date cu privire la serviciul respectiv, acestea sunt cu accent pe evoluția numărului apartamentelor conectate/deconectate/reconectate, numărul localităților conectate, cantitatea de energie termică produsă/vândută, randament, pierderi, creanțe/datorii ale operatorilor și nu cuprind o analiză complexă care să indice tendințele în evoluția sistemului centralizat de termoficare.

➤ De asemenea, Rapoartele anuale nu fac referire la aspecte care vizează realizarea cerințelor UE în domeniul eficienței energetice, respectiv analize care să furnizeze date cu privire la creșterea eficienței sistemului în condiții de reducere a pierderilor, cu costuri de producție suportabile pentru populație și cu conformarea la standardele UE de mediu.

3. Referitor la rapoartele anuale privind starea serviciului de salubritate a localităților

➤ Rapoartele anuale privind starea serviciilor de salubritate a localităților în România, deși conțin unele date cu privire la serviciul respectiv, acestea sunt cu accent pe evoluția prestatorilor din mediul urban din punct de vedere al formei de organizare, cantitatea de deșeuri menajere colectate în mediul urban și numărul de contracte încheiate cu utilizatorii, cantitatea de deșeuri municipale colectate selectiv, cantitatea de deșeuri municipale sortate, număr de depozite conforme pe fiecare regiune de dezvoltare și nu cuprind o analiză complexă care să indice tendințele în evoluția sistemului de salubritate a localităților;

➤ Rapoartele de activitate întocmite de către ANRSC, pentru perioada auditată, nu conțin date despre unele activități componente ale serviciului de

salubritate, spre exemplu: organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării deșeurilor; măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice; curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț; colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj; colectarea, transportul și neutralizarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației; dezinsecția, dezinsecția și deratizarea;

➤ **Rapoartele anuale nu fac referire la realizarea cerințelor UE în domeniul salubrității localităților, în ceea ce privește: creșterea gradului de acoperire a populației care beneficiază de colectarea deșeurilor municipale și de serviciile de management de calitate corespunzătoare și la tarife acceptabile; creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate; înființarea unor structuri eficiente de management al deșeurilor, etc.**

A. ASPECTE REFERITOARE LA EVALUAREA STĂRII SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE, A SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ ȘI A SERVICIULUI DE SALUBRITATE, ÎN BAZA ANALIZEI EFECTUATE DE AUDITORII PUBLICI EXTERNI

I. ASPECTE REFERITOARE LA EVALUAREA STĂRII SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE

1. Evoluția numărului de operatori care prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare, în perioada 2009 – 2013

✓ Numărul prestatorilor de servicii de alimentare cu apă și de canalizare a crescut în perioada analizată cu 9,2%, respectiv de la 986 în anul 2009 la 1077 în anul 2013.

✓ La 31.12.2013 serviciile de alimentare cu apă și canalizare au fost asigurate în proporție de 86% de 44 de operatori regionali.

✓ Potrivit datelor raportate de ANRSC, la 31.12.2013 existau 734 de prestatori nelicențiați, ceea ce reprezintă 68% din totalul prestatorilor de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, dar aceștia deservește doar 14% din totalul populației ce beneficiază de serviciile de alimentare cu apă și de canalizare.

2. Evoluția numărului de localități racordate la sistemul de alimentare cu apă

✓ Numărul localităților racordate la rețeaua de alimentare cu apă și de canalizare a crescut cu 376, de la 1.875 localități în anul 2009 la 2.251 localități în anul 2013.

✓ Gradul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă și de canalizare, la nivelul anului 2013 se prezintă astfel:

- mediul urban 99%;
- mediul rural 68%.

3. Evoluția numărului utilizatorilor de servicii publice de alimentare cu apă

✓ Conform datelor Institutului Național de Statistică, **numărul de locuitori beneficiari ai serviciului public de alimentare cu apă** a fost de:

- 11.790.494 persoane în 2009 (55,2% din totalul populației țării în 2009);
- 11.931.011 persoane în 2010 (55,7% din total populație);
- 12.089.562 persoane în 2011 (56,5% din total populație);
- **12.806.200 persoane în 2012** (63,47% din total populație);
- **12.347.231 persoane în 2013** (61,36% din total populație);

* în anii 2012 și 2013, INS a raportat ca număr de locuitori 20.121.641, potrivit recensământului din anul 2011

✓ Conform datelor din rapoartele de activitate publicate de către ANRSC, în ultimii 26 de ani gradul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă, pe total țară, a crescut de la 29% la 61,36%, în condițiile în care, în același interval de timp, s-au produs mutații majore și în raportul dintre populația urbană și cea rurală. Nivelul de echipare cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă a populației rămâne net defavorabil mediului rural. În perioada analizată s-a înregistrat o creștere a populației deservite în mediul rural, urmare derulării programelor de dezvoltare regională ce au avut ca obiect extinderea rețelei de alimentare cu apă la nivelul localităților mici.

4. Evoluția gradului de acoperire cu servicii de alimentare cu apă de către operatorii regionali

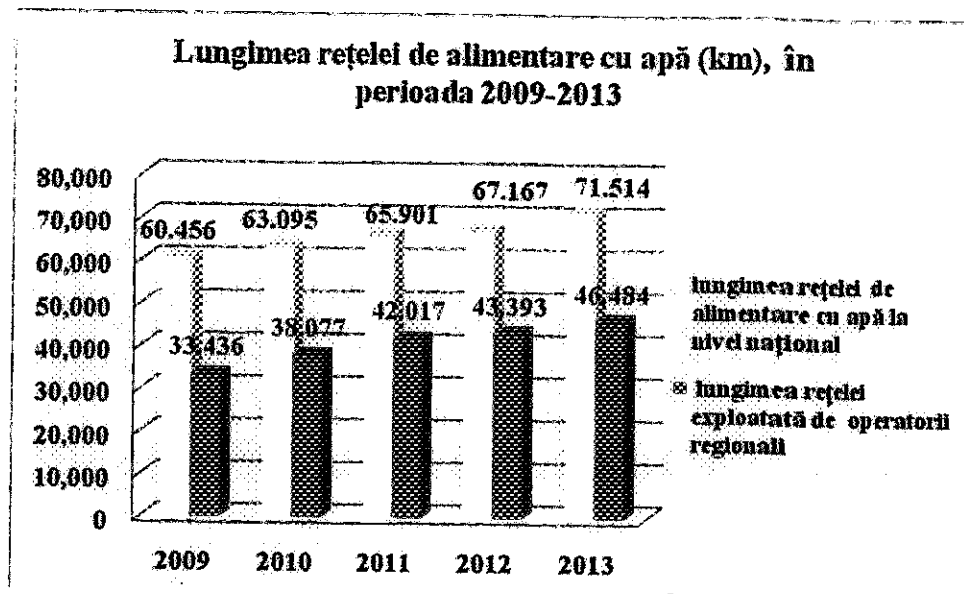
✓ Operatorii regionali au o cotă de piață de 86% din totalul populației deservite cu servicii de alimentare cu apă la nivel de țară. Această creștere se datorează extinderii ariei de operare, prin preluarea de către operatorii regionali a unor noi localități din mediul rural.

✓ Cel mai mare grad de acoperire cu servicii de alimentare cu apă îl au operatorii care deservesc doar mediul urban. În această situație se găsește S.C. APA NOVA S.R.L. Ploiești, cu un grad de acoperire cu servicii de apă de 100 %.

5. Evoluția rețelei de alimentare cu apă

✓ Lungimea rețelelor de apă potabilă, la nivel național, a înregistrat în anul 2013 o valoare de 71.514 km și respectiv de 60.456 km în anul 2009, diferența de 11.058 km reprezentând o creștere de 18,3% a lungimii rețelei față de anul 2009, determinată în principal de creșterea lungimii rețelelor de apă din mediul rural;

Evoluția rețelei de alimentare cu apă, în perioada 2009-2013, la nivel național și la nivelul operatorilor regionali, se prezintă astfel:

✓ Lungimea rețelei exploatare de operatorii regionali a crescut în 2013 cu 39% comparativ cu 2009, ajungând la 46.484 km din 71.514 km total rețea națională, creștere determinată în principal de investițiile finanțate prin programele ISPA și POS de Mediu.

✓ La nivelul anului 2013, marii operatori regionali exploatează 65% din rețeaua națională de alimentare cu apă, diferența de 35% din rețeaua națională fiind exploatare de micii prestatori.

✓ Din punct de vedere al lungimii rețelei de distribuție apă, pe primul loc se situează SC APA NOVA, cu 3.426 km în mediul urban, urmată de SC RAJA CONSTANȚA, cu 2.702 km din care 1.493 km sunt în mediul urban și 1.209 km sunt în mediul rural.

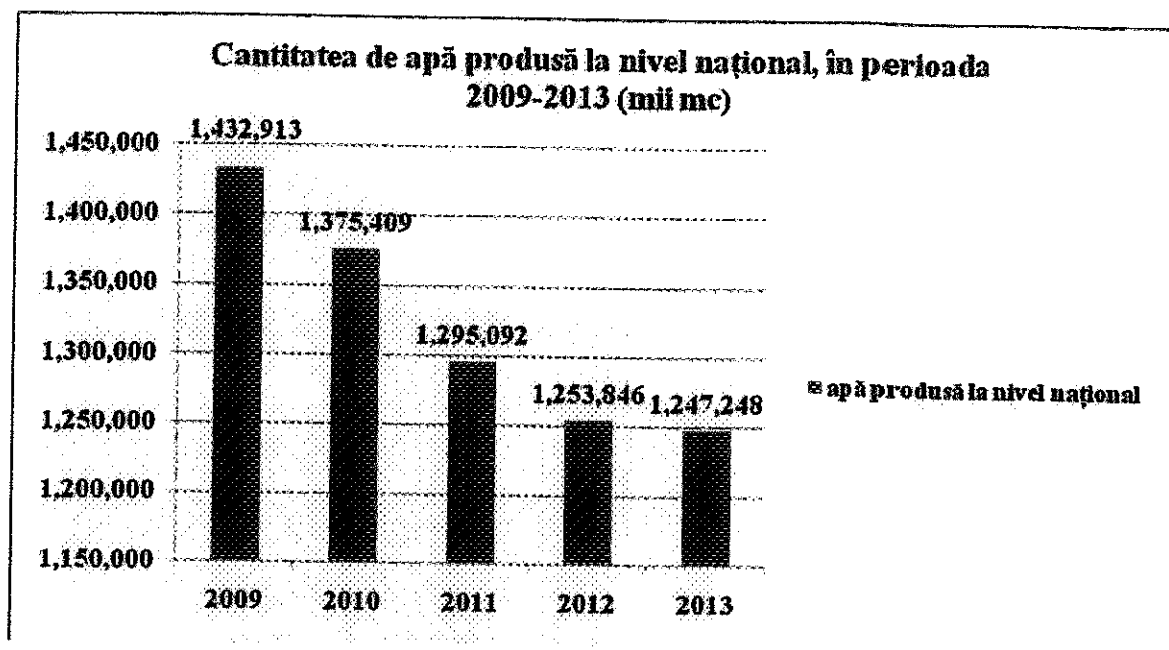
✓ În anul 2012, valoarea medie a indicatorului *populația deservită per kilometru de rețea* a fost de 240 de locuitori deserviți per kilometru de rețea națională și de 287 locuitori deserviți per kilometru de rețea de distribuție, nivele mai mici decât cele realizate în anul 2009, reducerea acestor valori fiind determinată de preluarea de către operatorii regionali a localităților din mediul rural. Valorile ridicate ale acestui indicator, de peste 500 de locuitori per kilometru de rețea, au fost realizate de operatorii care au deservit numai mediul urban. În anul 2013, valoarea medie a indicatorului *populația deservită per kilometru de rețea* a fost de 172,65 locuitori deserviți per kilometru de rețea națională.

6. Evoluția cantității de apă produsă și distribuită

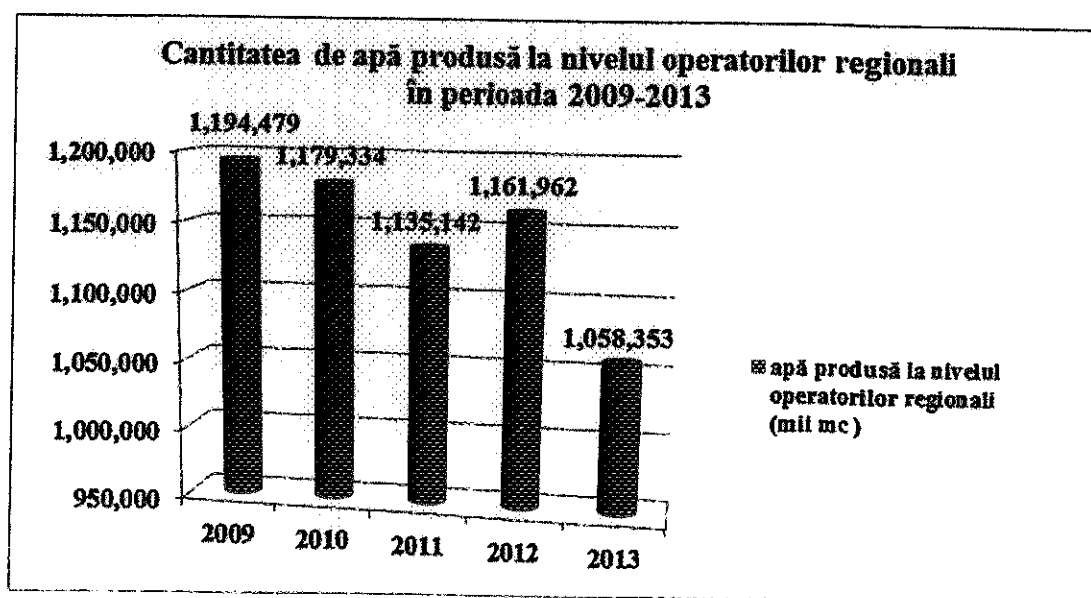
✓ Cantitatea de apă produsă la nivel național a înregistrat o valoare de 1.247.248 mii mc în anul 2013, cu 12,95 % mai puțin decât valoarea de 1.432.913

mii mc înregistrată în anul 2009, scădere datorată în principal de reducerea activității industriale și de contorizare.

Grafic, evoluția cantității de apă produsă la nivel național, în perioada 2009-2013, se prezintă astfel:

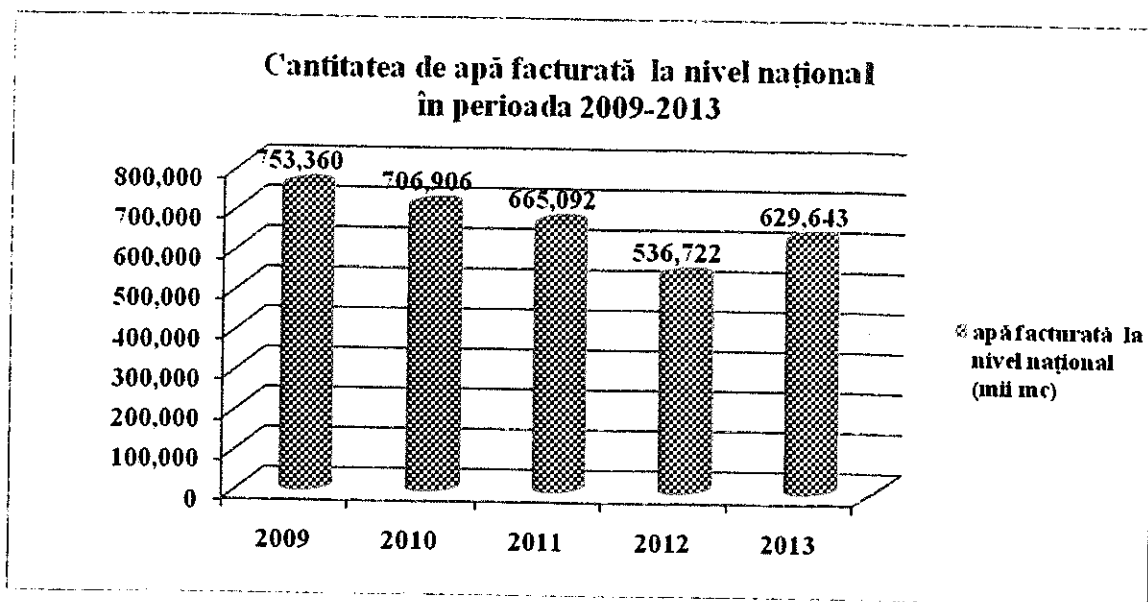

Grafic, evoluția cantității de apă produsă de operatorii regionali, în perioada 2009-2013, se prezintă astfel:

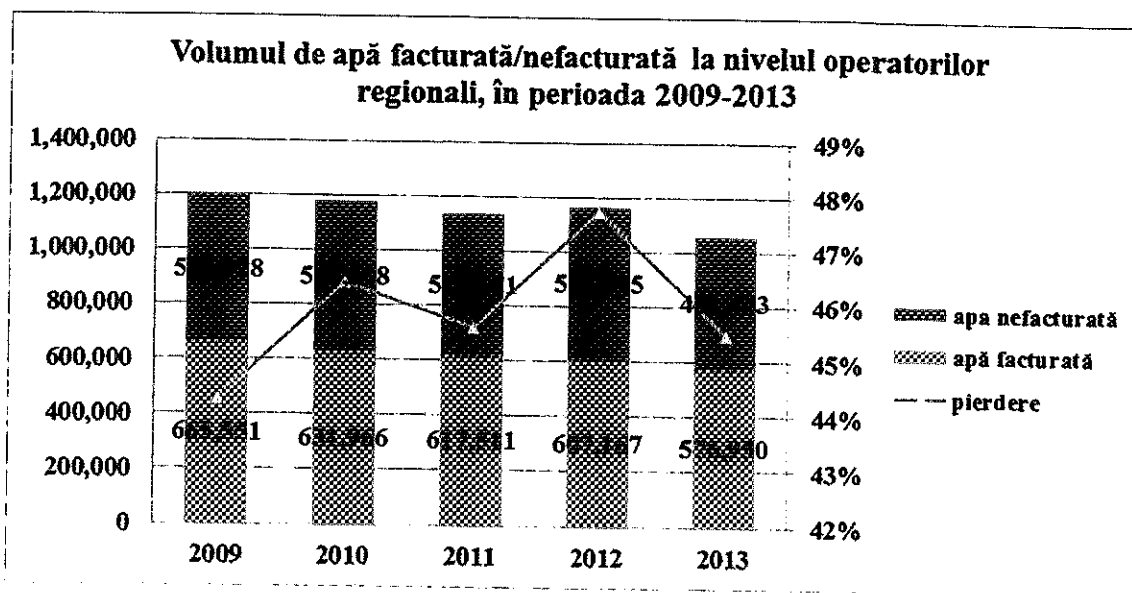

✓ La nivel național, în anul 2013, cantitatea de apă facturată (629.643 mii mc) a scăzut cu 16,42 % față de 753.360 mii mc, înregistrată în anul 2009, dar a crescut cu 17,31% față de anul 2012 (536.722 mii mc).

Grafic, cantitatea de apă facturată la nivel național a înregistrat următoarea evoluție:

Graficul de mai jos prezintă comparativ volumul de apă facturată și volumul de apă nefacturată din total apă produsă de către operatorii regionali, în perioada 2009-2013:

✓ În ultimii ani se constată o scădere a cantității totale de apă facturată în rețea cauzată de reducerea activităților industriale și de contorizarea consumului pe apartamente. Repartizarea neuniformă a resurselor de apă pe teritoriul țării, gradul insuficient de regularizare a debitelor pe cursurile de apă, poluarea semnificativă a unor râuri interioare fac ca zone importante ale țării să nu dispună de surse suficiente de alimentare cu apă în tot cursul anului, mai ales în perioadele de secetă sau în iernile cu temperaturi scăzute, când zile întregi alimentarea este întreruptă sau debitele se reduc drastic.

✓ Cauza principală a volumului mare de apă nefacturată o reprezintă vechimea infrastructurii de alimentare cu apă, la care se adaugă pierderile din

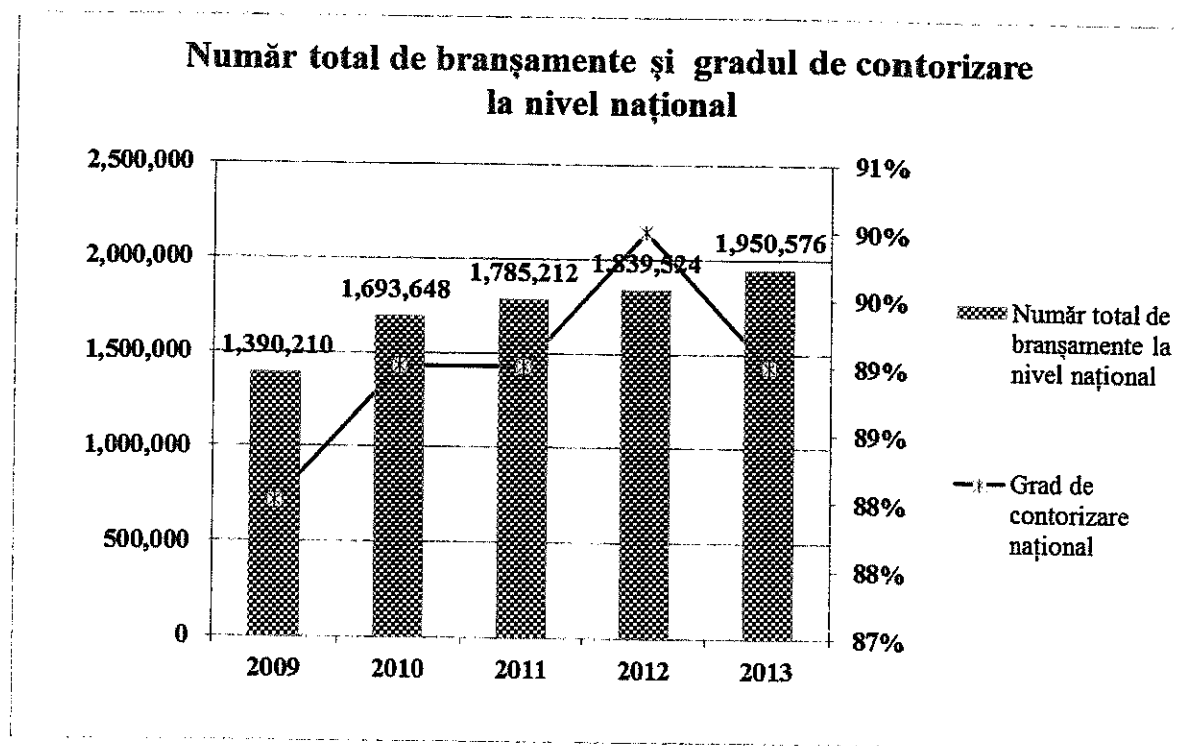
procesul tehnologic și cele cauzate de racordările ilegale la rețeaua de alimentare cu apă. Această cantitate va putea fi diminuată, în principal prin proiecte de investiții cu obiectivul de înlocuire a rețelelor de distribuție învechite și o mai bună identificare a pierderilor de apă din rețea.

7. Contorizarea consumatorilor

✓ În anul 2013 gradul mediu de contorizare a fost de 89% iar operatorii regionali dețineau 92,38 % din numărul de branșamente existente la nivel național.

✓ Din numărul total de branșamente, existente la nivelul operatorilor regionali, numărul branșamentelor contorizate a înregistrat o evoluție ascendentă în perioada 2009-2013.

✓ Grafic, la nivel național, evoluția numărului total de branșamente în perioada 2009-2013 și a gradului de contorizare, se evidențiază astfel:

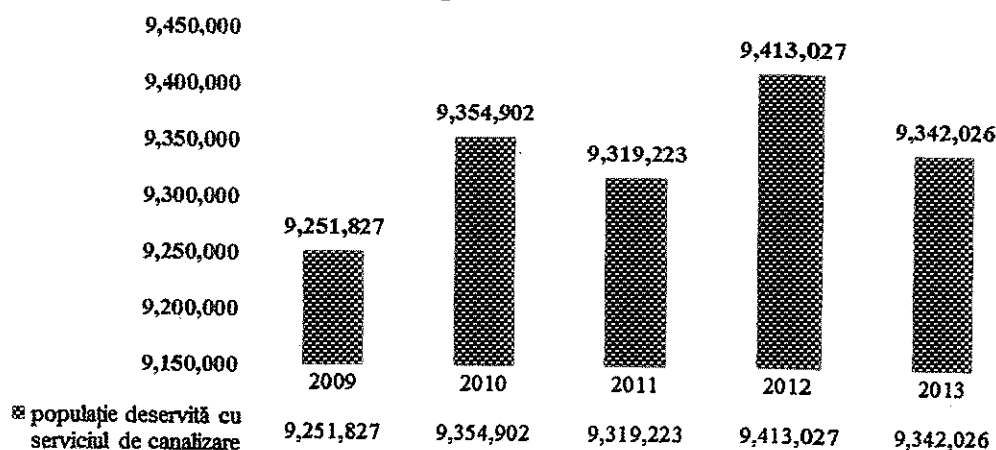
8. Serviciul de canalizare

✓ Conform datelor Institutului Național de Statistică, numărul de locuitori beneficiari ai serviciului public de canalizare a fost de:

- 9.251.827 persoane în 2009, reprezentând 43,03% din populația țării;
- 9.354.902 persoane în 2010, reprezentând 43,65% din populația țării;
- 9.319.223 persoane în 2011, reprezentând 43,65% din populația țării;
- 9.413.027 persoane în 2012, reprezentând 44,15% din populația țării;
- 9.342.026 persoane în 2013, reprezentând 46,43% din populația țării;

✓ Numărul populației deservite cu servicii de canalizare la nivel național a crescut cu 90.199 locuitori, de la valoarea de 9.251.827 locuitori înregistrată în anul 2009, la valoarea de 9.342.026 locuitori înregistrată în anul 2013. Acest fapt se datorează în principal creșterii rețelei de canalizare în mediul rural, ca urmare a programelor de dezvoltare regională.

Populația deservită cu serviciul de canalizare la nivel național în perioada 2009-2013

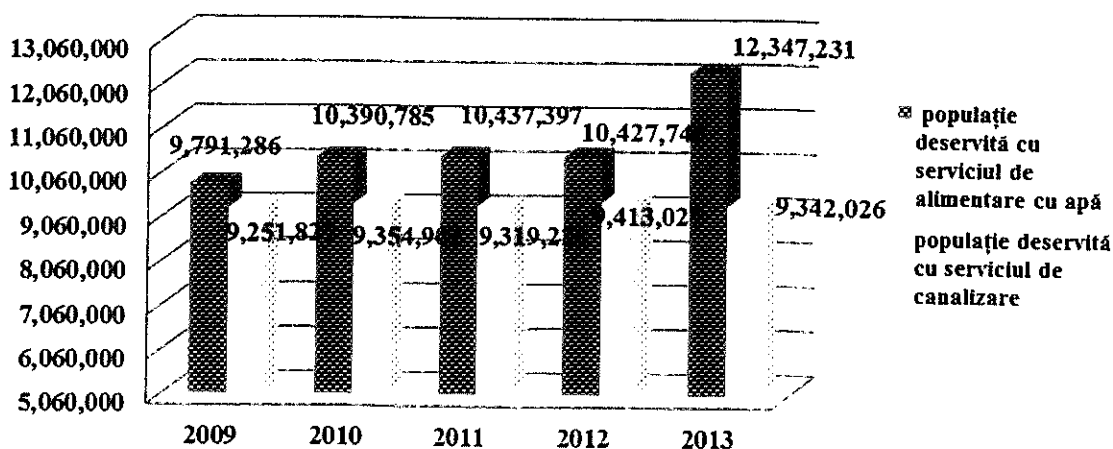

9. Situația populației care beneficiază de ambele servicii (alimentare cu apă și canalizare)

✓ În anul 2013 numărul populației deservite cu servicii de apă și canalizare a fost de 9.342.026 locuitori la nivel național, ceea ce înseamnă 46,43 % din total populație a României;

Populația care a beneficiat atât de serviciul de alimentare cu apă, cât și de cel de canalizare, în perioada 2009-2013, este reprezentată grafic astfel:

Total populație deservită cu serviciul de alimentare cu apă respectiv cu serviciul de canalizare la nivel național

✓ În anul 2013, 3.005.205 locuitori beneficiază doar de serviciul de alimentare cu apă, ceea ce reprezintă 14,93 % din total populație la nivel național;

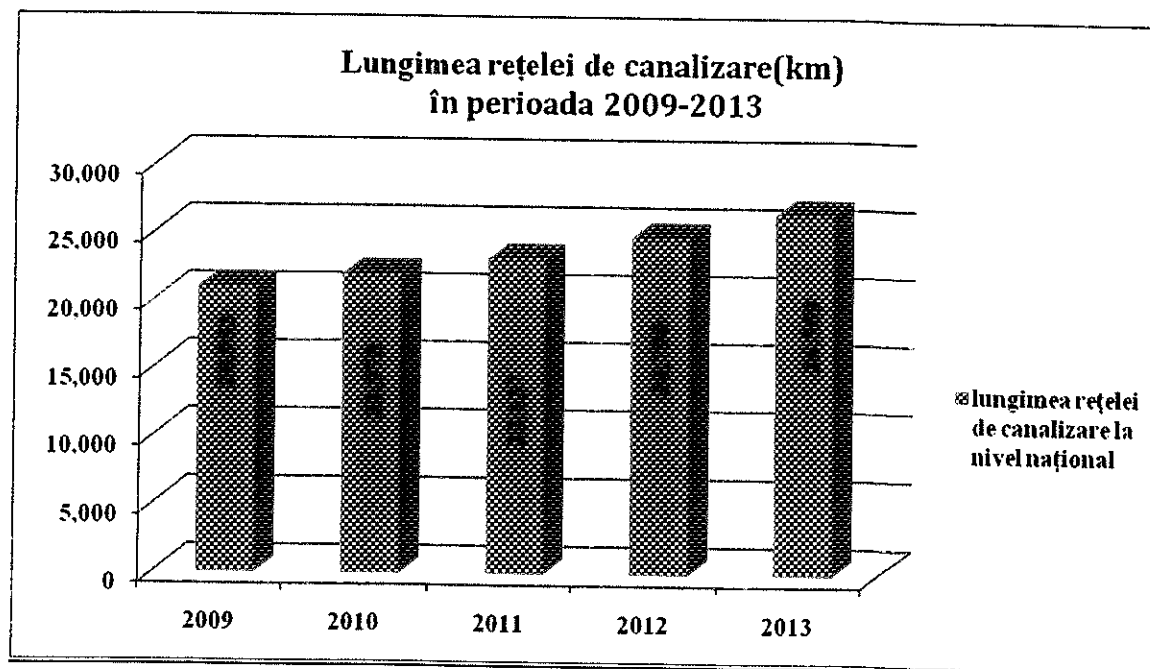
✓ La nivelul anului 2013, gradul de acoperire cu servicii de canalizare de către operatorii regionali raportat la total populație din aria de deservire a fost de 68%.

9. Lungimea rețelei de canalizare

✓ La nivel național, lungimea rețelei de canalizare a fost de 26.560 km în anul 2013, cu 26,75 % mai mult decât valoarea înregistrată în anul 2009 (20.953 km), creștere datorată programelor de dezvoltare regională.

✓ Lungimea rețelei de canalizare exploatată de către operatorii regionali a fost în 2013 de 19.475 km în mediul urban și de 2.173 km în mediul rural, de unde rezultă un decalaj foarte mare între mediul urban și mediul rural.

Grafic, lungimea rețelei de canalizare la nivel național, în perioada 2009-2013, se prezintă astfel:

10. Situația prețurilor la apă potabilă și a tarifelor la canalizare

✓ ANRSC avizează prețurile și tarifele pentru operatorii furnizori/prestatori de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare și aprobă prețurile și tarifele pentru operatorii economici care nu sunt în subordinea autorităților administrației publice locale, care prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare.

✓ Pe baza solicitărilor operatorilor, prețurile și tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare se stabilesc, se ajustează și se modifică, A.N.R.S.C emițând avizul de specialitate.

✓ Prețurile și tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare pot fi modificate în următoarele situații:

- la modificarea majoră a costurilor, determinată de punerea în funcțiune a unor instalații și utilaje pentru îmbunătățirea calitativă a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare și numai după intrarea în exploatare a acestora;
- pentru cazurile care conduc la modificarea structurală a costurilor sau a cantităților produse, transportate sau distribuite ori la modificarea condițiilor de producție, transport sau distribuție, care determină modificarea costurilor cu o influență mai mare de 5% pe o perioadă de 3 luni consecutive.

✓ Prețul mediu al serviciului de alimentare cu apă la operatorii regionali pentru anul 2013 a fost de 3,91 lei/mc.

✓ Tariful mediu pentru serviciul de canalizare în anul 2013 a fost de 2,41 lei/mc.

✓ În perioada auditată au fost depistate 18 cazuri de operatori/prestatori care nu aveau prețuri avizate de ANRSC. Pentru aceștia s-a obținut ulterior avizul de preț.

11. Referitor la gestiunea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

➤ În perioada auditată ANRSC a monitorizat un număr de 21 proceduri de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii pe sectorul apă și canalizare conform prevederilor H.G. nr. 717/2008, iar reprezentanții ANRSC au participat la 17 ședințe ale comisiilor de evaluare în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de delegare/concesiune a gestiunii sectorului de apă și canalizare.

➤ La nivelul ANRSC nu este ținută o evidență a licitațiilor în conformitate cu prevederile procedurii DMPCT-09 (aprobată de conducerea entității, dar care nu a fost înregistrată și nu se poate stabili data elaborării acesteia).

➤ *Procedura privind monitorizarea procesului de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice* – cod DMPCT-09, care stabilește modul de lucru în exercitarea prerogativelor în domeniu, nu asigură informații necesare monitorizării, precum:

- la nivel central, specificarea etapei în care se află procedura de delegare monitorizată de structurile teritoriale;
- analiza volumului mare de documente nu se regăsește concretizată într-o situație centralizată la nivelul ANRSC care să constituie sursa de date pentru fundamentarea unor eventuale modificări de acte normative;
- informațiile prevăzute în contractele de delegare nu se regăsesc și în baza de date a ANRSC privind operatorii - prestatori de servicii.

✓ În lipsa evidenței procedurilor de delegare, nu se pot identifica:

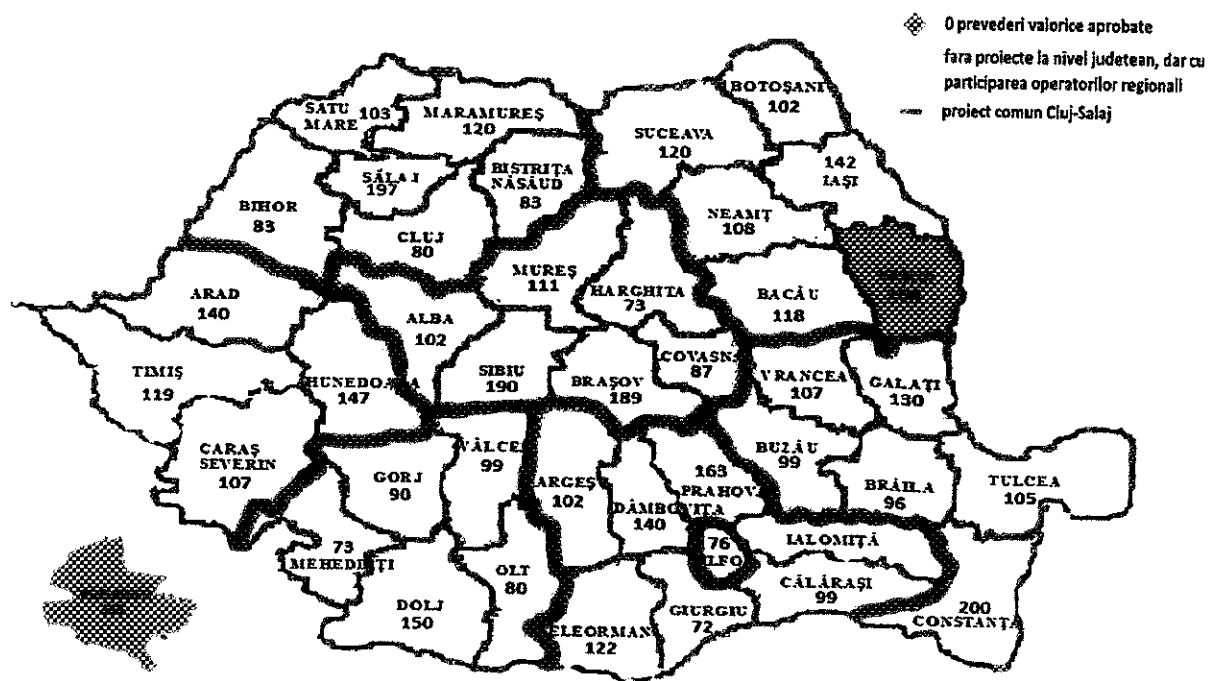
- operatorii care ulterior încheierii contractului sunt obligați să solicite modificarea licenței;
- actualizarea evidenței referitoare la declarațiile noilor operatori privind contribuția de 0,1% (respectiv 0,12% începând cu data de 07 iulie 2013) din veniturile realizate din serviciile comunitare de utilități publice.

12. Evoluția investițiilor realizate în sfera sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare

✓ Valoarea investițiilor planificate, respectiv a celor realizate a crescut în perioada 2009 - 2013 de 2,24 ori în cazul investițiilor planificate și de 3,35 ori în cazul investițiilor realizate. Cel mai mare grad de realizare al investițiilor s-a înregistrat în anul 2013, când acestea au fost realizate în proporție de 64% comparativ cu nivelul planificat;

✓ Principala sursă de finanțare a investițiilor pe sistemul de alimentare cu apă și canalizare o reprezintă Fondurile pe Programul Operațional Sectorial de Mediu;

Valoarea proiectelor din POS Mediu, la nivel județean, pentru anul 2013 (mil. euro) :

II. ASPECTE REFERITOARE LA EVALUAREA STĂRII SERVICIULUI DE ALIMENTARE CENTRALIZATĂ CU ENERGIE TERMICĂ

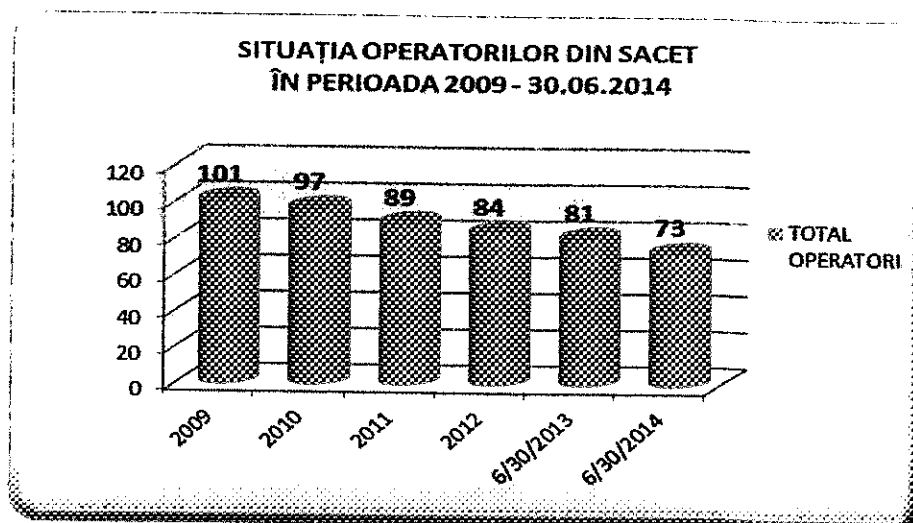
1. Evoluția numărului de operatori participanți la SACET și a ariei de acoperire a acestora

a. Evoluția numărului de operatori

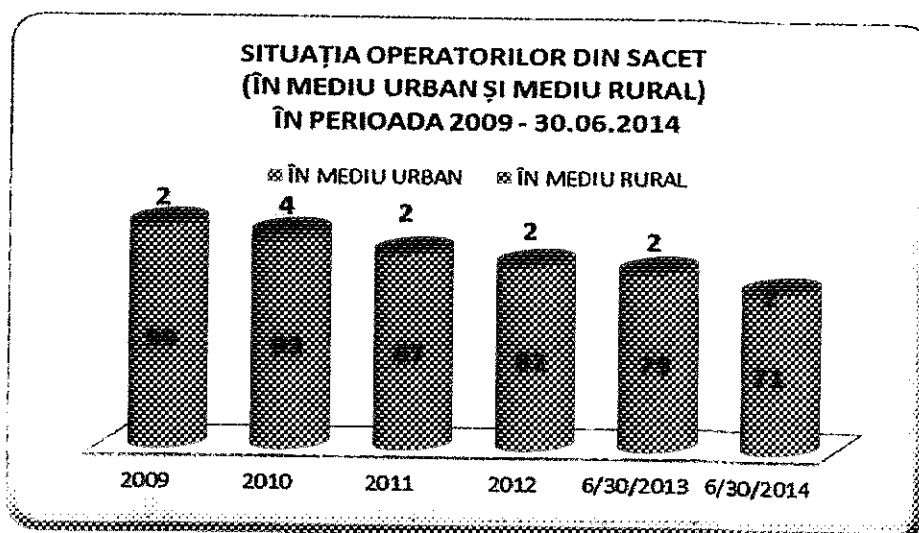
➤ Din analiza datelor referitoare la evoluția operatorilor din punct de vedere numeric sau constatat următoarele:

✓ În perioada 01.01.2009 - 30.06.2014 numărul operatorilor din SACET *a scăzut* cu 27,72% (de la 101 la 73), evoluție determinată în principal de accentuarea fenomenului de deconectare de la sistemul centralizat a unui număr însemnat de localități (48 din 121 localități – câte erau conectate în anul 2009, adică 39,70%);

Reprezentarea grafică a situației se prezintă astfel:

Situația operatorilor din SACET, din punct de vedere numeric, în structură (mediu urban și mediu rural), în perioada 2009 - 30.06.2014, se prezintă astfel:

➤ Din analiza datelor referitoare la evoluția numărului de operatori din SACET pe regiuni de dezvoltare, s-a constatat:

✓ cele mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare, din punct de vedere al numărului de operatori în SACET, sunt: regiunea Vest, regiunea Sud - Est și regiunea Nord – Est;

✓ regiunea Sud a înregistrat cei mai mulți operatori care au ieșit din sistem în perioada auditată, adică 6 operatori (de la 15 operatori în anul 2009 la 9 operatori în 2013); această evoluție a avut drept principală cauză deconectarea unor localități din cadrul regiunii de la SACET, precum: Bolintin Vale, Chitila, Topoloveni, Mioveni, Măgurele și Roșiorii de Vede;

✓ în regiunea Nord – Vest și București numărul operatorilor a rămas constant la 7, respectiv 1 (RADET București).

➤ RADET București este cel mai mare operator pe piața energiei termice produsă centralizat, în condițiile în care în anul 2012 a deservit 40,11% din totalul apartamentelor conectate la SACET, adică 566.481 apartamente din 1.412.014.

➤ RADET București se detașează dintre operatorii de energie termică produsă centralizat, la nivelul anul 2012, având în vedere următoarele:

✓ cantitatea de energie termică produsă și cumpărată de acest operator reprezintă 38,87% din cantitatea totală de energie produsă centralizat la nivel național;

✓ cantitatea de energie termică vândută reprezintă 40,27% din cantitatea totală de energie vândută centralizat la nivel național;

✓ pierderile (în valoare absolută) înregistrate de RADET București reprezintă 35,10% din pierderile totale, la nivel național; totodată, pierderile în cote procentuale se situează sub media națională, fiind de 24,6% față de 27,23%.

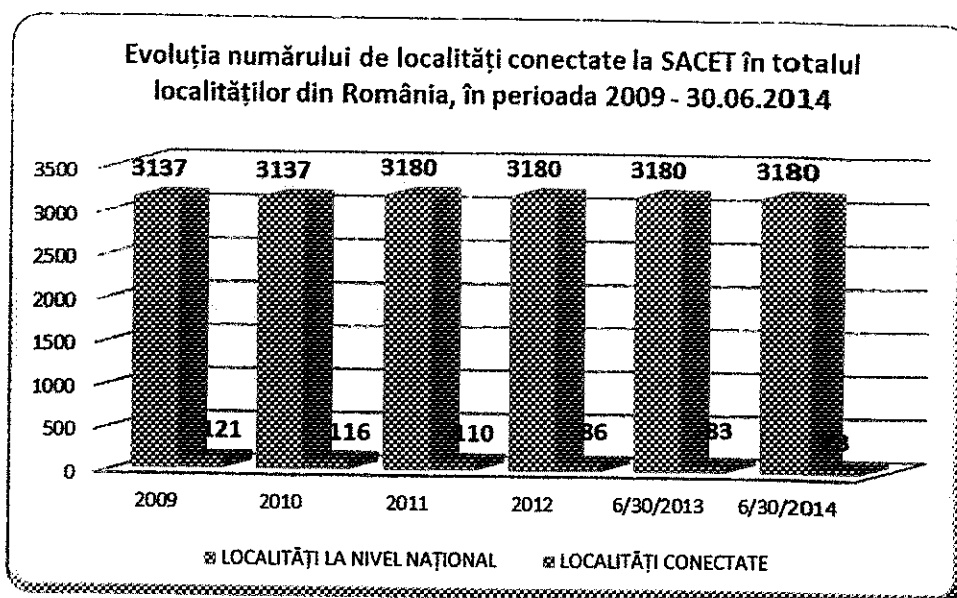
b. Evoluția numărului localităților conectate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică

➤ Din analiza datelor referitoare la evoluția numărului localităților conectate la SACET s-a constatat:

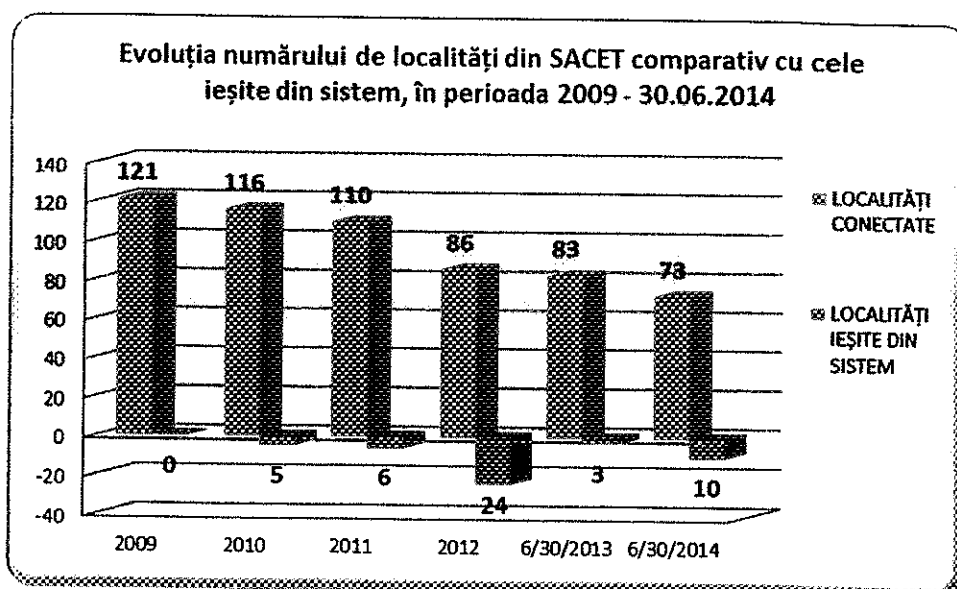
✓ Numărul localităților conectate la SACET *s-a redus* în mod constant. În perioada auditată au ieșit din sistem 48 localități, reprezentând 39,70% din totalul înregistrat în anul 2009 (în anul 2012 au fost înregistrate cele mai multe localități care s-au deconectat, respectiv 24). În prezent mai sunt conectate doar 73 localități față de 121 localități în anul 2009;

✓ Localitățile conectate la SACET dețin o *pondere foarte redusă* în totalul localităților existente la nivel național, respectiv de 3,85% în anul 2009 și 2,70% la 30.06.2014 (de la 121 localități conectate din 3.137 localități existente la nivel național în anul 2009, numărul acestora s-a redus la 30.06.2014 la 73 din totalul de 3.180);

Reprezentarea grafică a situației se prezintă astfel:

Situația localităților ieșite din sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, în perioada 2009 - 30.06.2014:

✓ Localitățile cu sistem centralizat de termoficare sunt situate preponderent în mediul urban, *localitățile din mediul rural având o pondere nesemnificativă* în totalul localităților din SACET, respectiv 4 comune în anul 2010 și numai 2 comune în restul anilor supuși analizei, din totalul localităților conectate la sistemul centralizat.

➤ Ieșirea din sistem a unui număr însemnat de localități a fost determinată, în special, de următorii factori:

✓ **Prețul de producție și distribuție** al energiei termice în sistem centralizat aflat în creștere și gradul de suportabilitate redus al populației au generat dificultăți

financiare autorităților locale, care susțin din bugetele locale diferența între prețul de furnizare și prețul de facturare la populație;

✓ **Creșterea numărului debransărilor** a determinat diminuarea cererii de energie termică în sistem centralizat, fapt ce a condus la creșterea costurilor, reducerea veniturilor și, implicit, la creșterea pierderilor producătorilor și, în consecință, la sistarea producției și a distribuției de energie termică în sistem centralizat în cazul localităților respective;

✓ **Gradul redus de realizare a investițiilor și reparațiilor** pentru înlocuirea sau modernizarea surselor, rețelelor, pentru contorizarea integrală a sistemelor, astfel încât energia termică să fie furnizată în regim de eficiență.

2. Evoluția capacităților de producție de energie termică produsă în sistem centralizat

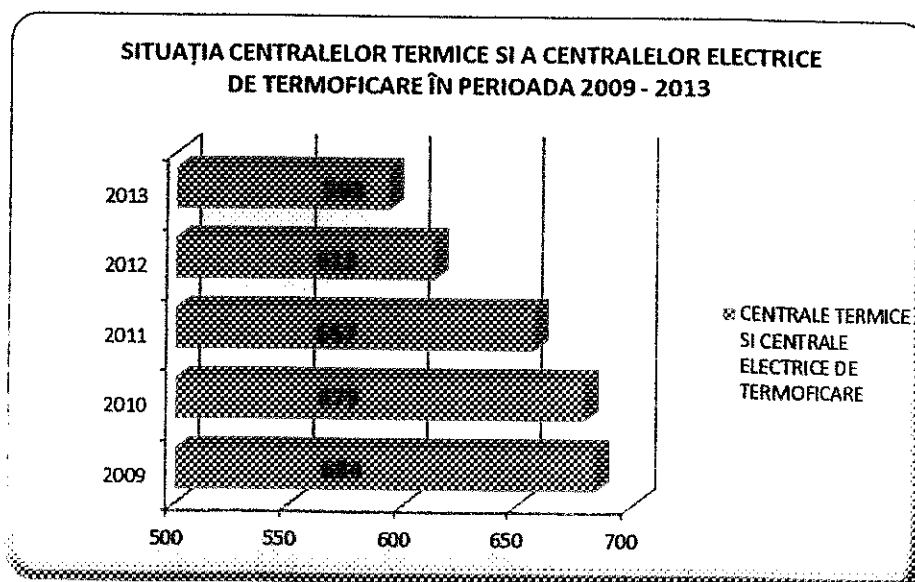
➤ Din analiza datelor referitoare la situația capacităților de producție, s-au constatat următoarele:

✓ Capacitățile de producție de energie termică *s-au redus* din punct de vedere numeric, în perioada analizată, de la 684 în 2009 la 593 în 2013 (cu 13,30%);

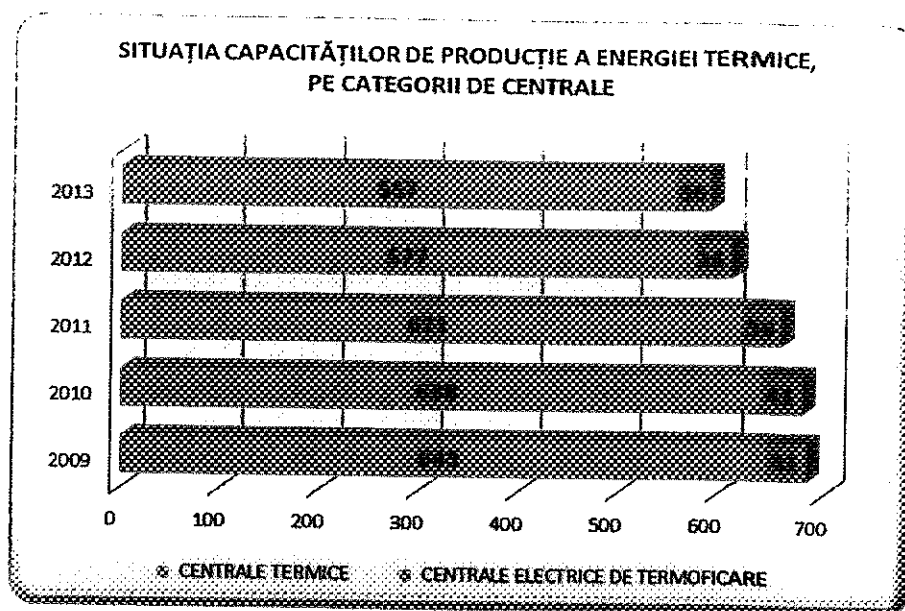
✓ În structură ponderea cea mai mare din punct de vedere numeric o dețin centralele termice cu 94%, în timp ce centralele electrice de termoficare au o pondere de numai 6% în totalul capacităților de producție de energie termică;

✓ În perioada auditată, au încetat să mai producă energie termică 91 de capacități (86 centrale termice și 5 centrale electrice de termoficare).

Reprezentarea grafică a situației se prezintă astfel:

Situația capacităților de producție de energie termică, pe categorii de centrale se prezintă grafic după cum urmează:

➤ **Cauzele principale care au condus la reducerea capacităților de producție au fost:**

- ✓ Reducerea cererii de energie termică;
- ✓ Vechimea mare a capacităților de producție care a condus la obținerea unui randament relativ scăzut;
- ✓ Supradimensionarea surselor de producție în raport cu cererea de energie termică;
- ✓ Investițiile reduse în modernizarea și re tehnologizarea centralelor;

➤ **Gradul de utilizare a capacităților de producție de energie termică produsă în sistem centralizat, cu excepția celei produse în cogenerare, a scăzut de la 14% în 2009 la doar 11% în 2013, aspect care conduce la concluzia că utilizarea capacităților de producție este total inefficientă. Se impune precizarea că determinarea gradului de utilizare s-a realizat pe bază de calcul matematic, luând în considerare funcționarea în sistem de continuitate a capacităților de producție (8.760 ore/an).**

3. Evoluția cantităților de energie termică produsă și/sau cumpărată în sistem centralizat, a cantităților de energie termică vândută, precum și a pierderilor

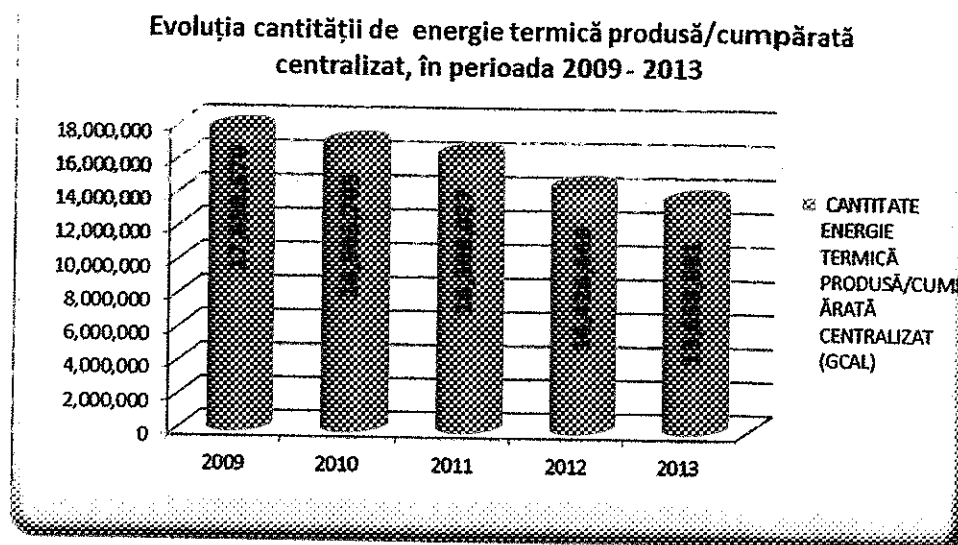
➤ **Din analiza datelor cu privire la energia termică produsă și/sau cumpărată s-au constatat următoarele:**

✓ În perioada auditată, cantitatea de energie termică produsă și/sau cumpărată în sistem centralizat, la nivel național, a scăzut cu 4.039.989 Gcal în anul 2013 față de anul 2009 (respectiv, cu 22,82%), de la 17.698.670 Gcal în 2009 la 13.658.681 Gcal în 2013;

✓ În București, RADET București a produs/cumpărat cantitatea cea mai mare de energie termică, aceasta situându-se la 6.227.640 Gcal în 2010 (36,80% din total),

iar în 2012 a scăzut la 5.607.639 Gcal, dar a reprezentat 38,90% din cantitatea de energie termică produsă centralizat la nivel național.

Situația cantităților de energie termică produsă și/sau cumpărată centralizat, în perioada 2009 – 2013, se prezintă grafic după cum urmează:

✓ În Regiunea Centru a fost produsă/cumpărată cantitatea cea mai mică de energie termică, aceasta situându-se la 623.556 Gcal în 2010 (3,7% din total), iar în 2013 a scăzut la 326.563 Gcal (cu o pondere de numai 2,4% în total).

Această evoluție a fost determinată în principal de reducerea numărului de localități conectate la SACET, care a condus la diminuarea cererii de energie termică și de reducerea numărului capacităților de producție în funcțiune.

✓ Cantitatea de energie termică vândută în sistem centralizat, a scăzut cu 3.178.186 Gcal în 2013 față de 2009 (cu 24,16%), respectiv de la 13.152.334 Gcal în 2009 la 9.974.148 Gcal în 2013.

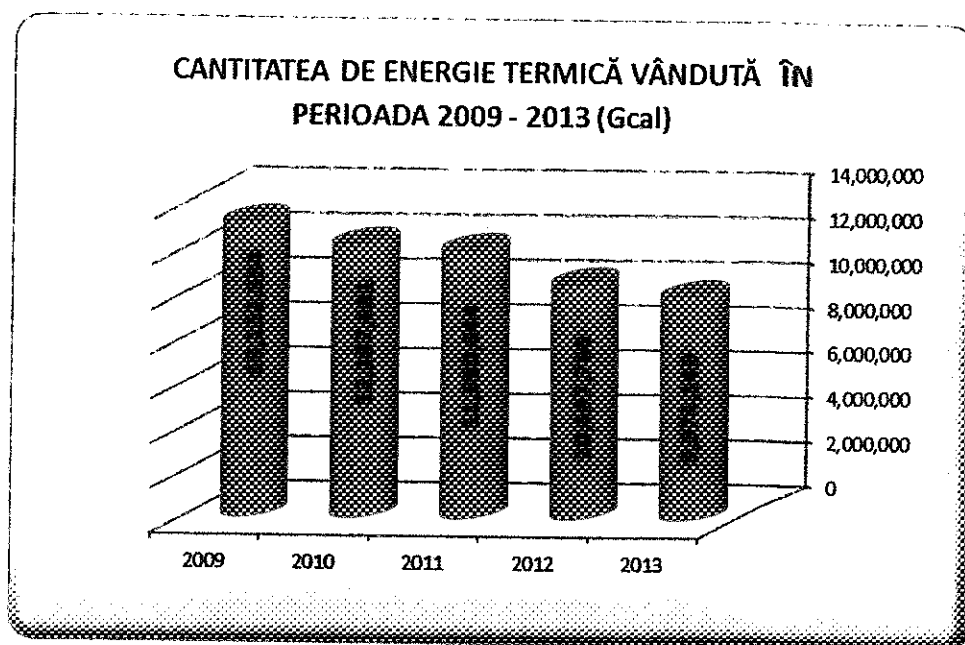
✓ RADET București a vândut cantitatea cea mai mare de energie termică, aceasta situându-se la 4.717.488 Gcal în 2010 (27,9% din total), iar în 2012 a scăzut la 4.228.404 Gcal, dar a reprezentat 40,3% din energia termică vândută centralizat la nivel național;

✓ În Regiunea Centru a fost vândută cantitatea cea mai mică de energie termică, aceasta situându-se la 420.567 Gcal în 2010 (2,4% din total), iar în 2013 a scăzut la 181.724 Gcal (cu o pondere de numai 1,8% în total).

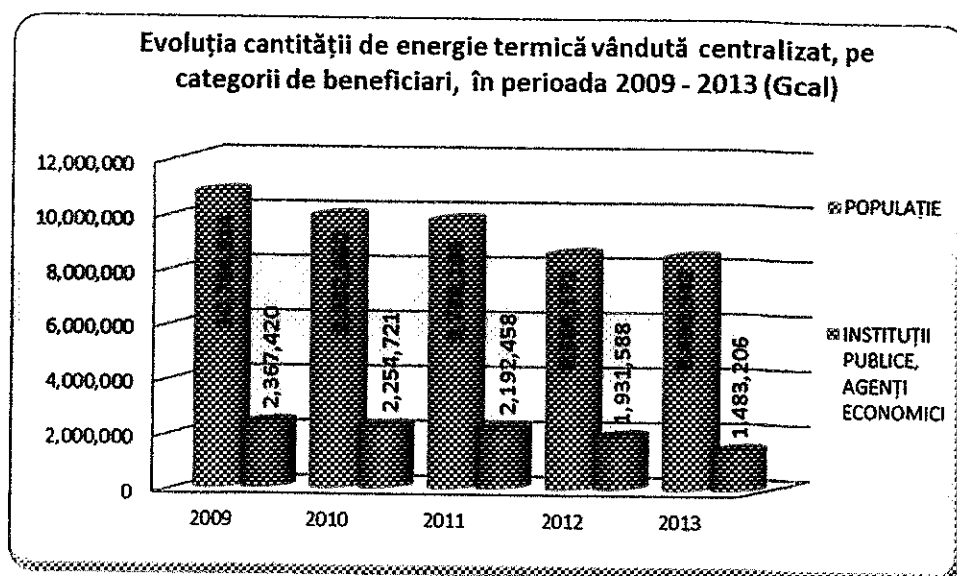
✓ În structură, pe categorii de beneficiari, energia termică vândută centralizat a înregistrat următoarea evoluție:

✓ Cantitatea de energie termică vândută populației (aproximativ 85% din total în anul 2013) a scăzut cu 2.293.972 Gcal (respectiv cu 21,27%) în perioada auditată, de la 10.784.914 Gcal în 2009 la 8.490.942 Gcal în 2013;

Situația cantităților de energie termică vândută, centralizată la nivel național, în perioada 2009 – 2013, se prezintă grafic astfel:

Evoluția cantității de energie termică vândută, pe categorii de beneficiari, în perioada 2009 – 2013, se prezintă grafic astfel :

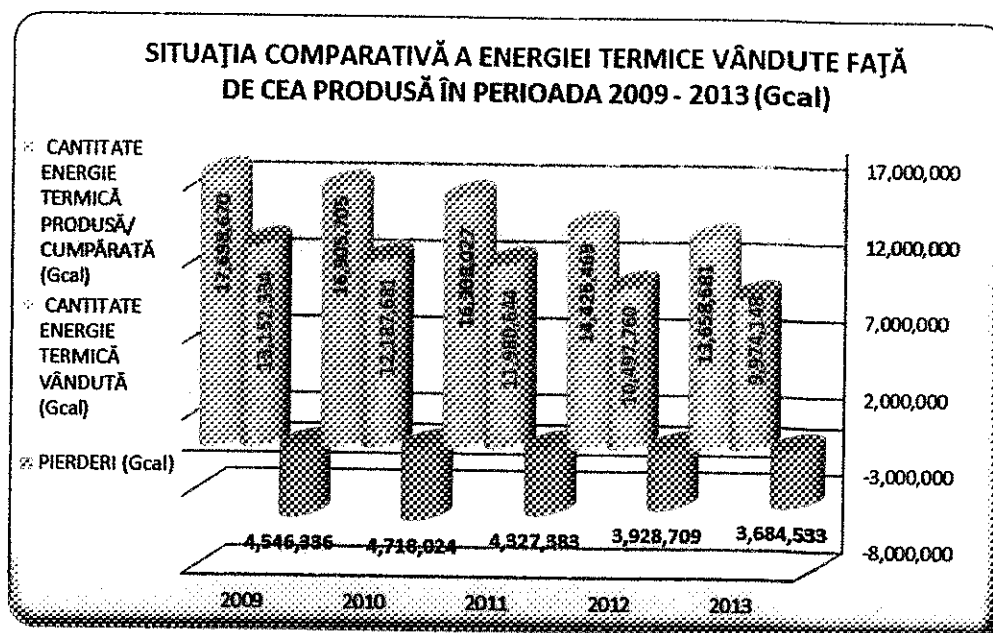
✓ Cantitatea de energie termică vândută instituțiilor publice și agenților economici (aproximativ 15% din total în anul 2013) *a scăzut semnificativ*, cu **884.214 Gcal** (respectiv cu **37,34%**) în perioada auditată, de la 2.367.420 Gcal în 2009 la 1.483.206 Gcal în 2013;

✓ Reducerea într-un ritm mai accentuat a cantității de energie termică vândută instituțiilor publice și agenților economici (37,34%) comparativ cu cea vândută populației (21,27%);

➤ Cu privire la pierderile din rețeaua centralizată de termoficare, acestea *au scăzut* în valoare absolută cu 861.803 Gcal în 2013 față de 2009, de la 4.546.366 Gcal în 2009 la 3.684.533 Gcal în 2013; în fapt, în contextul în care atât cantitatea de energie termică produsă, cât și cea vândută au scăzut, pierderile (calculate ca pondere în totalul energiei termice produse) *au crescut* de la 25,69% în 2009 la 26,98% în 2013, respectiv cu 1,29%;

➤ Printre operatorii care au înregistrat cele mai mari pierderi, în perioada auditată, ce au depășit chiar și pragul de 70% se regăsesc operatori mici care deservește un număr mic de beneficiari, de ordinul sutelor de apartamente, precum: Regionala CFR Iași – 76%, SC Turism Felix SA Băile Felix – 70,20%.

Situația comparativă a energiei termice produse centralizat la nivel național cu cea a energiei termice vândute și a pierderilor din rețeaua națională de termoficare (determinate ca diferență între cantitatea de energie termică produsă și cea vândută), se prezintă grafic astfel:

➤ Dintre operatorii mai importanți pe piața energiei termice care au înregistrat pierderi mari, la nivelul anului 2012, menționăm: SC CET SA Brașov cu pierderi de 63,8%, SC CET SA Bacău - 46,9%, SC Electrocentrale SA Oradea – 41,4%, Dalkia Termo Iași (fosta SC CET SA Iași) – 39,9%.

➤ Creșterea pierderilor (în cote procentuale) în rețelele de termoficare în sistem centralizat în intervalul auditat a fost determinată, în principal, de nivelul redus al investițiilor și al reviziilor și reparațiilor efectuate pentru înlocuirea, modernizarea sau reabilitarea sistemelor publice de alimentare cu energie termică (activități aflate în competența organelor deliberative și executive ale unităților administrativ teritoriale și a operatorilor, potrivit legii).

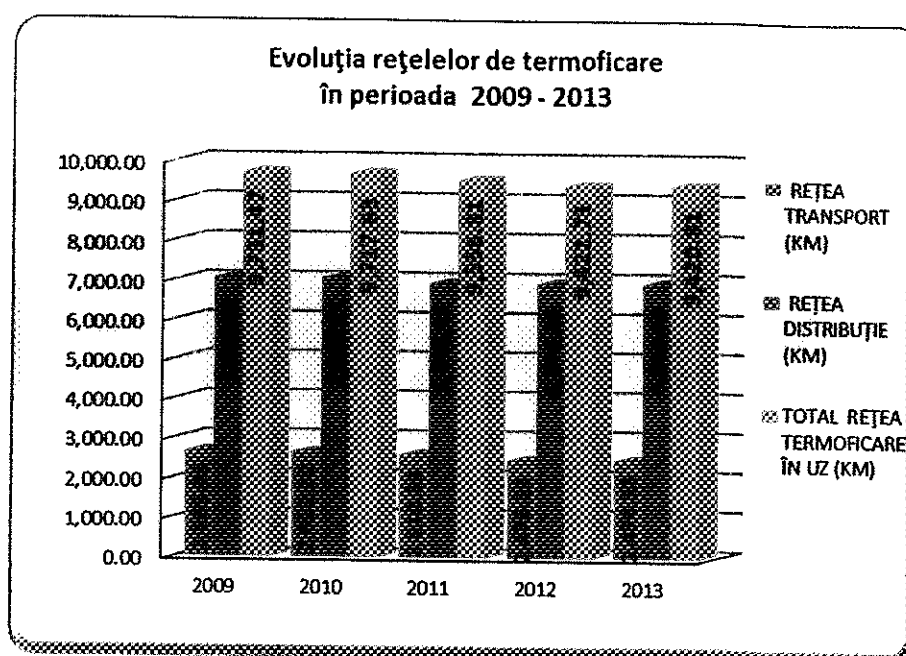
4. Evoluția lungimii rețelei de termoficare centralizată

Din analiza datelor referitoare la lungimea rețelei de termoficare în funcțiune s-a constatat:

✓ În perioada auditată, lungimea rețelei de termoficare centralizată, la nivel național, *a scăzut* cu 310,66 km în anul 2013 față de 2009, respectiv de la 9.731,47 km în 2009 la 9.420,81 km în 2013, scădere determinată de reducerea numărului consumatorilor de energie termică produsă centralizat;

✓ În structură, rețeaua de termoficare a înregistrat o *reducere* în dimensiune cu 119,03 km pe rețeaua de distribuție și cu 191,63 km pe rețeaua de transport, în anul 2013 față de 2009.

Reprezentarea grafică a evoluției rețelei de termoficare este următoarea:

5. Evoluția randamentului în SACET în perioada 2009 - 2013

Din analiza datelor cu privire la evoluția randamentului și a pierderilor s-au constatat:

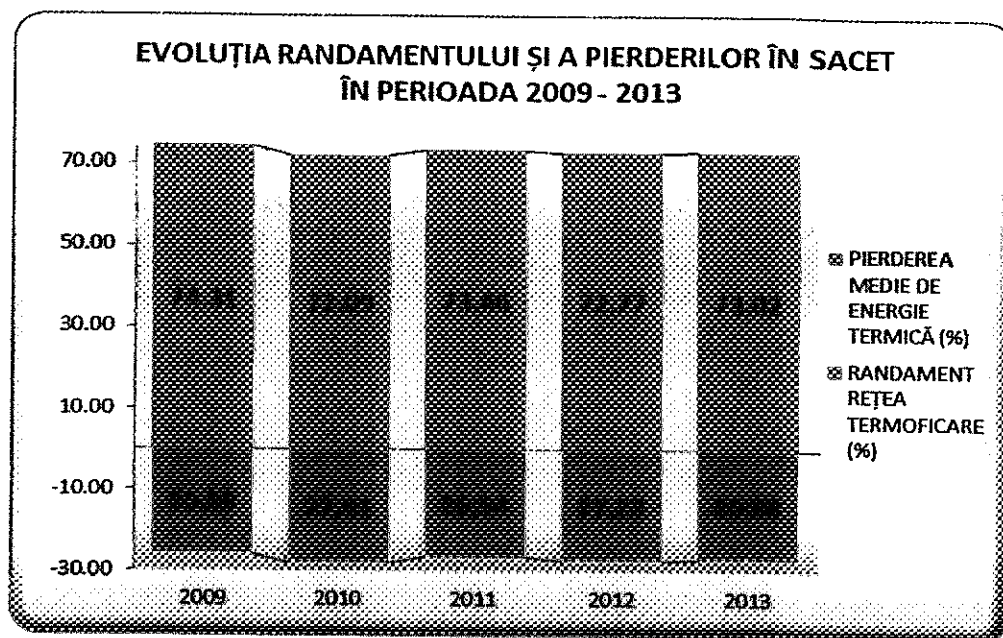
✓ **Randamentul** rețelei centralizate de termoficare (determinat ca raport procentual între cantitatea de energie termică vândută și cantitatea de energie termică produsă) *a scăzut* în perioada 2009 – 2013 cu 1,29%, de la 74,31% în 2009 la 73,02% în 2013;

✓ **Regiunea Sud – Est** a înregistrat *cel mai mare randament* (80,83% în 2013, determinat de operatorul reprezentativ din regiune, *RADET Constanța*; la nivelul anului 2012 acesta a înregistrat un randament de 86,80%, respectiv pierderi de numai 13,20%) iar regiunea **Centru** a avut *cel mai scăzut randament* (55,65% în anul 2013);

✓ În perioada 2009 – 2013 pierderea medie din rețeaua de termoficare centralizată (determinată ca raport procentual între pierderea în rețea în valoare absolută – calculată ca diferență între cantitatea de energie termică vândută și cea produsă) *a crescut* cu 1,29%, de la 25,69% în 2009 la 26,98% în 2013;

✓ Una dintre cauzele principale care a condus la creșterea procentuală a pierderilor în rețeaua centralizată de termoficare și, implicit, la diminuarea randamentului, în perioada 2009 – 2013, o constituie nivelul redus al reparațiilor și reviziilor, precum și volumul insuficient al investițiilor realizate în SACET.

Reprezentarea grafică a datelor de mai sus este următoarea:

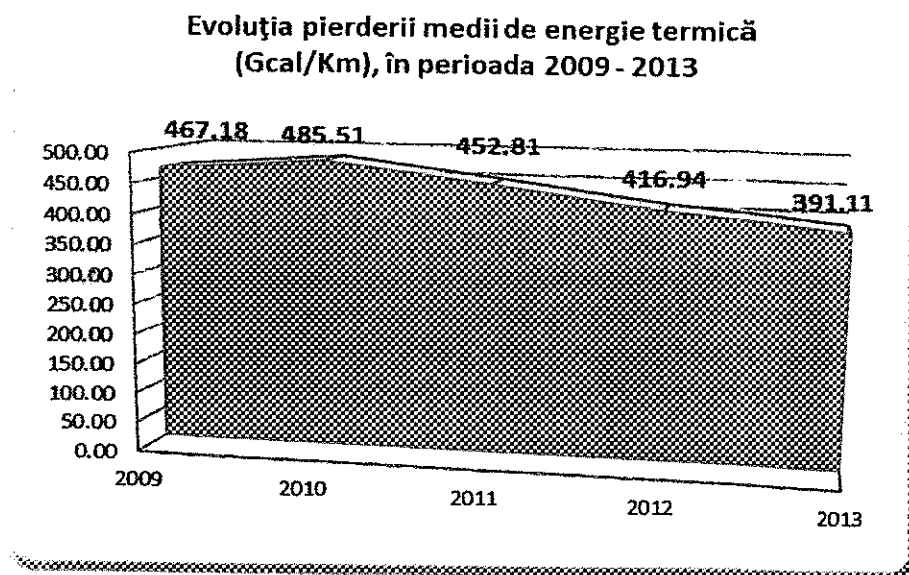
6. Evoluția pierderilor medii/kilometru de rețea centralizată de termoficare

Din analiza datelor cu privire la pierderea medie de energie termică în rețeaua centralizată de termoficare, exprimată în Gcal/km, s-a constatat:

✓ În perioada 2009 – 2013 s-a înregistrat un *trend descendent*, în sensul că pierderile *au scăzut* cu 76,07 Gcal/km, de la 467,18 Gcal/km în 2009 la 391,11 Gcal/km;

✓ Reducerea pierderilor pe kilometru de rețea a fost determinată de scăderea producției de energie termică cu 22,82% în anul 2013 față de 2009 și a energiei termice vândute cu 24,16% și nu de eficientizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică.

Reprezentarea grafică a pierderilor medii/km de rețea este următoarea:

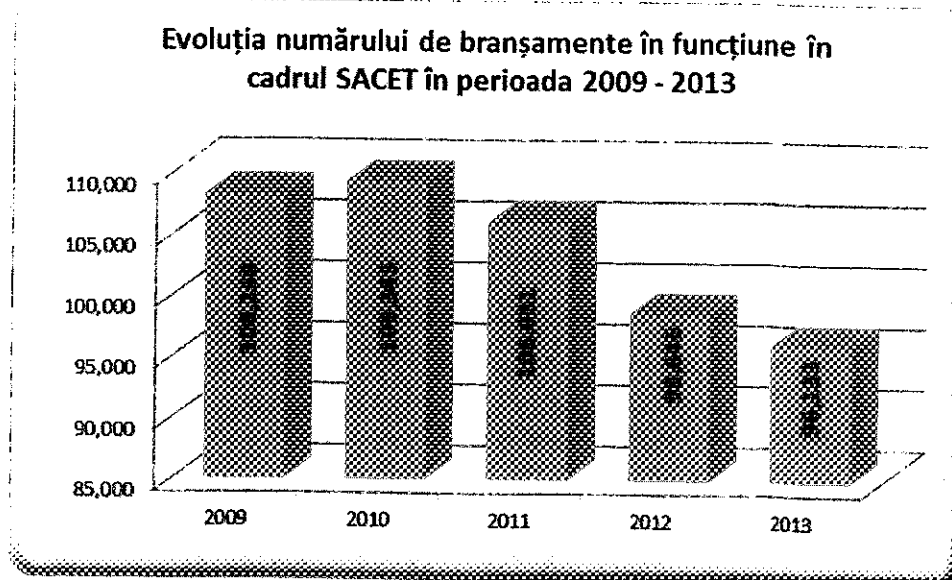
7. Evoluția numărului utilizatorilor SACET

7.1. Evoluția bransamentelor la SACET în perioada 2009 - 2013

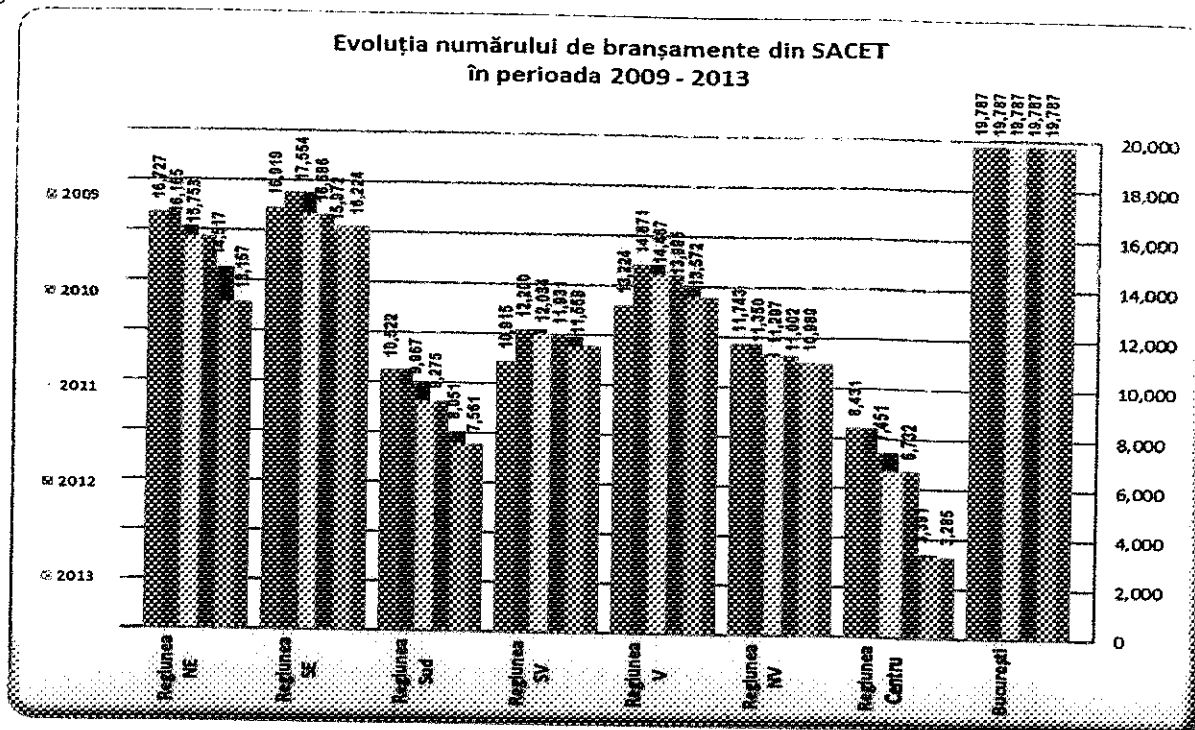
✓ Din analiza datelor cu privire la evoluția numărului de bransamente s-a constatat:

✓ Numărul bransamentelor la SACET, la nivel național, *a scăzut* în perioada auditată cu 12.135, de la 108.268 în 2009 la 96.133 în 2013, respectiv cu 11,20%; fenomenul de debransare a luat amploare în anul 2012 când s-a înregistrat un număr de 7.385 debransări, adică 60,85% din totalul debransărilor din intervalul analizat;

Grafic, situația bransamentelor la nivel național este următoarea:

Grafic, situația bransamentelor pe regiuni de dezvoltare este prezentată mai jos:

✓ Numărul bransamentelor la rețeaua centralizată de termoficare, pe regiuni de dezvoltare, a înregistrat următoarea evoluție:

- În regiunea Centru s-a înregistrat *cel mai mare număr de debransări*, respectiv 5.146 debransări (de la 8.431 bransamente în 2009 la 3.285 în 2013);

- În București numărul bransamentelor s-a menținut *constant* pe parcursul perioadei auditate – 19.787 bransamente;

- 3 regiuni de dezvoltare dețin peste 50% din numărul total al bransamentelor, respectiv: București – cu 20,58%, Regiunea Sud – Est cu 16,87% și Regiunea Vest cu 14,11%; la polul opus se situează regiunea Centru, cu numai 3,41%;

✓ Gradul de contorizare al bransamentelor se situa încă de la începutul perioadei auditate în intervalul 95 – 96% ; în perioada 2009 – 2012 s-a înregistrat un *trend ascendent* al gradului de contorizare, acesta situându-se între 95% și 97,40%;

✓ Gradul de contorizare al bransamentelor pentru încălzire *a crescut* cu 1,40% (de la 96,00% în 2009 la 97,40% în 2012), iar cel pentru apă caldă de consum *a crescut* cu 1,10% (de la 95,00% în 2009 la 96,10% în 2012);

✓ În anul 2013, *cel mai mare grad de contorizare* îl înregistrează regiunea Nord – Vest pentru încălzire (99,51%) și regiunea Sud – Vest pentru apă caldă de consum (99,80%), iar *cel mai mic grad de contorizare* îl înregistrează regiunea Sud – Est pentru încălzire (93,52%) și regiunea Vest pentru apă caldă de consum (94,38%) ;

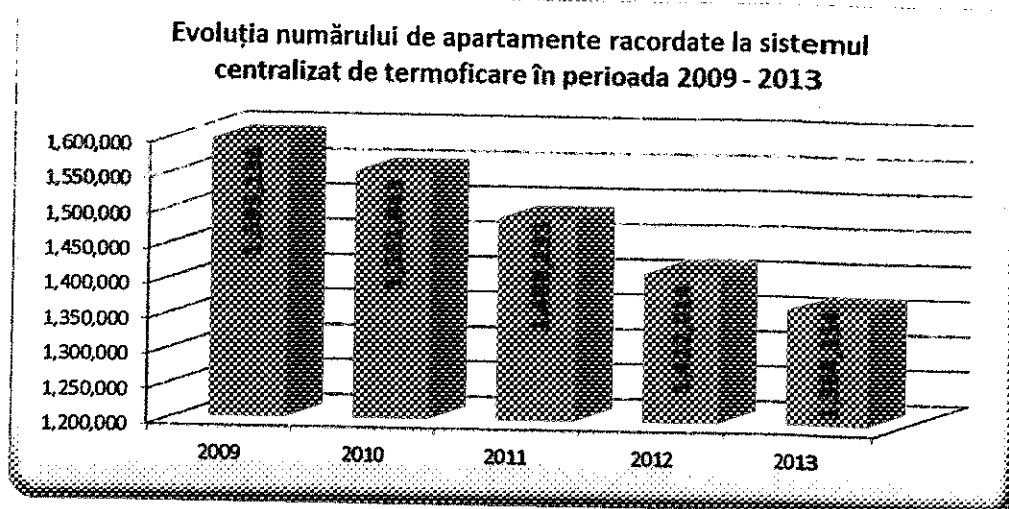
✓ În prezent, gradul de contorizare al bransamentelor este în *ușoară scădere*, această tendință fiind determinată, în principal, de scăderea numărului bransamentelor.

7.2. Evoluția numărului de apartamente racordate la SACET

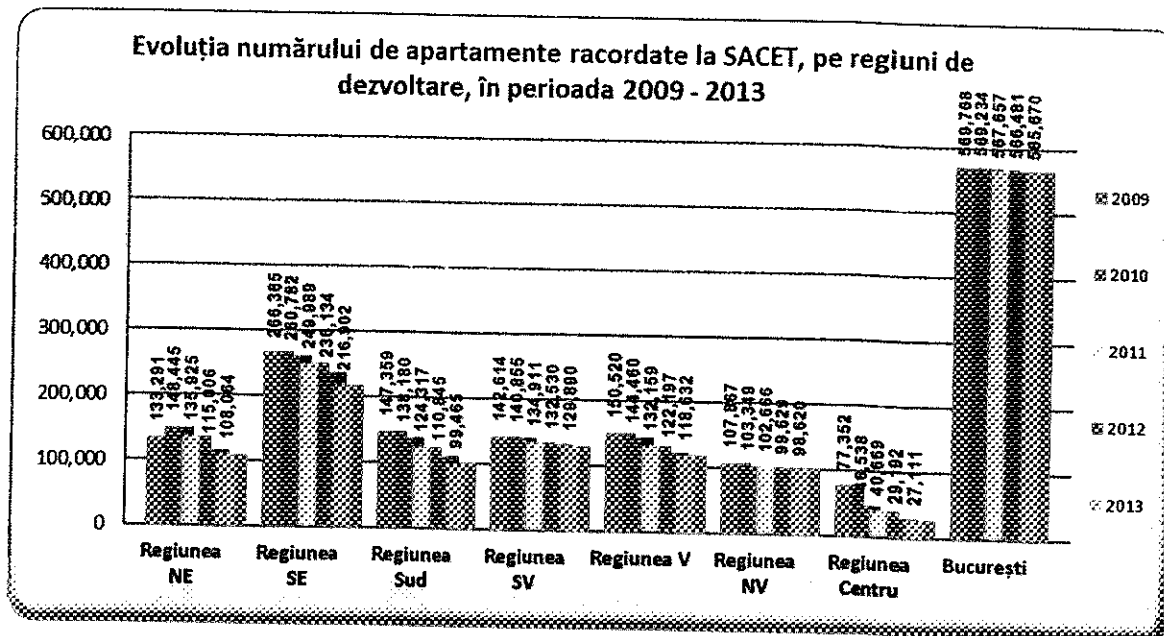
✓ Din analiza datelor cu privire la evoluția apartamentelor racordate la SACET în perioada auditată, s-a constatat:

✓ Numărul apartamentelor racordate la SACET, la nivel național, a scăzut în perioada auditată cu 230.782 (de la 1.595.136 în 2009 la 1.364.354 în 2013);

Grafic, situația apartamentelor racordate la SACET la nivel național, este reprezentată astfel:

Situația apartamentelor racordate la SACET, în structură, pe regiuni de dezvoltare, se prezintă astfel:

✓ Numărul apartamentelor racordate la rețeaua centralizată de termoficare, pe regiuni de dezvoltare, a înregistrat următoarea evoluție:

- regiunea Centru a înregistrat *cea mai mare scădere* a numărului de apartamente racordate, respectiv de 50.241 (de la 77.352 în 2009 la 27.111 în 2013);

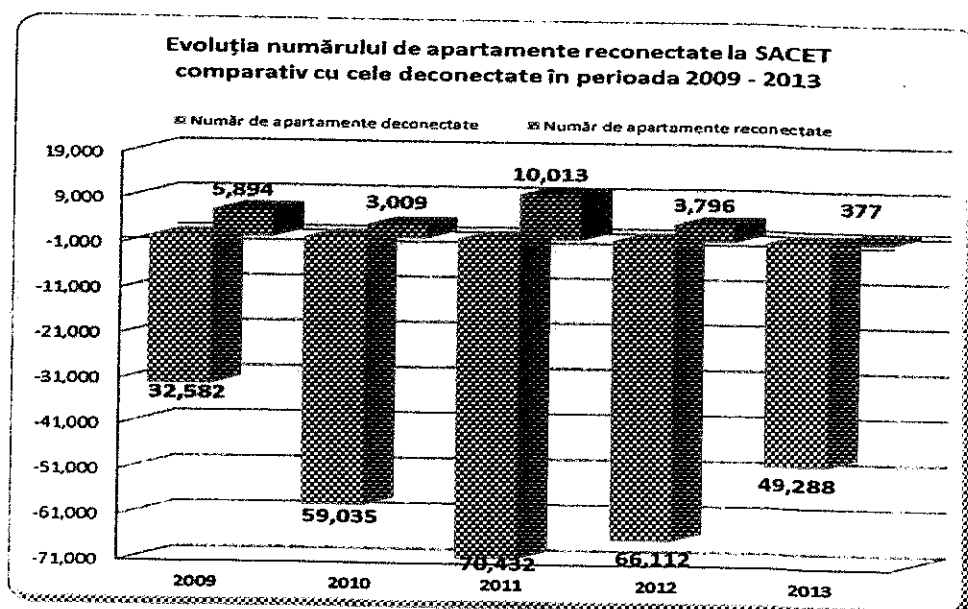
- în **București**, numărul apartamentelor racordate a înregistrat doar o ușoară scădere de **4.098 apartamente** (de la 569.768 în 2009 la 565.670 în 2013);
- **2 regiuni de dezvoltare** dețin în prezent **57,36%** din numărul total al apartamentelor racordate, respectiv: **București** cu **41,46%**, urmată de **regiunea Sud - Est**, cu **15,90%** în 2013 (cu 216.902 apartamente din 1.364.354); la polul opus se situează **regiunea Centru**, cu numai **1,99%**.

✓ Din situația comparativă a apartamentelor deconectate cu cele reconectate la SACET în perioada auditată, au rezultat următoarele:

✓ S-a înregistrat un *ritm susținut al deconectărilor* de la rețeaua centralizată de termoficare, numărul total al apartamentelor deconectate în intervalul 2009 – 2013 ridicându-se la **277.499 apartamente**, respectiv **17,39%** din apartamentele conectate la începutul perioadei; fenomenul de deconectare cel mai accentuat s-a înregistrat în anul 2011, când un număr de **70.432 apartamente** (**25,38%** din totalul apartamentelor deconectate) au ieșit din sistem;

✓ În schimb, *ritmul reconectărilor la rețea a fost mult mai redus*, numărul apartamentelor reconectate în intervalul 2009 – 2013 ridicându-se la doar **23.089 apartamente**, respectiv **1,45%** din apartamentele conectate la începutul perioadei.

Reprezentarea grafică a situației comparative este:

✓ Din analiza datelor referitoare la evoluția numărului apartamentelor racordate la SACET comparativ cu numărul apartamentelor și al locuințelor existente la nivel național, în anii 2009 și 2011, au rezultat următoarele aspecte:

✓ Numărul apartamentelor conectate la SACET *a scăzut*, în anul 2011 față de 2009, cu **106.843 apartamente** (de la 1.595.136 apartamente în 2009 la 1.488.293 în 2011, adică o scădere cu **6,69%**), în timp ce, la nivel național, *a crescut* atât numărul apartamentelor (cu **653.734 apartamente**, de la 3.102.027 în 2009 la 3.755.761 în 2011,

adică o creștere cu 21%), cât și al locuințelor (cu 1.067.299 locuințe, de la 7.383.643 în 2009 la 8.450.942 în 2011, adică o creștere cu 14,45%);

✓ Scăderea numărului de apartamente conectate SACET în perioada 2009 – 2011 cu 106.843 (6,69%), în contextul în care, în aceeași perioadă, numărul total al apartamentelor la nivel național *a crescut* cu 653.734 (21%), relevă faptul că serviciile furnizate populației prin sistemul centralizat de termoficare nu corespund cerințelor beneficiarilor.

✓ Principalele cauze care au condus la accentuarea fenomenului de deconectare, identificate de către ANRSC, au fost:

- manifestarea din ce în ce mai pregnantă a crizei economico-financiare a modificat comportamentul comercial al furnizorilor și al beneficiarilor;
- scăderea consumului energetic în gospodării a fost autoimpusă prin creșterea masivă a prețului resurselor energetice în comparație cu veniturile populației;
- prețul ridicat al energiei termice vândută populației;
- înregistrarea de creanțe mari la producătorii, furnizorii și distribuitorii locali de energie termică din datorii ale beneficiarilor casnici, industriali și instituții publice care au determinat intrarea în incapacitate de plată a celor dintâi;
- procesul lent de contorizare și lipsa posibilității individualizării consumurilor de agenți termici (apă caldă și încălzire) pe principiul: „consum cât vreau și plătesc cât consum”;
- promovarea marketingului agresiv al distribuitorilor de echipamente de încălzire individuală și tendința de acreditare a ideii că aceste echipamente pot constitui substitut al sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică;
- lipsa campaniilor de prezentare a efectelor nocive asupra mediului, produse prin creșterea numărului de centrale termice de apartament, existente în clădirile unde se folosesc sisteme individuale de încălzire.

8. Evoluția prețului energiei termice; compensări/ajutoare acordate de către stat operatorilor și/sau populației

8.1. Evoluția prețului mediu de furnizare a energiei termice

✓ Din analiza evoluției prețului mediu de furnizare a energiei termice produsă în sistem centralizat în perioada auditată, la nivel național și pe regiuni de dezvoltare, s-a constatat:

✓ În perioada 2010 – sem. I 2013, prețul mediu de furnizare a energiei termice produsă în sistem centralizat *a crescut*, la nivel național, cu 42,45 lei/Gcal (de la 168,39 lei/Gcal în 2010 la 210,83 lei/Gcal în sem.I 2013);

✓ Regiunea de dezvoltare care a vândut energia termică la *prețul mediu cel mai mare* este regiunea Centru, cu un *preț maxim* de 286,04 lei/Gcal în 2011 (în prezent prețul a scăzut ușor, la 283,57 lei/Gcal), iar regiunea Vest a vândut la *prețul cel mai mic*, respectiv 79,68 lei/Gcal în sem.I 2013;

✓ Dintre factorii care au influențat trendul ascendent al prețului mediu de furnizare, menționăm:

- tipul combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- creșterea prețului combustibilului utilizat pentru producerea energiei termice;
- reducerea continuă a numărului de utilizatori (atât casnici, cât și industriali), fapt ce a determinat necesitatea adaptării producției în funcție de nivelul consumului (mai mic) și, implicit, costuri mai mari pentru menținerea în funcțiune a capacităților de producție;
- creșterea nivelului pierderilor în rețelele de transport și distribuție a energiei termice.

✓ Reducerea prețului mediu de furnizare a energiei termice în regiunea Vest a fost posibilă prin utilizarea apei geotermale ca sursă de producție a energiei termice începând cu anul 2012, fapt ce a condus la reducerea prețului mediu de furnizare de la 247,26 lei/Gcal în 2010 la numai 79,68 lei/Gcal în sem. I 2013.

În consecință, în funcție de condițiile locale specifice fiecărei regiuni, se impune realizarea de studii de oportunitate în vederea extinderii utilizării resurselor regenerabile în locul combustibililor fosili, pentru producerea energiei termice.

✓ Din analiza datelor cu privire la prețul de furnizare a energiei termice și prețul de facturare la populație, în perioada auditată, s-au constatat diferențe foarte mari determinate în principal de tipul de combustibil utilizat (costul combustibilului fiind elementul de cost cu ponderea cea mai mare în stabilirea prețului).

Referitor la prețul de furnizare

✓ *Prețul minim de furnizare* se înregistrează la energia termică produsă pe bază de apă geotermală – 80,82 lei/Gcal și la agentul de termoficare achiziționat de operatori de la CET-uri – 82,87 lei/Gcal;

✓ *Prețul maxim de furnizare* se înregistrează la energia termică produsă pe bază de CLU (combustibil lichid ușor – tip de combustibil scump, dar care asigură reducerea noxelor și a consumului cu păstrarea parametrilor de furnizare) – 896,84 lei/Gcal (la nivelul localității Brad), urmată de cea pe bază de gaze naturale – 391,29 lei/Gcal și rumeguș - 202,81 lei/Gcal.

Referitor la prețul de facturare la populație

➤ *Prețul minim de facturare*, de 80,82 lei/Gcal, se înregistrează la nivelul localității Beiuș, în baza utilizării apei geotermale ca sursă de producție a energiei termice, aceasta asigurând facturarea energiei termice la nivelul prețului de furnizare;

➤ *Prețul maxim de facturare*, de 489,68 lei/Gcal, se înregistrează la nivelul localității Turnu Măgurele;

➤ Există diferențe mari între prețurile locale aprobate de autoritățile administrației publice locale și prețurile de facturare a energiei termice la populație (spre exemplu, în cazul SC Acvacalor SA Brad prețul local este de 976,31

lei/Gcal, iar prețul de facturare de 295,00 lei/Gcal, rezultând o diferență de 681,31 lei/Gcal); diferența dintre cele două prețuri este suportată, potrivit legii, din resurse ale bugetelor locale și de la bugetul de stat, prin Ministerul Muncii și Protecției Sociale, concretizate în ajutoare pentru încălzire acordate populației;

✓ În contextul în care diferența dintre prețul de facturare mai mare și costurile cu care se produce și distribuie energia termică este plătită cu mari întârzieri producătorilor de către autoritățile publice locale (din lipsa lichidităților), valoarea sumelor acordate efectiv producătorilor este influențată de rata inflației, astfel că o parte a costurilor nu mai poate fi acoperită din sumele stabilite inițial, fenomen care amplifică funcționarea operatorilor în condiții de ineficiență economică.

➤ Având în vedere că prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană România și-a asumat obligații în sensul eliminării treptate a compensărilor suportate de stat pentru producerea energiei termice, se impune necesitatea luării de către ANRSC precum și de către toate autoritățile cu competențe în domeniu, a acelor măsuri care să contribuie la eficientizarea sistemului centralizat de alimentare centralizată cu energie termică, referitoare la:

- obținerea energiei termice cu costuri cât mai mici,
- prețul de furnizare să se bazeze pe costurile reale,
- prețul de facturare a energiei termice trebuie să fie echilibrat, respectiv creșterea acestuia să asigure eliminarea treptată a ajutoarelor de la buget, dar, în același timp, să se încadreze în rata de suportabilitate a populației.

8.2. Activitatea ANRSC în domeniul prețurilor și tarifelor pentru energia termică produsă centralizat, cu excepția celei produsă în cogenerare

Activitatea de avizare a prețurilor și tarifelor pentru energia termică produsă centralizat

✓ În urma analizării documentațiilor transmise de operatori la A.N.R.S.C. pentru avizare prețuri și tarife, autoritatea nu a acordat avize de specialitate privind modificarea prețurilor/tarifelor locale pentru energia termică produsă în sistem centralizat, exclusiv energia termică produsă în cogenerare, în următoarele situații:

- în urma analizei situației veniturilor și cheltuielilor realizate, a rezultat că activitatea de producere a energiei termice în centralele termice nu se desfășoară în condiții de rentabilitate și eficiență economică (REGIA AUTONOMĂ DE TERMOFICARE CRAIOVA);

- prețurile/tarifele locale solicitate de operator au prezentat o creștere foarte mare față de nivelul prețurilor/tarifelor locale actuale (S.C. TETKRON S.R.L. Brașov, S.C. "CET – IASI" S.A.);

- tarifele locale de transport, distribuție și furnizare a energiei termice solicitate au fost fundamentate având în vedere prețuri de producere a energiei termice în cogenerare, aprobate de A.N.R.E, diferențiat pe categorii de consumatori (R.A.D.E.T. București, S.C. TERMICA S.A. SUCEAVA, S.C. ENERGOSIB

S.R.L.; S.C. TERMICA S.A. TÂRGOVIȘTE, S.C. SERVICII COMUNALE S.A. RĂDĂUȚI).

În anul 2013 ANRSC a analizat, avizat, respectiv respins documentații de avizare prețuri și tarife astfel:

Specificație	2013
Număr documentații analizate	41
Număr total de avize emise, din care:	32
- avizări	28
- aprobări	4
Număr total de operatori pentru care s-au avizat/aprobat prețuri/tarife, din care:	27
- pentru SACET	23
- alt sistem decât SACET/surse regenerabile	4
Număr prețuri/tarife avizate/aprobat	156
Număr documentații respinse	9

9. Referitor la gestiunea serviciului de alimentare centralizată cu energie termică

9.1. Rolul ANRSC în procesul de delegare a gestiunii SACET

Din analiza datelor cu privire la modul în care ANRSC a monitorizat, în perioada auditată, derularea procedurilor de atribuire a contractelor de delegare/concesiune a gestiunii SACET, în concordanță cu prevederile HG nr. 717/2008, s-a constatat:

✓ La nivel național s-au derulat 19 licitații pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii SACET, din care 3 proceduri se află în curs; în urma derulării licitațiilor s-au încheiat 10 contracte de delegare a gestiunii, 3 proceduri au fost anulate, iar 3 proceduri nu au fost finalizate prin încheierea unui contract;

✓ La nivelul ANRSC, evidența licitațiilor privind delegarea gestiunii nu este ținută în conformitate cu cele prevăzute de procedura de lucru cu cod DMPCT-09 (aprobata de conducerea entității, dar care nu a fost înregistrată și nu se poate stabili data elaborării acesteia), ținându-se doar o evidență sumară (constând într-un tabel care conține: număr de proceduri monitorizate; număr de ședințe la care au participat reprezentanții ANRSC; număr contracte de delegare încheiate) care nu oferă nici un reper cu privire la rezultatele procesului de monitorizare a delegării gestiunii;

La solicitarea auditorilor publici externi, în timpul misiunii de audit ANRSC a actualizat „Evidența licitației serviciul public de alimentare cu energie termică conform HG nr. 717/2008” prin centralizarea datelor cu privire la licitațiile desfășurate;

✓ În procedura de lucru privind procesul de delegare a gestiunii (cod DMPCT-09) nu au fost prevăzute elemente necesare pentru evidență, precum: decizia comisiei de evaluare, procesul-verbal de încheiere a ședinței, numărul de contract încheiat în urma procesului de delegare;

✓ Prin neținerea evidenței conform celor prevăzute în procedura de lucru cod DMPCT-09, la nivelul ANRSC nu se asigură o monitorizare corespunzătoare a procesului de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, având în vedere că nu poate fi verificată situația la un moment dat cu privire la stadiul de derulare a procedurii de delegare a gestiunii și la rezultatele acesteia.

10. Referitor la reparații, revizii și investiții realizate în SACET

10.1. Situația reparațiilor și reviziilor efectuate în SACET

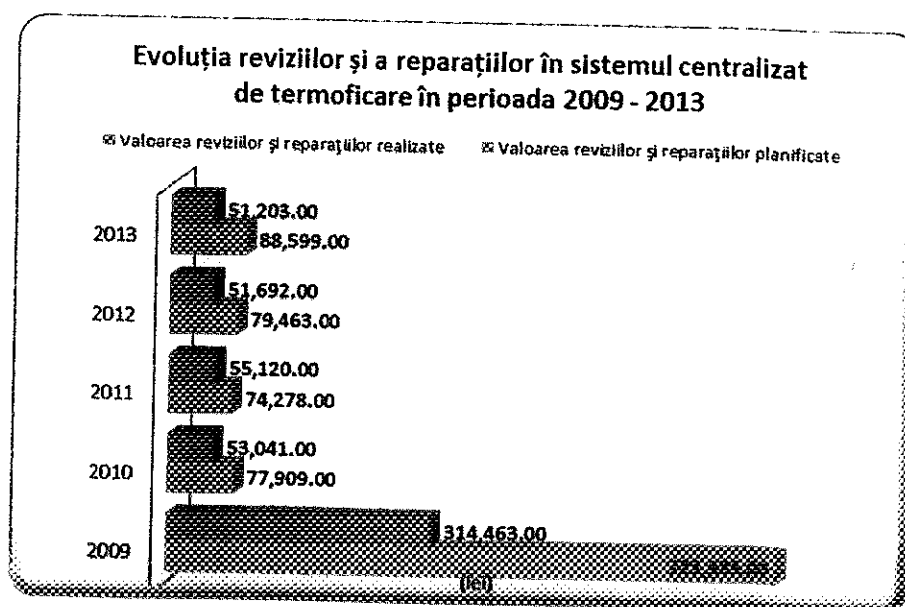
Din analiza datelor referitoare la revizii și reparații în SACET în perioada auditată, s-a constatat:

✓ Valoarea cea mai mare a reviziilor și a reparațiilor s-a înregistrat în anul 2009, respectiv 723.335 mii lei – planificat și 314.463 mii lei – realizat, dar gradul de realizare a fost de numai 43,47%;

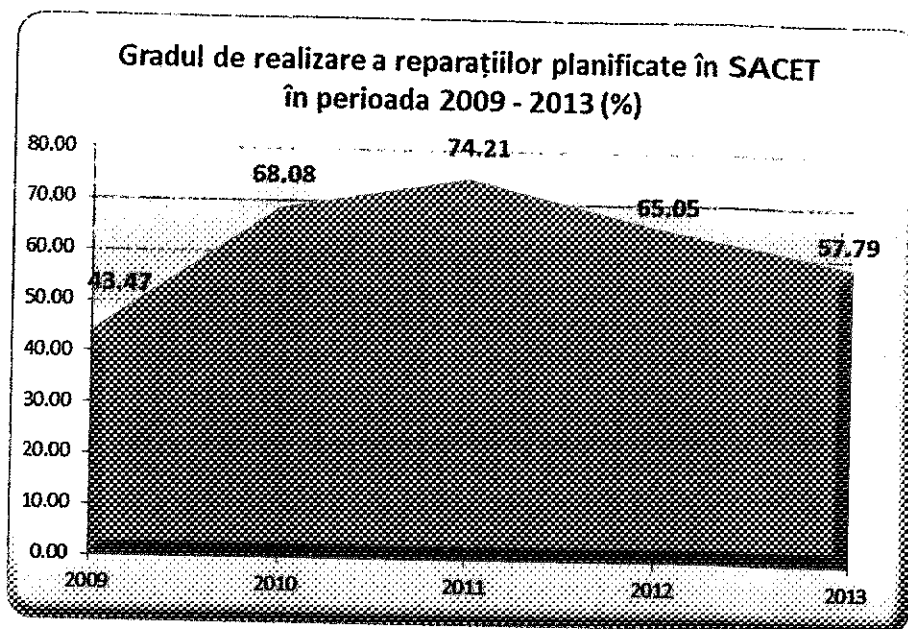
✓ În restul perioadei auditate valoarea reviziilor și a reparațiilor planificate a fost cu până la de 10 ori mai mică față de 2009 (77.900 mii lei în 2010, 74.278 mii lei -2011, 79.463 mii lei – 2012, 88.599 mii lei - 2013), iar valoarea celor realizate cu până la 6 ori mai mică față de 2009 (53.041 mii lei – 2010, 55.120 mii lei – 2011, 51.692 mii lei – 2012, 51.203 mii lei - 2013);

✓ În perioada 2010 – 2013, deși reparațiile planificate au avut o valoare mult mai mică față de anul 2009, nici acestea nu au fost realizate în proporție de 100%, cel mai mare grad de realizare înregistrându-se în 2011, de 74,21%.

Situația comparativă a reviziilor și a reparațiilor realizate față de cele planificate este prezentată grafic astfel:

Evoluția gradului de realizare a reviziilor și a reparațiilor (determinat ca raport procentual între valoarea investițiilor realizate și a celor planificate), în perioada 2009 – 2013, este redată în graficul următor:

✓ Având în vedere **gradul redus de realizare a reparațiilor și reviziilor** în SACET, echipa de auditori publici externi a concluzionat că există o **slabă preocupare a operatorilor** în realizarea reparațiilor și reviziilor planificate, cuprinse în planurile anuale aprobate de autoritățile publice locale.

✓ **Nerealizarea reparațiilor și reviziilor** la nivelul necesarului stabilit prin planurile anuale conduce la:

- **producerea de pagube** în rețelele de termoficare care generează cheltuieli ulterioare mai mari pentru aducerea acestora la parametri de funcționare;

- **înregistrarea de pierderi de agent termic** în rețelele de termoficare și majorarea costurilor cu furnizarea energiei termice și, în consecință, la **funcționarea în condiții de ineficiență economică a furnizorilor de energie termică în sistem centralizat.**

10.2. Situația investițiilor realizate în SACET

Din analiza datelor cu privire la investițiile din SACET în perioada auditată, s-a constatat:

Din punct de vedere al valorii investițiilor:

➤ În anul 2012, la nivel național, s-a înregistrat cea mai mare valoare a investițiilor în SACET (atât planificată - 2.167.396 mii lei, cât și realizată - 2.024.513 mii lei). Valoarea ridicată a investițiilor realizate în anul 2012 este explicată prin realizarea proiectului cu finanțare din POS Mediu privind sistemul centralizat de termoficare a localității Beiuș din cadrul regiunii Nord – Vest;

➤ În anul 2013, la nivel național, s-a înregistrat cea mai mică valoare a investițiilor în SACET (atât planificată – 121.019,90 mii lei, cât și realizată – 53.943,54 mii lei) ;

➤ În restul intervalului auditat valoarea investițiilor planificate a fost cu până la de 7 ori mai mică față de 2012 (461.856 mii lei în 2009, 386.604,70 mii lei -2010, 326.655,50 mii lei – 2011), iar valoarea investițiilor realizate, cu până la 12 ori mai mică (243.800 mii lei – 2009, 199.854,94 mii lei – 2010, 175.161,97 mii lei – 2011); din valoarea investițiilor realizate, ponderea cea mai mare a fost deținută de București (peste 50%);

➤ Regiunile în care investițiile în sistemul centralizat de termoficare au avut cea mai mică valoare sunt: regiunea Nord-Est, Sud, Vest și Sud-Vest.

Din punct de vedere al gradului de realizare al investițiilor:

➤ În anul 2012, la nivel național s-a înregistrat cel mai mare grad de realizare al investițiilor, de 93,41%, iar pe regiuni de dezvoltare, regiunea Nord-Vest cu 99,81%;

➤ În perioada 2009 – 2011, gradul de realizare al investițiilor s-a situat, în general, doar la jumătate din nivelul planificat (52,79% - 2009, 51,69% - 2010, 53,62% - 2011), deși investițiile planificate au avut o valoare relativ mică (comparativ cu anul 2012); în anul 2013 gradul de realizare a investițiilor s-a situat sub nivelul de 50% (respectiv 44,57%) ;

➤ În structură, pe regiuni de dezvoltare, gradul de realizare al investițiilor a înregistrat următoarea evoluție:

- București – cu cel mai mare grad de realizare (80,95% în 2010 și 102,84% în 2011);

- regiunea Vest - cu cel mai mic grad de realizare (3,63% în 2010, 10,38% în 2011, 4,97% în 2012).

Din punct de vedere al surselor de finanțare:

➤ Investițiile în SACET au fost realizate, în principal, din fonduri alocate din alte surse (POS Mediu – proiectul realizat în Beiuș în 2012), din bugetele locale (cca. 50%), urmate de credite și fonduri din bugetul de stat; investițiile realizate din surse proprii au avut o pondere mică în totalul investițiilor realizate în SACET, de cca. 10% în perioada 2009 – 2012, iar în anul 2013 acestea au reprezentat 45,75% din investițiile realizate (se impune precizarea că în anul 2013 nivelul investițiilor a fost cel mai redus din cadrul perioadei analizate);

➤ Având în vedere gradul redus de realizare a investițiilor planificate în SACET și mai ales a celor realizate din surse proprii, echipa de auditori publici externi a concluzionat următoarele:

- programarea investițiilor nu are la bază o fundamentare corectă, în funcție de necesitățile și posibilitățile reale de realizare a acestora;

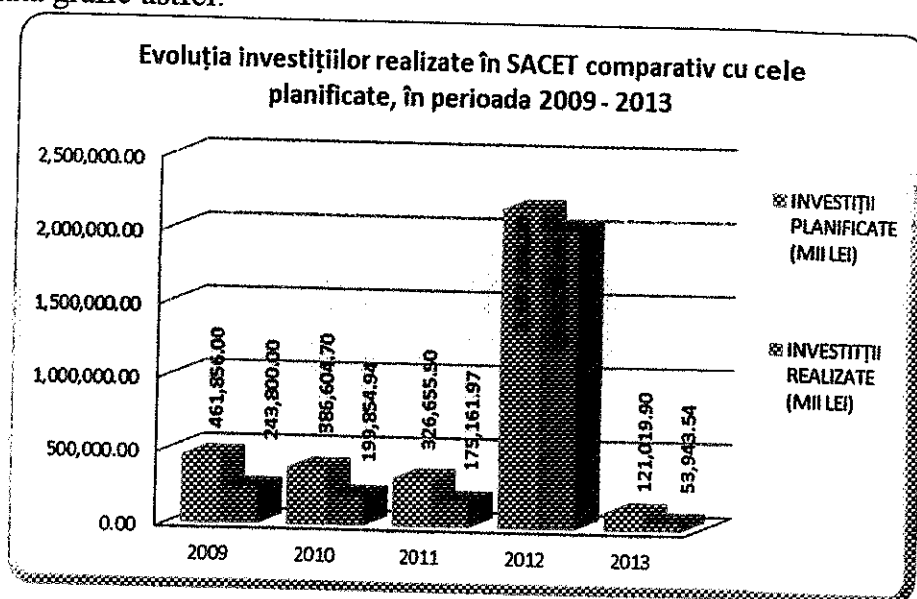
- operatorii și a autoritățile publice locale au manifestat un interes scăzut în atragerea de fonduri europene și în alocarea de fonduri din surse proprii pentru realizarea de investiții în SACET;

✓ Există o insuficientă preocupare a operatorilor și a autorităților publice locale pentru asigurarea fondurilor necesare în vederea realizării investițiilor la nivelul planificat, în scopul funcționării în condiții de eficiență a sistemului centralizat de termoficare;

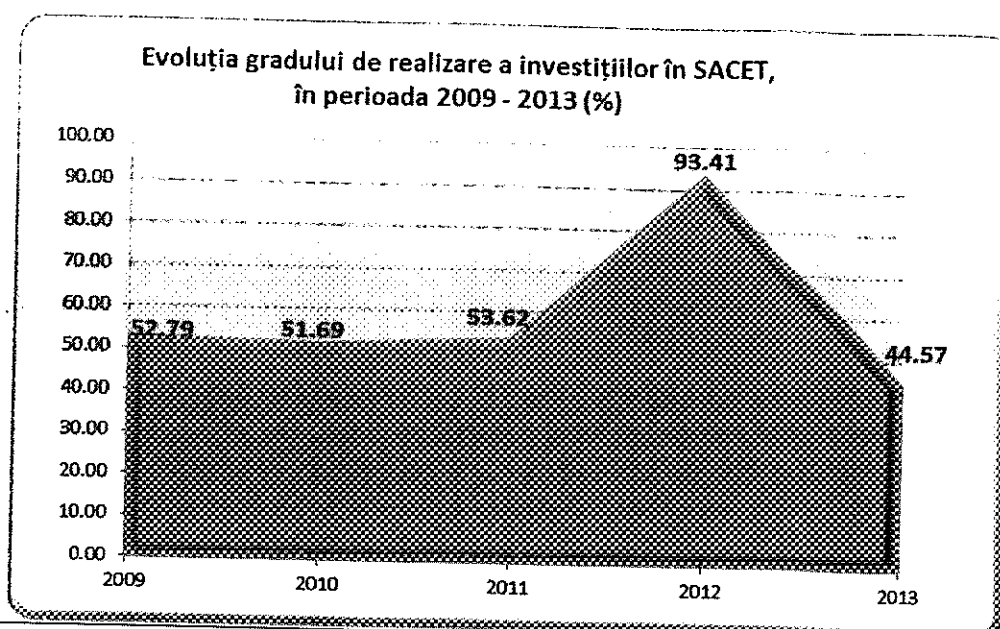
✓ Nerealizarea de către operatori a programului de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, document care constituie anexă la contractul de delegare a gestiunii (potrivit prevederilor HG nr. 717/2008), poate conduce la rezilierea contractului de către delegatar (autoritatea publică locală sau asociația de dezvoltare intercomunitară);

✓ Stabilirea unei valori mari a investițiilor cuprinse în program poate conduce la încheierea unor contracte de delegare pe durate mai mari, în contextul în care, potrivit HG nr. 717/2008, durata contractului de delegare a gestiunii se stabilește în funcție de durata necesară amortizării investițiilor în sarcina operatorului.

Situația comparativă a investițiilor realizate față de cele planificate este reprezentată grafic astfel:

Evoluția gradului de realizare a investițiilor (determinat ca raport procentual între valoarea investițiilor realizate și a celor planificate), în perioada 2009 – 2013, este redată în graficul de mai jos:

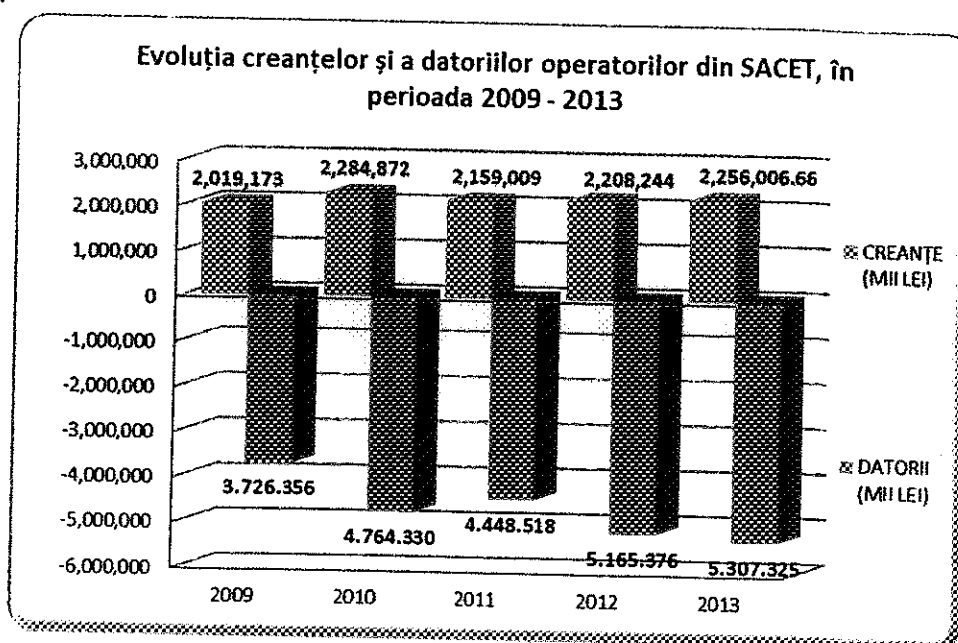

10.3. Activitatea de emitere a avizelor tehnice pentru proiectele de investiții de reabilitare și modernizare a sistemelor de termoficare

În urma analizei documentațiilor transmise de autoritățile administrației publice locale, ANRSC a emis 12 avize pentru proiectele de investiții de reabilitare și modernizare a sistemelor de termoficare în următoarele localități: Botoșani, Calafat, Buzău, Nehoiu, Vulcan, Constanța, Giurgiu.

11. Evoluția creanțelor și a datoriilor operatorilor din cadrul SACET

Grafic, evoluția creanțelor și a datoriilor operatorilor din SACET este redată astfel:

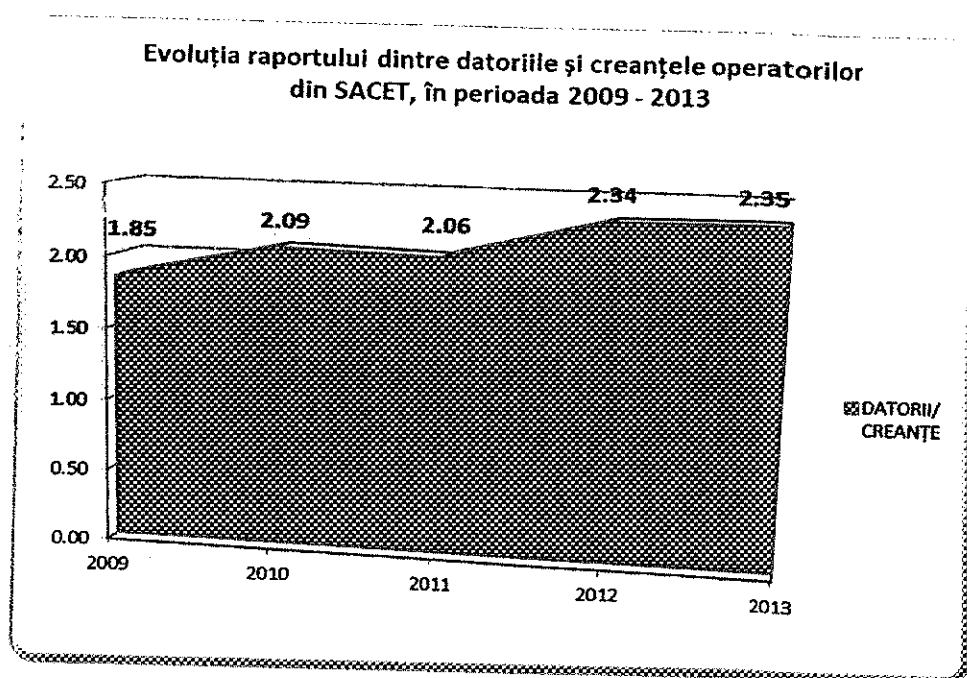

Din analiza datelor cu privire la creanțele și datoriile operatorilor din SACET au rezultat următoarele:

➤ În perioada auditată, majoritatea operatorilor din SACET au înregistrat datorii care se situează la nivel dublu sau chiar mai mare față de nivelul creanțelor, fapt ce demonstrează gradul mare de îndatorare al operatorilor din sistem și, implicit, o eficiență redusă a activității desfășurate de aceștia;

➤ Nivelul cel mai mare al raportului datorii/creanțe ale operatorilor s-a înregistrat în 2013 – 2,35 (datorii de 5.307.325,52 mii lei și creanțe de 2.256.006,66 mii lei).

Totodată, raportul dintre datoriile și creanțele operatorilor din SACET este prezentat în graficul următor:

➤ Din punct de vedere al raportului datorii/creanțe, pe regiuni de dezvoltare, s-a constatat că în anul 2013, cel mai mare raport datorii/creanțe (nefavorabil) de 4,05 s-a înregistrat în regiunea Centru, iar cel mai mic raport (favorabil) de 1,35 - în regiunea Nord-Vest;

➤ În structură, pe regiuni de dezvoltare, s-a constatat că în anul 2012, datoriile cele mai mari s-au înregistrat de *RADET SA*, la București (peste 50% din totalul datoriilor de la nivel național, respectiv 2.626.460 mii lei din 5.165.376 mii lei), iar creanțele cele mai mari, tot în București (peste 50% din totalul creanțelor, respectiv 1.205.947 mii lei din 2.208.244 mii lei), raportul datorii/creanțe fiind de 2,26;

➤ Creșterea datoriilor operatorilor din SACET a condus la **consecințe negative** asupra funcționării sistemului centralizat de termoficare, după cum urmează:

- operatorii de pe piața energiei termice înregistrează **creanțe mari** provenite din sume de încasat de la bugetul de stat și de la bugetele locale (constând în compensări ale creșterii neprevizionate ale prețului combustibililor), precum și din servicii prestate și neachitate de către consumatorii casnici și noncasnici;

- operatorii înregistrează **datorii mari**, în special către furnizorii de energie termică;

- în consecință, producătorii de energie termică s-au aflat și se află în imposibilitatea de a efectua plățile către furnizori de combustibili, aspect care a condus la intrarea în incapacitate de plată a unora dintre producătorii, distribuitorii și furnizorii locali de energie termică;

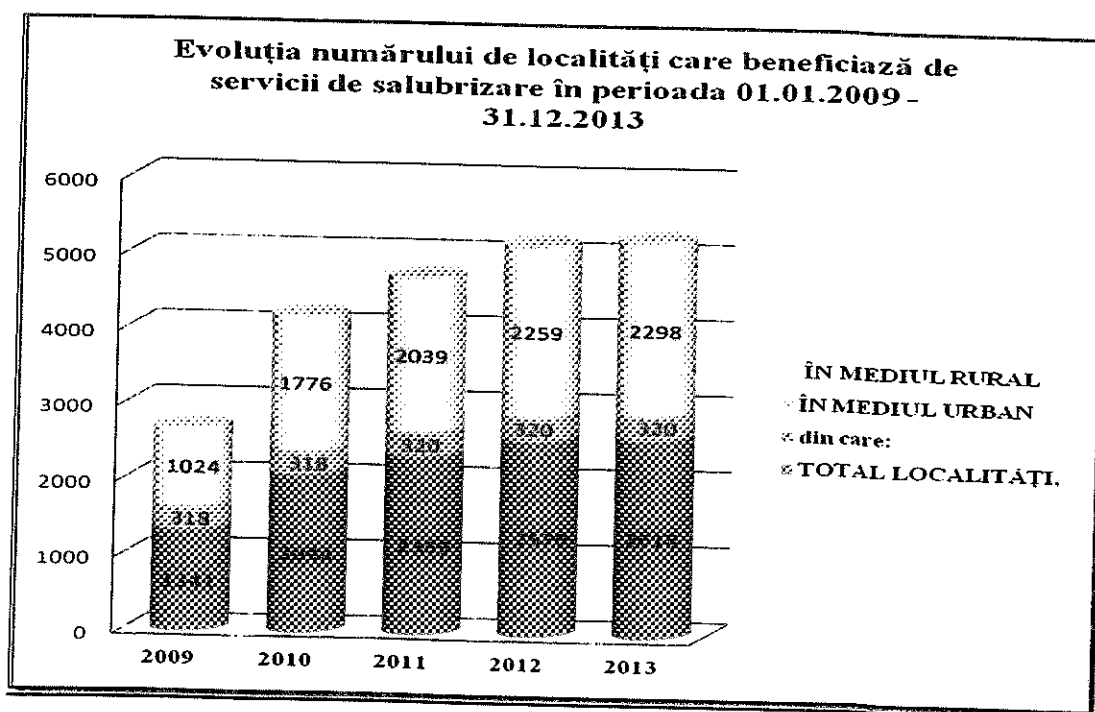
- în contextul în care plățile către furnizorii de combustibili au fost/sunt efectuate cu întârzieri mari, aceștia nu mai asigură aprovizionarea producătorilor/furnizorilor de energie termică și, în consecință, au determinat, inevitabil în unele cazuri, sistarea totală sau parțială a furnizării serviciului de termoficare. De exemplu, din anul 2012, localitățile: Turnu Măgurele și Roșiorii de Vede (Teleorman), Bolintin Vale (Giurgiu), Alba Iulia (Alba), Reghin (Mureș), Sibiu (Sibiu), Măcin (Tulcea) nu mai beneficiază de serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat pentru populație, întrucât operatorii furnizori și-au încetat activitatea pe sectorul energiei termice.

III. ASPECTE REFERITOARE LA EVALUAREA STĂRII SERVICIULUI DE SALUBRIZARE

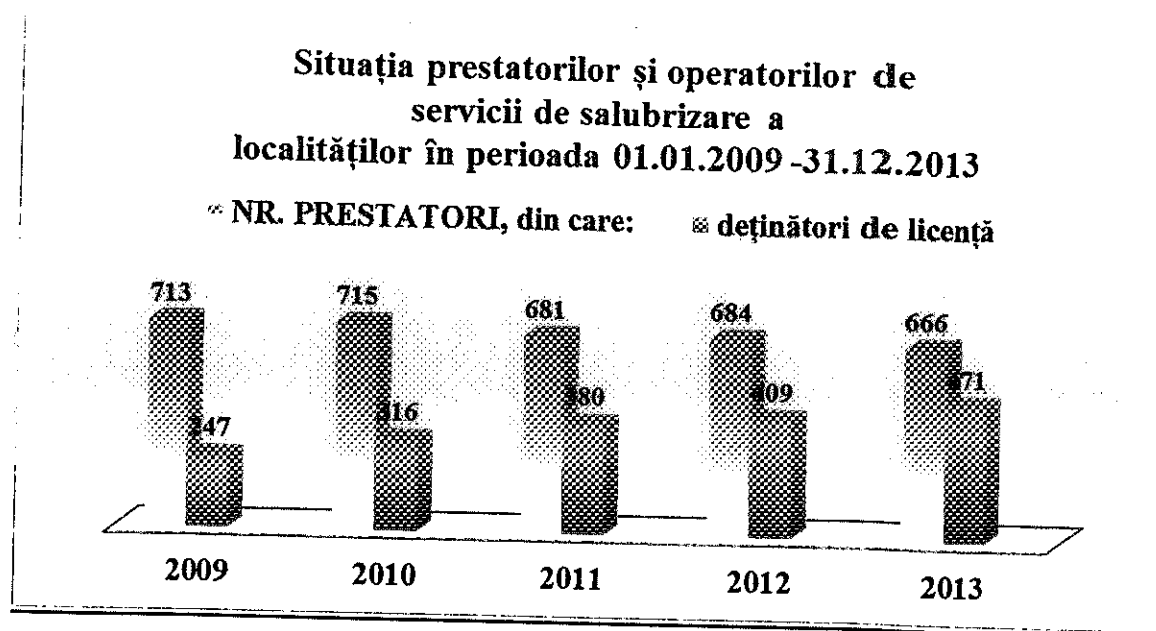
1. Evoluția numărului de localități în care se prestează activități specifice serviciului de salubritate precum și a numărului de operatori și prestatori care desfășoară aceste activități

➤ Activitățile componente ale serviciului de salubritate prestate de prestatori și operatori acoperă toate localitățile din mediul urban și un procent de 80% din numărul localităților din mediul rural;

Evoluția numărului de localități care beneficiază de aceste servicii este ilustrată grafic, astfel:

Grafic, situația prestatorilor și operatorilor de servicii de salubritate, la nivel național, în perioada analizată, se prezintă astfel:

➤ Numărul prestatorilor de servicii de salubritate a localităților *a scăzut* în perioada auditată cu 47, de la 713 la începutul intervalului, la 666 la sfârșitul acestuia;

➤ Numărul operatorilor de servicii de salubritate a localităților *a crescut* în perioada auditată, cu 292, de la 247 la începutul intervalului, la 471 la sfârșitul acestuia;

➤ Majoritatea prestatorilor de servicii de salubritate este deținută în mediul urban de societățile comerciale într-un procent de 80%, iar în mediul rural de serviciile publice/compartimentele din subordinea unităților administrativ – teritoriale într-un procent de 60% din total prestatori;

➤ Majoritatea operatorilor este deținută de societățile comerciale, acestea deținând, la finele perioadei auditate, o pondere de 87% în mediul urban și de 70% în mediul rural, din total operatori.

2. Gestiunea serviciului public de salubritate a localităților

În anul 2013, din totalul de 2618 localități unde este organizat serviciul de salubritate, 39 de localități au organizat serviciul de salubritate în gestiune directă, iar restul de 2579 localități au organizat serviciul în gestiune delegată.

3. Evoluția numărului utilizatorilor de servicii publice de salubritate a localităților

✓ Din analiza datelor prezentate de entitatea auditată, a rezultat că, numărul total al contractelor încheiate cu utilizatorii acestor servicii a scăzut cu 48.425, de la 1.483.056 contracte la finele anului 2011, la 1.434.631 contracte la 31.12.2013;

✓ Contractele încheiate cu asociațiile de proprietari/locatari și cu persoanele fizice dețin, la 31.12.2013, o pondere de 87% din totalul contractelor încheiate cu utilizatorii de servicii de salubritate;

✓ Contractele încheiate cu agenții economici și cu instituțiile publice au crescut ușor, cu 4.014, de la 182.208 contracte în anul 2011, la 186.222 contracte la data de 31.12.2013.

4. Evoluția cantităților de deșeuri municipale colectate, colectate selectiv și a celor sortate

a. Evoluția cantităților de deșeuri municipale colectate

✓ În perioada 01.01.2011 – 31.12.2013 s-a înregistrat o scădere a cantităților totale de deșeuri menajere colectate de prestatori și operatori de la asociațiile de proprietari/locatari și persoanele fizice, respectiv de la agenții economici și instituțiile publice din mediul urban, de la 3,6 milioane tone în 2011 la 3,14 milioane tone la sfârșitul anului 2013;

✓ Pentru mediul rural, ANRSC nu deține date centralizate cu referire la cantitatea de deșeuri menajere colectate, întrucât machetele SAL aferente nu au fost raportate de către toți prestatorii și operatorii.

b. Evoluția deșeurilor municipale colectate selectiv

✓ Pentru perioada 01.01.2011 – 31.12.2013 s-a înregistrat o creștere a cantităților totale de deșeuri municipale colectate selectiv de către prestatorii și operatorii din mediul urban, de la 93.420,21 tone în 2011 la 195.425 tone în anul 2013;

✓ Pentru mediul rural, ANRSC nu deține date centralizate cu referire la cantitatea de deșeuri menajere colectate selectiv, întrucât machetele SAL aferente nu au fost raportate de către toți prestatorii și operatorii.

c. Evoluția cantităților de deșeuri municipale sortate

✓ S-a înregistrat o creștere a cantităților totale de deșeuri municipale sortate de prestatorii și operatorii din mediul urban ce desfășoară activități de precollectare, colectare și transport al deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special, de la 69.957,35 tone în 2011 la 71.729 tone la finele anului 2013;

✓ Pentru mediul rural, ANRSC nu deține date centralizate cu referire la cantitatea de deșeuri colectate selectiv precum și a celor sortate, întrucât machetele SAL aferente nu au fost raportate de toți prestatorii și operatorii.

4. Situația depozitelor de deșeuri municipale

➤ Numărul depozitelor neconforme a scăzut în perioada auditată cu 55, de la 101 depozite în anul 2009, la 46 depozite la finele anului 2013, care vor fi închise etapizat, până în anul 2017, conform angajamentelor asumate cu Uniunea Europeană;

➤ Numărul depozitelor municipale conforme funcționale a cunoscut o evoluție ascendentă, în sensul că dacă la începutul perioadei auditate numărul acestora era de 21, la finele perioadei numărul acestor depozite ajunsese la 32;

➤ În anul 2013 în cele 32 de depozite municipale conforme s-au depozitat 3,52 milioane tone deșeuri;

➤ În regiunea de dezvoltare 8 București – Ilfov cantitatea de deșeuri depozitate în cele 3 depozite conforme reprezintă aproximativ o treime din cantitatea totală, datorită numărului mare al populației deservite;

➤ Evoluția cantității depozitate depinde în mod direct de cantitatea de deșeuri municipale generate.

5. Evoluția prețurilor pentru activitățile componente ale serviciului de salubritate

✓ Din datele puse la dispoziție de ANRSC cu privire la dinamica prețurilor minime și maxime practicate de prestatorii și operatorii acestor servicii, pentru activitățile componente ale serviciului de salubritate desfășurate în mediul urban, s-a constatat că, în perioada 01.01.2011 – 31.12.2013 acestea au variat în funcție de:

- prestator și operator;
- localitatea unde este prestat serviciul;
- categoria de utilizatori: asociații de proprietari, persoane fizice, agenți economici sau instituții publice;
- unitatea de măsură la care se aplică tariful: lei/persoană/lună; lei/tonă; lei/1000mp; lei/mp;
- alte elemente specifice, de exemplu: în cazul activității de deszăpezire, prețurile se stabilesc în funcție de utilaj, ora de acțiune, substanțele chimice utilizate precum și în funcție de activitatea efectuată de prestatori și operatori (ex. combatere polei, curățat zăpadă cu diferite utilaje, curățat gheața, încărcat și transportat zăpada, etc.).

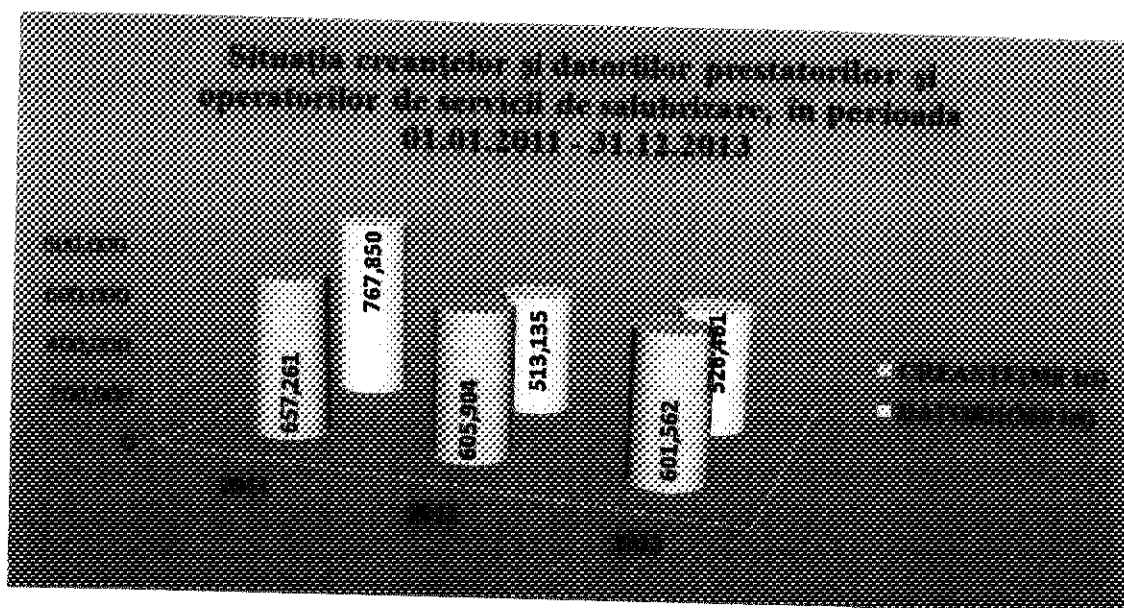
✓ ANRSC nu analizează și nu avizează tarife pentru serviciile de salubritate a localităților, aceasta fiind în competența exclusivă a autorităților administrațiilor publice locale.

6. Referitor la investițiile pe care prestatorii și operatorii le pot realiza pentru reabilitarea, re tehnologizarea și modernizarea sistemelor publice

✓ Prin machetele de raportare SAL formalizate la nivelul ANRSC prin procedura DMPCT – 06 nu a fost prevăzută obligativitatea raportării investițiilor realizate de prestatori și operatori pentru *reabilitarea, re tehnologizarea și modernizarea* sistemelor publice, în vederea constituirii unei surse de date necesară elaborării raportului anual de activitate.

7. Evoluția creanțelor și datoriilor prestatorilor și operatorilor de servicii publice de salubritate

Evoluția creanțelor și datoriilor prestatorilor și operatorilor serviciilor de salubritate, este ilustrată în graficul următor:

✓ Creanțele și datoriile prestatorilor și operatorilor serviciilor de salubritate a localităților au scăzut în perioada 2011 - 2013 cu 55.699 mii lei în cazul creanțelor și cu 241.389 mii lei în cazul datoriilor înregistrate de acești prestatori și operatori;

✓ Nivelul cel mai mare al raportului datorii/creanțe se înregistrează în anul 2011, fiind de 1,17 (datorii de 767.850 mii lei și creanțe de 657.261 mii lei).

EVALUAREA SISTEMULUI DE CONTROL INTERN AL ENTITĂȚII AUDITATE

✓ Urmare a evaluării mediului de control intern și managerial la ANRSC înainte de efectuarea testelor de control, în baza analizei documentelor puse la dispoziție de entitate în etapa de planificare a auditului, calificativul acordat de echipa de auditori publici externi a fost **SATISFĂCĂTOR**, având în vedere că sistemul de control intern părea a fi proiectat corespunzător, dar există totuși pericolul ca aceste controale să dea greș în anumite cazuri.

✓ Deși sistemul de control intern/managerial pare a fi proiectat corespunzător, având în vedere deficiențele constatate și consemnate în prezentul raport de audit, nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității, stabilit după aplicarea testelor de control, a fost apreciat ca fiind **FOARTE SCĂZUT**.

Evaluarea s-a efectuat în baza Anexei nr. 27 la Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

CARENȚE, INADVERTENȚE, IMPERFECTIUNI ALE CADRULUI LEGISLATIV APLICABIL DOMENIULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

1. Referitor la strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

✓ *Strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice*, deși a fost aprobată încă din anul 2006 prin H.G. nr. 246, până în prezent aceasta nu a fost actualizată în concordanță cu modificările intervenite în sistemul serviciilor comunitare de utilități publice din țara noastră și la nivel european.

✓ În conformitate cu prevederile legale, ANRSC nu are atribuții privind stabilirea strategiei naționale, această sarcină revenind ministerului coordonator.

✓ Hotărârea Guvernului nr. 1 din 4 ianuarie 2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nu prevede printre atribuțiile stabilite pentru noul minister și pe aceea cu privire la exercitarea funcției de analiză, sinteză, decizie, coordonare și planificare la nivel central pentru domeniul serviciilor de utilități publice. De asemenea, cu privire la realizarea funcției de planificare strategică a MDRAP, art.4 pct. I din H.G. nu cuprinde dispoziții în sarcina ministerului referitoare la elaborarea Strategiei naționale a serviciilor comunitare de utilități publice.

2. Referitor la strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților

➤ *Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților* prin sisteme de producere și distribuție centralizate deși a fost aprobată prin HG nr. 882 încă din anul 2004, aceasta nu a fost actualizată până în prezent;

➤ Legea nr. 325/2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică nu a fost, de asemenea, actualizată în concordanță cu modificările intervenite în urma măsurilor de reorganizare în cadrul administrației publice centrale potrivit OUG nr. 96/2012, în baza căreia componenta de administrație a fost preluată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; potrivit legii, sarcina elaborării politicii în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică revine în continuare Ministerului Administrației și Internelor;

➤ Deși ANRSC este autoritate națională în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice și elaborează un raport anual prin care se pronunță asupra stării serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare, autorității nu i-au fost stabilite competențe și atribuții în cadrul Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților.

3. Referitor la legea nr. 325/2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică

➤ Deși în cursul anului 2012 în legea-cadru a serviciilor comunitare de utilități publice (Legea nr. 51/2006) au fost introduse noi prevederi legale cu privire la serviciul de alimentare centralizată cu energie termică (conform Legii nr. 204/2012), potrivit acestora serviciul fiind trecut din competența ANRSC în competența ANRE, legea specială a serviciului (Legea nr. 325/2006) nu a fost modificată nici până în prezent, în concordanță cu dispozițiile actuale ale legii-cadru.

4. Referitor la dispozițiile legale privind procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate

➤ Dispozițiile legale cu privire la procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate a localităților nu sunt puse de acord; astfel, în timp ce Legea nr. 51/2006 (legea-cadru) prevede aplicarea procedurii conform HG nr. 717/2008, Legea nr. 101/2006 (legea specială a serviciului) prevede aplicarea procedurii conform Legii nr. 51/2006 și a OUG nr. 34/2006.

Această neconcordanță a fost înlăturată prin modificarea și completarea Legii 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților publicată în Monitorul Oficial nr. 658 din 8 septembrie 2014.

5. Referitor la Legea nr. 101/2006 a serviciului public de salubritate a localităților

➤ Legea nr. 101/2006 a serviciului public de salubritate a localităților nu a fost actualizată în concordanță cu modificările intervenite în urma măsurilor de reorganizare în cadrul administrației publice centrale potrivit OUG nr. 96/2012, în baza căreia componenta de administrație a fost preluată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; potrivit legii, sarcina elaborării politicilor în domeniul serviciului public de salubritate a localităților revine în continuare Ministerului Administrației și Internelor.

Această neconcordanță a fost înlăturată prin modificarea și completarea Legii 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților publicată în Monitorul Oficial nr. 658 din 8 septembrie 2014.

6. Referitor la strategia națională de gestionare a deșeurilor

➤ Strategia națională de gestionare a deșeurilor și Planul național de gestionare a deșeurilor, aprobate prin H.G. nr. 1470/2004, nu au mai fost actualizate din anul 2007 (ultima modificare și completare a fost cea adusă de HG nr. 358/2007);

➤ Deși ANRSC este autoritate națională în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice și elaborează un raport anual prin care se pronunță asupra stării serviciilor de salubritate a localităților, servicii aflate în sfera sa de reglementare potrivit competențelor legale, autorității nu i-au fost stabilite competențe și atribuții în cadrul Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor.

PARTEA A III-A RECOMANDĂRI

I. Recomandări privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)

1. Referitoare la activitatea de monitorizare

➤ Crearea unei baze de date unice care să conțină informații complete și actualizate cu privire la:

- toate modificările intervenite în starea (din punct de vedere juridic, economic și organizatoric) operatorilor și a prestatorilor de servicii de utilități publice;
- indicatorii tehnico-economici (stabiliți prin machetele de raportare);
- indicatorii de performanță ai serviciilor (stabiliți prin ordin al președintelui ANRSC);

- date relevante pentru luarea deciziilor în vederea eficientizării serviciilor de utilități publice din sfera de competență a ANRSC.

➤ Stabilirea obligației operatorilor, prin ordin al președintelui ANRSC, de a raporta datele cu privire la realizarea indicatorilor de performanță, în vederea monitorizării acestora de către autoritate;

➤ Aprobarea indicatorilor tehnico-economici, stabiliți prin machetele de raportare pentru fiecare serviciu de utilitate publică, prin ordin al președintelui, pentru a li se conferi acestora caracter de reglementare și pentru a genera obligația legală a operatorilor de a furniza datele solicitate prin acesta;

Efectuarea demersurilor către ministerul de resort (în prezent Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice) în vederea realizării unui sistem informatic integrat care să permită activitatea în rețea și să asigure actualizarea și vizualizarea datelor în timp real, minimizarea erorilor, un grad sporit de securitate a datelor, precum și generarea automată de rapoarte cu privire la tendințele în evoluția serviciilor de utilități publice din competența autorității, la un moment dat.

2. Referitoare la activitatea de control

➤ *Planurile anuale de control vor fi actualizate ori de câte ori intervin modificări față de planificarea inițială;*

➤ *Intensificarea activității de control la operatorii de servicii de utilități publice, în scopul reducerii la maxim a cazurilor de nerespectare a reglementărilor aplicabile și a reducerii numărului de petiții depuse de beneficiari nemulțumiți de aceste servicii, cu precădere în domeniul energiei termice produsă centralizat, unde numărul petițiilor este foarte mare;*

➤ *Aplicarea sancțiunilor sub forma amenzilor, în toate cazurile în care prin controalele efectuate de ANRSC se identifică situații de nerespectare a prevederilor legale aplicabile în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;*

➤ *ANRSC împreună cu toți factorii implicați va reanaliza și actualiza cadrul legal aplicabil în domeniul serviciilor de utilități publice, astfel încât să se asigure eliminarea situațiilor în care prestatorii desfășoară activități în sfera serviciilor comunitare de utilități publice fără a deține licență și/sau fără contract de delegare a gestiunii valabil încheiat sau în orice alte condiții care se situează în afara legii;*

➤ *Actualizarea „Procedurii privind monitorizarea măsurilor de conformare stabilite în acțiunile de control efectuate la operatorii de servicii comunitare de utilități publice din sfera de reglementare a ANRSC - (cod DMPCT-10)”, cu toate informațiile necesare, astfel încât evidența ținută la nivelul ANRSC cu privire la monitorizarea măsurilor de conformare să ofere toate datele referitoare la stadiul realizării acestora la un moment dat.*

3. Referitoare la delegarea gestiunii în serviciile de alimentare cu apă și de canalizare și de alimentare centralizată cu energie termică

➤ *Actualizarea „Procedurii privind monitorizarea procesului de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice (cod DMPCT-09)”, astfel încât prin conținutul acesteia să se asigure colectarea tuturor informațiilor relevante cuprinse în documentele analizate în cadrul procesului de delegare a gestiunii;*

➤ *Evidența privind monitorizarea procesului de delegare, a gestiunii de la nivelul ANRSC va conține date complete și actualizate referitoare la procesul de delegare, astfel încât să se realizeze:*

- *identificarea tuturor prestatorilor care au obligația de a solicita eliberarea sau modificarea unei licențe în urma atribuirii unui contract de delegare, precum și identificarea acelor care desfășoară activități în sfera serviciilor de utilități publice, deși nu au contract de delegare valabil încheiat;*

- *actualizarea evidenței care conține declarațiile privind contribuția de 0,1% (respectiv 0,12% începând cu data de 07 iulie 2013) din veniturile realizate din serviciile comunitare de utilități publice, prin introducerea noilor operatori care au încheiat un contract de delegare a gestiunii.*

4. Referitoare la elaborarea rapoartelor anuale

➤ *Analizarea tuturor indicatorilor relevanți (tehnico-economici și de performanță) referitori la serviciile de utilități publice din competența ANRSC, precum și efectuarea de analize comparative cu sistemele de servicii de utilități publice existente în alte state europene, cu ocazia elaborării rapoartelor anuale de activitate ale ANRSC (care conțin și evaluări ale stării serviciilor de utilități publice), astfel încât datele conținute de acestea să constituie în mod real elemente de fundamentare și actualizare a „Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice”, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale, în concordanță cu prevederile art.20 alin.(2) din Legea nr. 51/2006.*

II. Recomandări privind activitatea serviciilor comunitare de utilități publice care intră în competența Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

➤ *Efectuarea de verificări de către MDRAP, referitoare la modul în care a fost preluat, cu ocazia reorganizărilor din cadrul administrației publice centrale, în baza OUG nr. 96/2012, "Proiectul privind dezvoltarea unui sistem de monitorizare a indicatorilor de performanță în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice", finanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PODCA), demarat în anul 2009 de Ministerul Administrației și Internelor (prin Direcția Generală pentru Relația cu Comunitățile locale);*

➤ *Analizarea de către minister a stadiului de implementare a proiectului menționat mai sus și efectuarea demersurilor necesare pentru operaționalizarea acestuia;*

➤ *Efectuarea tuturor demersurilor către Parlamentul și Guvernul României pentru:*

✓ *Actualizarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, în concordanță cu modificările intervenite în sistemul serviciilor comunitare de utilități publice din țara noastră și la nivel european, precum și stabilirii de atribuții precise ANRSC în cadrul strategiei aprobată prin HG nr. 246/2006;*

✓ *Completarea Hotărârii Guvernului nr.1 din 4 ianuarie 2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în sensul stabilirii de atribuții pentru minister cu privire la exercitarea funcțiilor de analiză, sinteză, decizie, coordonare și planificare la nivel central pentru domeniul serviciilor de utilități publice, precum și cu privire la elaborarea "Strategiei naționale a serviciilor comunitare de utilități publice";*

➤ *Stabilirea atribuțiilor care revin MDRAP privind politica în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică prin modificări ale Legii nr.*

325/2006, având în vedere preluarea acestor atribuții de la Ministerul Administrației și Internelor;

➤ *Completarea Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate, aprobată prin HG nr. 882/2004, în sensul stabilirii de atribuții precise ANRSC în cadrul strategiei;*

➤ *Stabilirea de atribuții precise pentru ANRSC în cadrul Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor, aprobate prin HG nr. 1470/2004;*

➤ *Armonizarea prevederilor Legii nr. 51/2006 (legea-cadru) cu cele ale Legii nr. 101/2006 (legea specială a serviciului de salubritate), cu privire la dispozițiile legale referitoare la procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciului de salubritate;*

➤ *Actualizarea prevederilor „Legii nr. 101/2006” a serviciului public de salubritate a localităților având în vedere preluarea atribuțiilor de elaborare a politicilor în domeniul serviciului public de salubritate de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în concordanță cu modificările prevăzute de OG nr. 96/2012.*

Ultimele două recomandări au fost implementate prin modificarea și completarea „Legii 101/2006” a serviciului de salubritate a localităților, publicată în Monitorul Oficial nr. 658 din 8 septembrie 2014.

III. Recomandări privind tarifele, taxele și contribuțiile încasate de ANRSC

Analiza tarifelor, taxelor și a contribuțiilor încasate de ANRSC, din punct de vedere al posibilității de reducere a numărului acestora (în prezent sunt 11) prin eliminare sau comasare și din punct de vedere al posibilității de diminuare a cuantumului acestora; analiză care ar putea contribui și la perceperea, de la populație, a unor tarife mai convenabile pentru aceasta în utilizarea serviciilor de utilități publice.

Carmen Georgeta STĂNESCU
Consilier de Conturi
Șef Departament
Membru al Plenului Curții de Conturi a României

